

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

МАТЕРІАЛИ

**студентської наукової конференції Чернівецького
національного університету імені Юрія Федьковича**

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

16-18 квітня 2024 року

Чернівці
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
2024

*Друкується за ухвалою Вченої ради
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича*

Матеріали студентської наукової конференції Чернівецького національного університету (16–18 квітня 2024 року). Факультет іноземних мов. – Чернівці: Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. – 475 с.

До збірника увійшли матеріали студентів факультету іноземних мов, підготовлені до щорічної студентської наукової конференції університету.

Молоді автори роблять спробу знайти підхід до висвітлення й обґрунтування певних наукових питань, подати своє бачення проблем.

© Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2024

ЗМІСТ

Андрич А. Методологія проведення уроку за принципом "Present-Practice-Produce"	16
Бабіна Е. Англійський молодіжний сленг у соціальних мережах	18
Бабюк М. Переклад скорочень як засобів мовної економії в медійному дискурсі	20
Бартошевська В. Особливості перекладу дієслів пасивного стану з англійської мови на українську	22
Бауер С. Особливості перекладу англомовних наукових текстів в галузі штучного інтелекту	24
Бевзик Д. Стилїстика та риторика англомовних політичних виступів американських та британських лїдерів під час війни в Україні та особливості їх перекладу	26
Берча І. Типи англійськомовних двокомпонентних терміносполук	28
Бецин О. Тестування як засіб контролю знань учнів на різних етапах навчання англійської мови в середній школі.....	30
Біксей С. Політичний дискурс як об'єкт дослідження сучасної лїнгвістики	32
Близнюк Г. Теоретичне підґрунтя вивчення засобів створення напруги в літературі	34
Богданюк М. Композиційно-тематичні особливості сучасної поезії.	36
Боднар А. Розвиток іншомовної компетентності в говорінні учнів середньої школи на уроках іноземної мови засобами автентичних матеріалів	38
Боднарюк І. Інтернаціоналізми та хибні друзі перекладача	40
Бойко Н. Принципи укладання німецько-українського словника паронїмів	42
Борисюк А. Використання та поширення біблїєзмів у сучасній німецькій пресі.....	44
Босовик К. Види роботи над розвитком мовлення в старшій школі	46
Бралковська В.-М. Фонетичні знання учнів середньої школи	48
Броска А. Роль аудїювання у навчанні учнів середньої школи	50
Будзїнська Х. Реалїзація контекстуального значення означеного артикля	52
Булезюк К. Особливості перекладу назв підприємств	54
Буряк Х. Психолого-педагогічні особливості розвитку навичок англомовного усного мовлення учнів середньої школи.....	56

Вакалюк Д. Реалізація лінгвокультурної адаптації у перекладі кінотексту (на матеріалі англомовних фільмів і серіалів).....	58
Ванзяк І. Ознайомлення учнів середньої школи з фразеологічним багатством англійської мови	60
Ванчуляк Я. Жанро-стильові та структурні особливості онлайн повідомлення Букінгемського палацу	62
Василенко Н. Фразеологічні одиниці як засіб атракції англомовного газетного заголовка та особливості їх перекладу.....	64
Васкан Н. Антропоцентризм як ключова парадигма дослідження мови.....	66
Величко А. Стилістичні особливості британських блогів про стиль життя	68
Вербіцька Д. Проблеми перекладу мови реклами.....	70
Вишкурцева А. Лінгвістичні особливості американського б'юті-блогу	72
Візитів В. Особливості передачі алітерації та асонансу у поетичному перекладі.....	74
Воробець О. Особливості формування перекладацької компетентності на основі аспекту читання.....	76
Гаврилюк А. Використання групової форми роботи на уроках англійської мови у середній школі.....	78
Глевич В. Прийоми перекладу медичної термінології	80
Галиць О. Форми та види оцінювання іншомовної компетенції у старшій школі	82
Гаращук Н. Сугестивний, комунікативний та драматико-педагогічний методи вивчення англійської мови на старшому етапі середньої школи.....	84
Гнатишин А. Особливості сучасного англомовного дискурсу психологічних блогів: лексико-граматичний та синтаксичний аспект	86
Гобрей С. Формування контенту завдань на розвиток мовленнєвих навичок учнів 7-их класів з допомогою штучного інтелекту chat GPT.....	88
Гойда Н. Розвиток творчих здібностей учнів середньої школи на уроках німецької мови.....	90
Гордуна Є. Семантичні особливості ЛСП WAR на сторінці Бориса Джонсона в соціальній мережі Instagram	92

Горлач В. Мовні засоби створення особистісного портрета персонажа художнього твору та їх перекладацький аналіз (на матеріалі роману Люсі Мод Монтгомері "Anne of Green Gables").....	94
Горпинюк С. Структурна і семантична конденсація тексту при усному перекладі публічних виступів (на основі відеоматеріалів з конференцій TED).....	96
Гринчук Я. Особливості перекладу молодіжного сленгу у сучасній англійській мові на матеріалі фільмів “Без образ” та “Люблю тебе ненавидіти”.....	98
Громей Л. Специфіка та сутність жанру новин та медіа тексту.....	100
Грушаник С. Лексико-семантичні особливості перекладу термінології сфери кіноіндустрії	102
Гургіш А. Актуальність розвитку культурної компетенції у середній школі.....	104
Гутаревич В. Використання відео- та аудіоматеріалів для підсилення мотивації учнів 6 класів у слуханні	106
Демчук Л. Синхронний переклад як різновид усного перекладу.....	108
Дідик Л. Множинність перекладу монологу Гамлета як герменевтична проблема.....	110
Дмитрук І. Особливості оцінювання умінь учнів середньої школи з англійського усного мовлення.....	112
Добровольська А. Особливості відтворення англійської біографічної повісті у перекладі: лексико-граматичний вимір	114
Долинчук Ю. Проєктне навчання як засіб розвитку ключових компетентностей на уроках англійської мови	116
Дуткевич М. Навчання письма на уроках англійської мови в середній школі	118
Дутчук Н. Переклад засобів мовної гри у медіа дискурсі	120
Єдинак Л. Лінгвістичні особливості англомовних рекламних текстів.....	122
Єричук К. Використання комунікативно-ігрових методів для розвитку говоріння в учнів початкової школи	124
Желіховська К. Класифікація типів «гри слів» та їх використання у англійській мові	126

Житар В. Особливості вживання лексико-стилістичних засобів у сучасних піснених англомовних текстах (на матеріалі текстів груп жанру Heavy Metal).....	128
Задорожна Н. Безеквівалентна лексика у художньому творі.....	130
Задорожна Ю. Функціональний аспект модифікованих фразеологізмів у рекламних текстах	132
Заика К. Особливості перекладу культурно маркованих одиниць у романі Тетяни П'янкової «Вік червоних мурах»	134
Заплатіна Д. Особливості перекладу директивних текстів (на основі інструкцій з експлуатації)	136
Захарець В. Лінгвальні особливості художнього тексту та їх відтворення у перекладі(Цифрова фортеця Дена Брауна)	138
Іванцен Л.Розвиток жанрових компетентностей на уроках з іноземної мови в ЗЗСО	140
Іванчук А. «Особливості формування іншомовної лексичної компетенції за допомогою онлайн платформ у дітей середнього шкільного віку»	142
Івасюк А. Відтворення англомовних рекламних слоганів українською мовою	144
Ілюк Т. Навчання читання учнів середніх класів на уроках англійської мови	146
Калинюк В. Стилістичні засоби як інструмент реалізації комунікативної інтенції (на матеріалі дискурсу соціальних медіа).....	148
Капрош М. Психолого-вікові особливості учнів старшої школи.....	150
Качур Ю. Когезія в оригіналі та перекладі політичних промов	152
Кириченко В. Психологічні особливості сприйняття учнями середньої школи аудіювання	154
Кишлар Г. Теоретичні засади дослідження препозитивних атрибутивних сполучень англійської мови.....	156
Кіквадзе Т. Способи відтворення географічних назв у перекладі	158
Кіріяк М. Англомовні фразеологізми біблійного походження та способи їх перекладу українською мовою	160

Клянчина О. Англомовний пісенний дискурс як культурний феномен.....	162
Кобель А. Мовне портфоліо: структура і типологія	164
Ковтюк А. Лексико-граматичні особливості перекладу медичних термінів (на основі матеріалів зі статей "The New England Journal Of Medicine").....	166
Козубовська М. Нікнейми у віртуальному просторі: емотивна складова	168
Колодяжна С. Using games in teaching vocabulary in secondary school.....	170
Колотило О. Інтерактивний підхід у навчанні англійської мови	172
Колотило Х. Лексичні трансформації як засіб досягнення адекватності перекладу.....	174
Комерзан А. Розвиток навичок говоріння за допомогою відеофайлів у дітей середнього шкільного віку.....	176
Констанчан А. Лексико-граматичні трансформації у перекладі публіцистичних текстів	178
Корнелюк С. Потенціал використання методики storytelling на уроках англійської мови в середній школі.....	180
Коркач Д. Класифікація метафор у художньому тексті.....	182
Космірак Н. Аудіовізуальний переклад: аналіз субтитрів українською мовою в англомовному художньому фільмі "Love, Rosie".....	184
Косован В. Мовні засоби реалізації модальності у промовах політичних лідерів.....	186
Костинюк С. Функціональні особливості англійських прислів'їв та приказок про погоду.....	188
Костинян Є. Структура уроку англійської мови для розвитку навичок читання, що базується на підході CLIL.....	190
Кошман Д. Когнітивний підхід у дослідженні терміна	192
Кравчук О. Етапи розвитку іншомовної лексичної компетентності на уроках англійської мови.....	194
Кремзелюк О. Роль запам'ятовування під час навчання лексики у монологічному та діалогічному мовленні	196

Кречуняк Б. Переклад ідіоматичних виразів	198
Ксеншкевич В. Вплив особливостей медичного термінотворення в англійській та українській мовах на їхній переклад (на матеріалі оригіналу і перекладу роману А. Гаванді „Бути смертним”).....	200
Кузьмова О. ідіостиль автобіографії у контексті мовної картини альтернативного світу (на матеріалі Т. Фелтона «По той бік чарівної палички»).....	202
Курилішин В. Переклад німецькомовної лірики Сергієм Жаданом.....	204
Курлянчик А. Причини появи комп’ютерних неологізмів	206
Куц А. Стратегії перекладу фільмонімів з французької мови на українську.....	208
Кучмінська О. Варіативність поняття «дискурс»	210
Кушмелюк Х. Формування лексичної компетентності засобами інтерактивних технологій	212
Кушнір В. Використання мобільних додатків на уроках англійської мови у школі	214
Кушнір В. Метод проєктних технологій як компонент навчально-освітньої діяльності	216
Куштуряк А. Використання відеоматеріалів як засіб підвищення мотивації та формування комунікативної компетентності	218
Лесько Д. Номінація концепту WAR у соціальних мережах	220
Луцак О. Лінгвокультурний аспект рекламного тексту як проблема перекладу	222
Лотинець Я. Види роботи над розвитком мовлення в початковій школі.....	224
Ляшук В. Запозичення як засіб збагачення англійської мови (на матеріалі англійських публіцистичних текстів)	226
Маковей Т. Підходи до визначення поняття “дискурс” в сучасній лінгвістичній науці	228
Максимчук Е. Бесіда як основний метод розвитку діалогічного мовлення у 9 класі середньої школи	230
Малованюк В. Особливості перекладу заголовків фільмів американського кінематографу українською мовою.....	232
Мартінова К. Використання пісенного матеріалу для викладання граматики англійської мови в середній школі.....	234

Марчук Т. Стилiстичнi засоби мовного вираження як прийоми надання експресiї й наочностi в полiтичних дискурсах.....	236
Матейчук В. Лексико-граматичнi особливостi вживання iдiом в англomовних медiйних текстах (зiставний аналіз).....	238
Мацiївська Ю. Особливостi використання вiдео- та аудiоматерiалiв у навчаннi читання дистанцiйно	240
Мельничук I. Методика формування iншомовної лексичної компетентностi в старшiй школі.....	242
Миронюк К. Роль письма пiд час навчання англiйської мови учнiв середньої школи.....	244
Мізунська П. Використання фразеологiзмiв для формування iншомовної лексичної компетентностi на уроках нiмецької мови.....	246
Мiшурова Д. Когнiтивний дисонанс у перекладацькому дискурсі при перекладі iдiом, як показник пошуку адекватного перекладу.....	248
Морар В. Лексико-функцiональнi особливостi вiдтворення синонiмiчного ряду з домiнантою “God”.....	250
Москаль Д. Роль семантичної деривацiї у термiнотвореннi	252
Москалюк Д. Особливостi вiдтворення порядку слiв у реченнi в англо-українському перекладі.....	254
Москалюк М. Переклад iнтертекстуальної метафори у газетно-публiцистичному дискурсі	256
Москалюк Т. Види мовного посередництва i перекладацька дiяльнiсть як його процес.....	258
Мостолук Ю. Трансформацiї та адаптацiї при перекладі власних назв у ЗМІ.....	260
Мулик М. Формування фонетичної компетентностi в учнiв загальноосвiтньої школи з використанням iнтернет-ресурсiв.....	262
Найда А. Формування компетентностей у письмi англiйської мови учнiв 8-9 класiв засобами новiтнiх технологiй	264
Негру Т. Особливостi перекладу повістi Г. Грасса «Кiт i миша»	266
Незвиська О. Формування компетентностi у граматиці англiйської мови учнiв 6-7 класiв за допомогою освiтнiх онлайн платформ.....	268

Николайчук В. Формування соціокультурної компетентності на заняттях з аудіювання	270
Нікітін М. Особливості формування іншомовної лексичної компетентності	272
Озарко Л. Терміни індустрії моди як проблема перекладу	274
Олексюк І. Визначення поняття "пісенний дискурс"	276
Олійник А. Лексичні та лексико-синтаксичні вербалізатори часу у функції обставини	278
Олійник М. Особливості перекладу німецького роману Ізабель Абеді «Шепіт»	280
Онофрійчук А. Проблеми та особливості перекладу франкомовних коміксів	282
Орлецька М. Лексичні особливості англомовних та україномовних політичних промов	284
Орлінська М. Лінгвістичні та екстралінгвістичні засоби вираження експресивності у сучасній англійській мові (на матеріалі англомовного ток-шоу "The Ellen DeGeneres Show")	286
Осадець І. Методика проектної роботи з німецької мови на платформі «Pbwiki» (граматичний аспект)	288
Павлюк Б. Лінгвістичний феномен агресії	290
Паладан Ю. Публіцистичний дискурс у сучасній лінгвістиці	292
Пасічник Б. Шляхи відтворення метафоричного образу синього кита у романі Тетяни Малярчук	294
Пастернак Я. Переклад рекламних текстів	296
Петрашук А. Особливості концентрації уваги учнів середнього шкільного віку на уроках англійської мови	298
Петренко О. Залучення франкомовного пісенного матеріалу для розширення тематичного словникового запасу учнів 9 класу ЗЗСО	300
Пінтя А. Особливості організації проектної роботи на уроках англійської мови в середній школі	302
Пласкунова С. Вживання часових форм дієслова в різнотипних медіажанрах сучасної німецької мови	304
Побігун Д. Англійські абрєвіатури та скорочення у віртуальному просторі	306
Полятика В. Особливості визначення поняття іншомовної комунікативної компетентності	308
Попова Д. Розвиток III та застосування його у навчанні іноземної мови	310
Попович Е. Поняття «парадигма дослідження»	312

Попович М. Фразеологізми як засоби відображення культур і цивілізацій (на матеріалі французької та англійської мов)	314
Попович Н. Особливості перекладу неологізмів сфери інтернет комунікації	316
Приймак Х. Специфіка онлайн-тестування як виду оцінювання англomововних умінь в середній школі.....	318
Проданчук Ю. Запозичення з німецької мови у сучасній англійській мові.....	320
Процак І. Стилiстика промов жанру стендап британських та американських коміків.....	322
Рижак А. Теоретичні основи та методика вивчення алгебраїчного матеріалу	324
Рогович О. Лексико-граматичні засоби опису природи в художній літературі	326
Рудей О. Словотворчі й синтаксичні особливості рекламних текстів в англійській мові	328
Руснак А. Особливості сучасної британської поезії.....	330
Русу К. Англomовні клішовані фрази та специфіка їх відтворення українською мовою.....	332
Рус Ю. Диференційоване навчання у викладанні іноземної мови професійного спрямування у ЗВО.....	334
Ряба Є. Лексичні засоби творення образу "Їжа" у сучасному англomовному дискурсі.....	336
Савчук А. Переклад лексики євроінтеграції.....	338
Савчук К. Функціональні характеристики метафори у сучасному англomовному публіцистичному дискурсі.....	340
Садовник О. Підходи та принципи дослідження мови.....	342
Сак Ю. Доместикація та форенізація у відтворенні реалій: основні недоліки.....	344
Савка І. Особливості формування іншомовної лінгвістичної компетентності у студентів ЗВО шляхом використання онлайн ресурсів.....	346
Сандуляк Є. Лінгвістичні засоби у репрезентації образу України.....	348
Світлинець. Б. Способи перекладу okazіоналізмів у літературі фентезі (на матеріалі роману Дж. Роулінг «Гаррі Поттер і філософський камінь»).....	350

Сергійчук Т. Вікові особливості учнів середньої школи.....	352
Середюк І. Формування soft skills учнів 8 класу ЗСО на уроках французької мови	354
Синогач К. Морфологічний спосіб термінотворення.....	356
Сиротян К. Мовні засоби зображення героїв та антигероїв в кінодискурсі: стилістичний аспект	358
Сідор М. Деякі підходи до вивчення пасивних стану англійського дієслова.....	360
Славів А. Особливості застосування Task-Based Learning у методиці формування граматичних навичок на уроках англійської мови.....	362
Смеріка В. Лінгвістичні засоби вираження гендеру в сучасній англійській мові.....	364
Смутило Ю. Розвиток емоційного інтелекту на уроках німецької мови на основі лексичних ігор.....	366
Созанський Й. Поняття «термін».....	368
Соколовський О. Англійські казкові реалії та особливості їх перекладу українською мовою.....	370
Стародуб-Крістекску Т. Педагогічний потенціал рольових ігор на уроках англійської мови.....	372
Стасюк С. Прийоми перекладу назв кінофільмів.....	374
Сташеску Л.-А. Типи парадигматичних відношень між членами лексико-семантичного поля (на матеріалі французької мови)	376
Стецюк В. Соматичні фразеологізми англійської мови та їх переклад українською.....	378
Струк І. Структурно-семантичні особливості іменників із маркуванням „молодіжна лексика” в німецькій мові.....	380
Стус Р. Вербалізація поняття “подорож” в англійському художньому дискурсі жанру фентезі.....	382
Танасійчук О. Формування мотивації учнів початкової школи на уроках англійської мови.....	384
Татарин Т. Вплив нових лексичних одиниць в англійській мові.....	386
Терлецька С. Прийоми позитивної комунікації на уроці французької мови.....	388

Тетеля Д. Інтегрований підхід до навчання іноземних мов учнів базової середньої школи	390
Ткачук О. Стилiстично-прагматичнi особливостi перекладу новин (на основi матерiалiв BBC та CNN).....	392
Тодерiшина Д. Фразеологiзми з компонентом зоонiмом у сучаснiй англiйськiй мовi.....	394
Томащук М. Перекладацький метод Максима Рильського	396
Томащук Х. Особливостi перекладу промов полiтичних лiдерiв.....	398
Турчанiнов Р. Аналiз ефективностi машинного перекладу на основi штучного iнтелекту у порiвняннi з людським перекладом лiтературного твору.....	400
Угринюк Н. Мовнi засоби вираження магiчного компоненту у англiйськiй мовi жанру фентези.....	402
Урсакий Б. Медичнi термини як перекладознавча категорiя	404
Устименко О. Формування граматичної компетентностi для розвитку мовленнєвих навичок учнiв 6-их класiв.....	406
Федорiв О. Презентацiя граматичного матерiалу на уроках нiмецької мови.....	408
Федорюк М. Промова як жанр публiцистичного дискурсу.....	410
Федуняк А. Реалiзацiя лiнгвокультурної адаптацiї при перекладi кiнотексту	412
Ференц У. Реалiзацiя лiнгвокраїнознавчого пiдходу на уроках нiмецької мови.....	414
Феркаляк Я. Цифровi платформи в ефективному навчаннi.....	416
Франчук Б. Особливостi використання лексико-граматичних трансформацiй при перекладi абрeвiатур та скорочень у текстах газетно-публiцистичного стилю.....	418
Хашовий В. Лексико-семантичнi аспекти перекладу рубрики War in Ukraine (на матерiалi CNN News).....	420
Хвойна В. Переклад власних назв у культових мультфiльмах.....	422
Хмель Ю. Органiзацiя та засоби навчання англiйськiй мовi у рiзнорiвневих групах	424

Цап'юк М. Вербалізація концепту Love (Кохання) у художньому тексті, зокрема у творі Дж. Мойєс.....	426
Царик Б. Ефективність формування іншомовної комунікативної компетентності в старших класах ЗЗСО.....	428
Цопа Ю. Функції скорочень у соціальних мережах.....	430
Цуркан Р. Використання технології "Читання і письмо для розвитку критичного мислення" у навчанні іноземних мов і культур	432
Чайковська А. Інтерактивні методи і прийоми навчання у формуванні англомовної компетентності в говорінні в учнів старшого етапу.....	434
Чегурко А. Застосування граматичних трансформацій в художньому перекладі.....	436
Черленяк А. Лексичні та граматичні особливості молодіжного соціолекту в англійській мові.....	438
Чікал Ю. Особливості перекладу роману Сергія Жадана «Інтернат» німецькою мовою.....	440
Чубатенко Н. Використання ІКТ у навчанні лексики англійської мови у середній школі.....	442
Чупак А. Роль контексту при перекладі	444
Швед В. Особливості відтворення сленгу українською мовою в американських та британських інтернет виданнях.....	446
Швець К. Лексико-семантичне поле «КОЛПР».....	448
Шевчук А. Запозичення з європейських мов у сучасній англійській мові.....	450
Шенкарюк В. Особливості перекладу англомовних мотиваційних публічних виступів (на матеріалі TED Talks)	452
Шляхта А. Прийоми перекладу назв кінофільмів.....	454
Шульга В. Оцінювання письма учнів старших класів на уроках англійської мови	456
Щербак М. Категорії «ПРАЦЕЛЮБНІСТЬ» і «ПУНКТУАЛЬНІСТЬ» в пареміях української та німецької мов	458
Юращук Я. Вплив політичного контексту на мовний стиль у політичних дебатах.....	460
Якимчук К. Мультимодальні характеристики та переклад англомовних вебкоміксів.....	462

Яремчук Н. Імплицитність у збірці есеїв Артема Чеха «Точка нуль» та її відтворення у німецькому та англійському перекладах.....	464
Дрошак Ю. Використання ігрових технологій у формуванні лексичної компетентності на уроках англійської мови учнів 5-6 класів.....	466
Балан Т. Особливості вживання та відтворення молодіжного сленгу сучасної англійської мови при перекладі на українську мову у телесеріалі “Ginny&Georgia”.....	468
Мартишко В. Платформа TED Talks як об’єкт лінгвістичних досліджень	470
Накураш І. Автентичні тексти та їх роль у формуванні навички читання.....	472
Токар І. Особливості використання task-based approach для розвитку говоріння на уроках англійської мови.....	474

Методологія проведення уроку за принципом "Present-Practice-Produce"

Підхід "Present-Practice-Produce" має три основні частини: *презентація, практика, відтворення*. Заснований на біхевіористській теорії, яка вважає, що вивчення мови подібне до навчання інших навичок. Контроль вчителя на двох перших етапах послаблюється, дозволяючи учням ставати більш самостійними у вивченні нової мови [3].

Етап Презентації вимагає від вчителя готовності та використання мови, яка відповідає рівню учнів. Ключові елементи ефективної презентації включають увагу учнів, використання мультимедійних ресурсів, розуміння цільової мови та збереження інформації в короткостроковій пам'яті.

Запам'ятовування інформації може відбуватися різними способами, тому вчителю слід враховувати різноманітність учнів при підготовці презентації.

Етап Practice у методиці "Present-Practice-Produce" (PPP) є фазою, спрямованою на системне відтворення та тренування мовних навичок студентів з метою закріплення знань та покращення їх результатів. Згідно з Wiyanah та Irawan (2021), цей етап можна розділити на дві частини: контрольована та вільна практика [2].

На цьому етапі студенти механічно повторюють вивчені мовні конструкції. Наприклад, якщо на етапі презентації була введена структура "Do you like ___?", на етапі контрольованої практики студенти заповнюють пропуски у реченнях, використовуючи дану конструкцію [4].

Щодо вільної практики, то тут студентам дозволяється використовувати вивчену мову більш вільно, і вони можуть бути викликані активно звертати увагу на граматичні та лексичні аспекти. Наприклад, учні можуть вести діалоги на вільну тему, використовуючи вивчені структури.

Щоб етап Practice був ефективним, деякі ключові аспекти слід враховувати. Вправи повинні передбачати відтворення того, що вже

було навчено. Інструкції до вправи повинні бути чіткими та однозначними. Важливо, щоб кожен учень мав достатньо можливостей для власної практики [1]. Учні повинні відчувати, що завдання реалістичні, але і поступово розвивають їхні навички.

Етап "Produce" методики "Present-Practice-Produce" (PPP) полягає в тому, що учні використовують вивчену мову самостійно. Суперечки стосовно того, чи є це завершальним етапом, фокусуються на його комунікативності. Вчителю важливо уникати вправ, де учні взаємодіють з ним, надаючи їм можливість взаємодіяти один з одним. Повинна бути присутня мінімальна допомога і активна підтримка. Варто також ініціювати вправу, дозволяючи учням відтворювати вивчену мову в її базовому вигляді, не дозволяючи варіацій. Наприклад, питання типу "Do you like ___?" для вправи на тему вподобань, а також моделювання реальних життєвих ситуацій, де учні можуть використовувати вивчену мовну конструкцію, як використання карток зі зображеннями для вправи "like/don't like".

Метод Present-Practice-Produce забезпечує структурований підхід до навчання мови, сприяє ефективному представленню та закріпленню нового матеріалу, а також розвиває комунікативні навички учнів.

Список літератури

1. Harmer, J. The practice of English language teaching, 2001
2. Jason Anderson. A potted history of PPP with the help of ELT Journal, 2017. 219 p.
3. Parviz Maftoon. A Critical Look at the Presentation, Practice, Production (PPP) Approach: Challenges and Promises for ELT, 2012. 33 p.
4. **SEE TEFL. 2024. URL: <https://seetefl.com/ppp-tefl-teaching-methodology/> (дата звернення: 04.02)**

Англійський молодіжний сленг у соціальних мережах

Лексичний фонд англійської мови – це сукупність усіх слів і словосполучень, які використовуються в цій мові. Він постійно розвивається і змінюється під впливом різних факторів, таких як історичні процеси, соціальні зміни, розвиток науки і техніки, культура і мистецтво [1, с. 75].

Едвард Партрідж (Edward Partridge) – англійський дослідник сленгу, який вважається першим, хто серйозно займався вивченням цієї теми. У 1859 році він опублікував книгу "A Dictionary of the Slang and Cant Language of London and Parts Adjacent". Ця книга стала першим серйозним дослідженням сленгу і досі вважається класикою у цій галузі.

Для дослідження англійського сленгу використано словник "The Cambridge Dictionary" (2023). Онлайн-словник містить більше 140 000 слів і словосполучень, серед яких є близько 10 000 сленгових виразів, які використовуються в англійській мові, зокрема в соціальних мережах [3].

Дослідження полягає у глибокому аналізі та розкритті специфіки використання англійського молодіжного сленгу в соціальних мережах на сучасному етапі. Робота зосереджена на вивченні та інтерпретації актуальних лексично-семантичних, граматичних, прагматично-стилістичних особливостей, а також тенденцій зміни сленгу в інтернет-просторі.

Розвиток англійського сленгу є невичерпним джерелом лінгвістичної інновації. Цей унікальний аспект мови безперервно адаптується під впливом нових тенденцій, що виникають у сучасному світі. Однією з особливостей є швидкі та повільні зміни у вживанні сленгу.

Сьогодні, у цифрову епоху, англійський сленг має особливий вплив на терміни та вирази, пов'язані з технологіями та інтернетом. Слова, такі як "hashtag," "selfie," та "viral," стали не лише частиною мовної системи, але й відображають сучасні реалії цифрового віку.

Приклади популярних сленгових виразів, таких як "swag," "YOLO," "FOMO," та "BAE" [3], ілюструють різноманітність цього мовного явища. Ці вирази використовуються для вираження стилю, заклику до повноцінного життя, опису страху пропустити щось важливе та вираження кохання чи близькості. Важливо враховувати, що значення цих виразів може змінюватися залежно від контексту.

Окрім того, дослідження врахувало широкий спектр тем, що охоплюються англійським молодіжним сленгом у соціальних мережах, таких як особисті відносини, музика, геймінг та інтернет-культура. Акцент робився на прикладах конкретних слів та виразів, які набувають популярності в мережевому спілкуванні.

Англійський сленг є не лише засобом спілкування, але й важливим елементом самовизначення та створення ідентичності для різних соціокультурних груп. Відображаючи сучасні тенденції, він фасцинує лінгвістів і залишається важливим явищем для вивчення та розуміння сучасної англійської мови.

На основі цього дослідження можна зробити висновок, що молодіжний сленг є невід'ємною складовою англійського лексичного фонду. Загалом, молодіжний сленг є складним та різноманітним явищем, що відіграє значну роль у культурному самовизначенні молодого покоління [2, с. 20].

Список літератури

1. Ажнюк, О. С. Сленг як явище мовної культури. – К.: Либідь, 2006. – 184 с.
2. Єрьоменко, В. Сленг як засіб мовної гри: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. – К., 2023. – 20 с.
3. Cambridge Dictionary <https://dictionary.cambridge.org>

Переклад скорочень як засобів мовної економії в медійному дискурсі

У сучасному світі існує тенденція до економії мовних засобів та часу, через що часто вдаються до вживання скорочень та абrevіатур. Абrevіатура – це складноскорочене слово, що утворилось з перших літер чи інших частин слів, які входять до складу поняття або назви [1, с. 78]. Щодо дефініції терміна «скорочення», то, на думку Н. Глушук, «скорочення» і «абrevіація» відрізняються одне від одного тим, що скорочення включає в себе абrevіацію, тобто абrevіація є одним з видів скорочення [2, с. 88].

Актуальність роботи пов'язана з потребою наукового осмислення процесів формування скорочень в англійській мові, аналізу їх структури, особливостей використання та перекладу.

Метою роботи є дослідження особливостей перекладу скорочень як засобів мовної економії в медійному дискурсі. Відповідно до поставленої мети, перед нами постали такі завдання: визначити поняття та функції абrevіатур; дослідити скорочення як ефективний засіб мовної економії; виявити особливості перекладу англomовних абrevіатур та скорочень та перекладацькі трансформації, які використовуються при цьому.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що у ній вперше проаналізовано більше тисячі дописів користувачів соціальної мережі «Твітер» з метою визначення типу скорочень, який вживається найчастіше, а також найпопулярніших скорочень, та 65 статей британської газети *The Guardian* з метою встановлення найпоширенішого способу перекладу скорочень.

У ході дослідження проаналізовано 210 облікових записів пересічних користувачів твітеру [3]. Найчастіше нам зустрічалися наступні абrevіатури: *IMHO, NBD, FB, IDK, OMG, IRL, BTW, AFAIK, LOL, TY, FWIW*. Аналіз 100 дописів з 10 акаунтів медійних персон (разом 1000) довів, що у твітері графічні скорочення використовуються частіше (59% випадків), аніж лексичні (41%). Методом кількісних підрахунків ми з'ясували, що серед лексичних скорочень переважають буквенні абrevіатури (73%), за ними

слідують акроніми (17%) і третє місце посідають скорочення, утворені шляхом усічення (10%). В облікових записах медійних персон нам найчастіше зустрічалися такі абрєвіатури, як *UK* (22%), *Dr.* (13%), *am* (11%), *pst* (11%), *pm* (10%), *COVID* (8%), *U.S.* (6%), *ET* (4%). Користувачі твітєру часто нехтують правилами правопису. Також зустрічаються скорочення, які позначають назви книг, серіалів, фільмів чи ігор.

На матеріалі 65 статей британської газети *The Guardian* нами визначено найпоширеніші способи перекладу скорочень. Найчастіше при перекладі доцільно використовувати еквівалентний переклад (25%), потім переклад скорочення повною формою слова (20%), транслітерацію (15%), калькування (12%), запозичення іноземного скорочення (11%), транскрипцію (6%), створення нового українського скорочення (6%), і найрідше описовий переклад (5%). Також ми виявили, що при перекладі скорочень найчастіше вживаються наступні трансформації: транскрипція, транслітерація, калькування, описовий переклад, компресія, декомпресія та пермутація.

Отже, скорочення широко вживаються у текстах медійного дискурсу, причому частіше у вигляді графічних скорочень. Їхня основна функція – економія мовних засобів. При перекладі абрєвіатур та скорочень частіше за все використовуються лексичні та лексико-граматичні перекладацькі трансформації.

Список літератури

5. Бондаренко О. Особливості перекладу абрєвіатур, акронімів і скорочень. *Теоретичні й прикладні проблеми сучасної філології*. 2015. Вип. 1. С. 76-83.
6. Глушук Н. М. Прагма-семантичні особливості абрєвіацій у сучасній англійській мові. *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лєси Українки*. № 3. Філологічні науки. Мовознавство. Ч. 2. Луцьк, 2011. С. 87–92.
7. Twitter. URL: <https://twitter.com/>

Вероніка Бартошевська
Науковий керівник – доц. Лесінська О. М.

Особливості перекладу дієслів пасивного стану з англійської мови на українську

Переклад пасивних конструкцій з англійської на українську мову залишається актуальною темою для вивчення. Проблеми, пов'язані з перекладом конструкцій у пасивному стані в сучасних мовах, є предметом інтересу для багатьох науковців. Англійська та українська мови належать до різних гілок індоєвропейської родини та мають різні структурні типи. Англійська, яка є переважно аналітичною мовою, використовує вільні граматичні морфеми для передачі граматичних відносин у реченні. Українська ж – флективна мова, де граматичні значення та відносини передаються за допомогою зв'язаних граматичних морфем – флексій. Тому виникає велика кількість труднощів у перекладі, зумовлених цими структурними відмінностями [1].

Мета дослідження полягає в розкритті особливостей та аспектів перекладу дієслів пасивного стану з англійської мови на українську. Реалізація цієї мети передбачає комплексний перекладознавчий аналіз особливостей передачі граматичних елементів, зокрема англійських пасивних дієслівних конструкцій.

Переклад дієслів пасивного стану з англійської на українську – це завдання, яке вимагає від перекладача не лише знання обох мов, але й розуміння відмінностей у граматичних та структурних особливостях. Однією з найважливіших особливостей перекладу є правильне відтворення форми дієслова в пасивному стані. Українська мова, так само як і англійська, використовує минулий дієприкметник. Наприклад, "*The report was prepared*" перекладається як "*Звіт було підготовлено*". Важливо враховувати правильні закінчення та форми українських дієслів для точного вираження пасивного стану.

Англійська мова може вказувати на агента за допомогою "by" в пасивних конструкціях, проте, українська мова часто використовує прислівникові конструкції чи інші слова для вираження агента. Наприклад, "*The painting was created by the artist*" може бути перекладено як "*Картину створено художником*". Тут важливо

зберегти зв'язок із контекстом та передати інформацію про агента українською мовою з аналогічною точністю. Українська мова може використовувати активний або пасивний стан, але в активному стані агент зазвичай стоїть на початку речення, тоді як в пасивному – в кінці. Перекладач повинен враховувати ці особливості для збереження логічності та читабельності тексту [2].

Англійські речення можуть мати різні конструкції пасивного стану, включаючи речення з двома допоміжними дієсловами ("*The project has been being developed*") або з вживанням модальних дієслів ("*The task should be completed*"). Перекладач повинен уважно обирати відповідні конструкції в українській мові, щоб забезпечити логічність та відповідність мовних структур. При перекладі дієслів пасивного стану важливо використовувати відповідні терміни та стилістику. Деякі терміни або концепції можуть мати різний еквівалент в українській мові, і перекладач повинен мати глибокі знання предметної області для точності перекладу [3].

Переклад пасивних конструкцій з англійської на українську – завдання, що вимагає від перекладача не лише глибоких знань обох мов, але й вміння враховувати їхні структурні та граматичні відмінності. Успішний переклад передбачає розуміння контексту, особливостей кожної мови та відповідність меті виразу.

Список літератури

1. Верба Л. Г., Верба Г. В. Граматика сучасної англійської мови. Довідник. Київ: ТОВ «ВП Логос-М» 2006р. 341 с.
2. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово – стилістичні проблеми. Вінниця : Нова книга, 2002. 564 с.
3. Сучасні філологічні дослідження та навчання іноземної мови в контексті міжкультурної комунікації: Збірник наукових праць / За заг. ред. В. В. Жуковської, В. О. Папіжук. Житомир: Видавництво Житомирського державного університету імені Івана Франка, 2017. 508 с.

Особливості перекладу англomовних наукових текстів в галузі штучного інтелекту

Мова сфери штучного інтелекту є частиною загальнонаціональної мови, що розвивається усередині неї і за її правилами. Успішність перекладу термінологіки зазначеної сфери залежить, насамперед, від знання тієї галузі, якої він стосується, розуміння змісту термінів англійською мовою та знання терміносистеми відповідної галузі рідною мовою. Головним прийомом перекладу термінології сфери штучного інтелекту є переклад за допомогою лексичного еквівалента.

Під еквівалентом розуміємо постійну лексичну відповідність, яка точно збігається зі значенням іншомовного слова. Терміни, що мають еквіваленти у рідній мові відіграють важливе значення при перекладі науково-технічних текстів, наприклад: *network* (мережа), *input* (ввід), *output* (вивід), *memory capacity* (ємність пам'яті), *hard disk* (жорсткий диск).

В іншому випадку при перекладі українською мовою використовуємо не прямий еквівалент певного слова, а його замітник у рідній мові, наприклад: *word processing* – обробка (опрацювання) текстів, а не обробка слова, *word processor* – текстовий редактор, а не процесор слова) [1].

Результати проведеного дослідження підтверджують, що у процесі перекладу лексичних одиниць сфери штучного інтелекту в науково-технічному тексті часто використовують прийом смислового розвитку. Сутність цього прийому полягає в тому, що при перекладі використовується слово чи словосполучення з іншим смисловим відтінком, значення якого є логічним розвитком значення перекладної одиниці. Процес смислового розвитку можна розбити на декілька етапів: сприйняття контексту, уточнення значень слів, перевірка на відповідність контексту, вибір відповідного варіанта, перевірка вибраних слів у контексті.

Для передачі одного й того самого змісту засобами іншої мови часто немає значення, якою формою слова буде виражено зміст [2], наприклад: *Vacuum, tubes released a great deal of heat, causing many problems in temperature regulation and climate control.* – Вакуумні

лампи виробляли велику кількість тепла, спричиняючи багато проблем у регуляції температури і клімат-контролю.

Серед інших способів перекладу термінологічних лексем, що вживаються у науково-технічних текстах, виокремимо такі [3]:

– *транслітерація*, наприклад: *java language* – мова програмування Ява, *Braille keyboard* – клавіатура Брайля;

– *транскрипція*, наприклад: *design* – дизайн, *blog* – блог, *website* – вебсайт, *display* – дисплей;

– *калькування*, наприклад: *заливка* – *flooding*, *буферизація* – *buffering*, *закладка* – *bookmark*.

Отже, у перекладі науково-технічного тексту домінантами перекладу, що забезпечують адекватність перекладу, будуть усі засоби, пов'язані з об'єктивністю, логічністю і стислістю викладу. Врахування прагматичних факторів зумовлює внесення до тексту додаткових елементів, виключення з нього елементів, надлишкових з погляду іншомовного адресата, а також перелік змістових перетворень – генералізацію (узагальнення) та конкретизацію.

Перспективу подальшого дослідження вбачаємо у вивченні прагматичного аспекту перекладу англійських наукових текстів у сфері штучного інтелекту.

Список літератури

1. Кочан І. Динаміка і кодифікація термінів з міжнародними компонентами у сучасній українській мові: Монографія. Львів: Видав. центр ЛНУ ім. І.Франка, 2004. 519 с.
2. Мартиняк О. Явище синонімії у термінологічній лексиці. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*: Сер. «Проблеми української термінології». 2008. № 620. С. 100–103.
3. Петренко О. Способи творення англійської та німецької науково-технічної термінології. *Наукові записки*. Серія: Філологічні науки (мовознавство): зб. наук. праць. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. Вип. 115. С. 416–422.

**Стилiстика та риторика англomовних полiтичних
виступiв американських та британських лiдерiв пiд час
вiйни в Укraiнi та особливостi їх перекладу**

У вiдображеннi складних геополiтичних ситуацiй, таких як вiйна в Укraiнi, стиль та риторика полiтичних виступiв американських та британських лiдерiв вiдiграють ключову роль у формуваннi громадської думки, мiжнародної реакцiї та подальших дiй. Полiтична промова має достатню кiлькiсть жанрiв, кожен з яких повинен базуватися на рацiональному пiдходi з урахуванням вiдповiдних рис публiки [1]. Виступи зазвичай мають таку структуру:

Інтро закладає тон та контекст для виступу. Лiдер зазвичай висловлює свої позицiї щодо подiй та пiдкреслює важливiсть теми [2].

Виступи часто включають прямi заяви щодо полiтичних зобов'язань, пiдтримки альянсiв, або осуду дiй противникiв.

Частина аргументацiї може мiстити аналiз ситуацiї, визначення причин та наслiдкiв, а також висвiтлення власних поглядiв.

Апеляцiя до почуттiв теж наявна тут. Часто полiтичнi лiдери намагаються залучити аудиторiю за допомогою емоцiйно заряджених висловлювань, якi сприяють створенню спiвчуття або обурення.

Що стосується поклику до дiй, то виступ зазвичай завершується закликem до конкретних крокiв, щоб змiнити ситуацiю або пiдтримати вжиття певних заходiв.

Вiйна в Укraiнi являє собою складну геополiтичну ситуацiю, в якiй полiтичнi лiдери мають великий iнтерес вплинути на мiжнародну спiльноту та пiдтримати партнерiв. У зв'язку iз цим, риторика виступiв набуває особливого значення [3].

Дипломатичність та обережність. Політичні лідери уникають загострених термінів та намагаються зберегти баланс між виразною підтримкою та необхідністю збереження дипломатичних зв'язків.

Засудження насильства та агресії. Виступи часто містять виразне засудження дій, які відбуваються в Україні, з метою підкреслення моральної підтримки та встановлення моральної переваги.

Підтримка альянсів та міжнародних партнерств. Лідери акцентують важливість співпраці між країнами та організаціями для забезпечення миру та стабільності.

Висловлення співчуття. Виступи часто включають висловлення співчуття та солідарності постраждалим внаслідок конфлікту.

Значною мірою успішність перекладу виступів англійських політичних лідерів під час війни в Україні залежить від здатності передати не лише зміст, але й емоційну та риторичну силу оригіналу, зберігаючи при цьому відтінки та смисл [1].

Отже, стиль та риторика політичних виступів англійських лідерів у контексті війни в Україні відіграють важливу роль у формуванні міжнародної реакції та подальших дій. Їх переклад українською мовою вимагає уважності, чутливості до культурних відтінків та здатності передати не лише зміст, але й емоційну силу оригіналу.

Список літератури

1. Особливості англійських політичних промов та їх перекладу українською мовою. *Головна сторінка*. URL: <http://surl.li/qhkbh> (дата звернення: 08.02.2024).
2. Самойлова І. В. Лексичні особливості політичних промов. *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Філологічні науки*. 2016. Кн. 1. С. 235 – 238.
3. Latif E. A. *Analysing Political Speeches: Rhetoric, Discourse and Metaphor*, Metaphor and Symbol, 2016. P. 250–252.

Типи англійськомовних двокомпонентних терміносполук

На сьогоднішній день терміносполуки є найбільш численними одиницями у термінологіях англійської мови різних наукових і професійних сфер. Це пояснюється ускладненням їх фахових понять і появи нових, що також зазвичай складні та потребують відповідного позначення [2, с. 11]. Ключовими при цьому є двокомпонентні терміни [1, с. 24; 3, с. 195].

За своїми змістовими та семантичними характеристиками подібні терміносполуки традиційно поділяються на три типи. Перший із них представлений такими одиницями, компоненти яких є одиницями спеціальної (фахової) мови. Подібні одиниці самостійні і можуть використовуватися поза сполукою, маючи при цьому власне значення. У терміносполуках вони отримують нове значення, наприклад: *tax rates*.

Друга група представлена терміносполуками, один із компонентів яких є терміном, а другий належить до загальнонавчальної лексики, зокрема: *bridge financing*. Третя група двокомпонентних термінів представлена тими із них, що складаються із загальнонавчаних одиниць, наприклад: *pressure group*. Загальнонавчані слова, використані у визначеному, а також у інших термінах, утворюють терміноодиниці з більш вузьким, спеціальним значенням. Синтаксичними зв'язками у описаних типах сполук є прилягання, керування та узгодження.

Двокомпонентні термінологічні словосполучення поділяться на атрибутивні та об'єктні, перші з яких більш поширені. Отже, перша продуктивна модель представлена атрибутивно-препозитивним типом з керуванням. У поданій структурі стрижневим компонентом виступає іменник, а залежний компонент (теж іменник), займаючи препозицію, вживається у формі присвійного відмінка, приймаючи морфему приналежності 's. У цій синтаксичній структурі стрижнєве слово означає певні банківські реалії, операції, явища, а компонент у препозиції його уточнює, наприклад: *agent's charge* – комісія за послуги маклера, *bank's requirements* – банківські умови, *banker's*

advance – банківський аванс, *bankrupt's assets* – активи неспроможного боржника, *beneficiary's bank* – банк одержувача, *borrower's note* – боргове зобов'язання, *creditor's position* – кредиторська програма, *debtor's default* – невиконання зобов'язань боржника.

Наступна продуктивна модель – це атрибутивно-препозитивний тип з примиканням. У цій моделі зв'язок компонентів виражається синтаксичним шляхом, тобто порядком компонентів. Стрижневим, словом, можуть бути іменник, дієслово і прикметник. Так, для англо-американської банківської терміносистеми найбільш характерний іменниковий підтип, в якому залежний компонент у препозиції виражений іменником без морфологічного оформлення.

У наведених термінологічних словосполученнях залежний компонент має функцію предметного уточнення значення стрижневого слова, наприклад: *fund transfer* – безготівковий переказ, *performance fee* – заохочувальна премія, *plan sponsor* – страхувальник: слово *plan* уточнює юридично-економічний статус спонсора, *price discovery* – відкриття ціни, *profit center* – центр прибутку (підрозділ компанії).

Двокомпонентні терміносполуки англійської мови можуть викликати певні труднощі при перекладі, що пов'язано з необхідністю їх пристосування.

Список літератури

1. Смелякова Л. П. Деякі особливості англійської технічної термінології та труднощі її засвоєння. *Методика викладання іноземних мов*. 1996. Вип. 25. С. 24–28.
2. Sager J. C. *A Practical Course in Terminology Processing*. Amsterdam : Benjamin. 1990. 254 p.
3. Sager J. S. Criteria for Measuring the Functional Efficiency of Term. *Infoterm*. 1981. Ser. 6. P. 194–217.

Орест Бецин

Науковий керівник – асист. Орищук С.В.

Тестування як засіб контролю знань учнів на різних етапах навчання англійської мови в середній школі

Останнім часом значно більше уваги приділяється питанням забезпечення якісного навчання школярів англійської мови. Це зумовлено тим, що володіння іноземними мовами стає необхідною передумовою для успішного вступу особи в відкритий інформаційний простір, ефективного спілкування та сприяння соціалізації в сучасному ринковому середовищі. Спільно з цим, однією з ключових завдань модернізації сучасної української освіти визначено забезпечення функціональної грамотності хоча б з однієї іноземної мови. Відтак, головною метою викладання іноземної мови є навчити школярів використовувати англійську мову як засіб комунікації в усіх аспектах мовленнєвої діяльності в різноманітних ситуаціях реального життя.

Важливим аспектом модернізації системи викладання іноземних мов є впровадження інноваційних методик оцінки навчальних досягнень учнів. Ефективність та правдивість такої оцінки в сучасних умовах можуть бути забезпечені за допомогою тестового контролю.

Як відомо, тест є системою завдань, виконання яких дозволяє оцінити рівень володіння конкретним предметом за допомогою спеціально розробленої системи оцінювання здобутих знань [3, с. 91]. Отже, тестування являє собою метод перевірки знань, вмінь і навичок, за якого учень виконує ряд спеціально створених завдань, відомих як тестові завдання. Тестові завдання повинні відповідати декільком критеріям. По-перше, тестове завдання повинно бути коротким і технологічним. По-друге, його формулювання повинно бути логічним і однозначним. По-третє, правила оцінювання відповідей та інструкції до виконання повинні залишатися однаковими для всіх тестованих осіб. Зазначимо, що перевага таких завдань полягає у можливості вчителями оцінити ступінь засвоєння або незасвоєння матеріалу за короткий проміжок часу.

Справжнім аспектом тестування є дотримання визначеної структури тесту. Тест складається з тестових завдань, які групуються у субтести. Субтест включає тестові завдання,

спрямовані на конкретний об'єкт тестового контролю, такий як визначення рівня володіння вимовними, граматичними або лексичними навичками, навичками аудіювання, читання, говоріння або письма [1]. Тестова ситуація може бути представлена за допомогою вербальних (текстових) та невербальних (наочних) засобів, таких як малюнки, схеми або таблиці[2].

Регулярне використання тестування на уроках іноземної мови підвищує зацікавленість учнів, активізує навчальний процес і сприяє зростанню відповідальності учнів у виконанні тестів. Аналіз результатів перевірки тестів дозволяє вчителю вносити необхідні корективи у навчання, уникати повторення помилок і служить індикатором рівня знань учнів, а також самооцінкою роботи вчителя. Підвищений інтерес до тестування пояснюється тим, що це суттєво підвищує ефективність навчального процесу, сприяє повній самостійності роботи кожного учня і є засобом індивідуалізації в навчанні.

Отже, тестування як форма контролю знань виявляється невіддільним компонентом навчання англійської мови в середній школі. Використання різноманітних видів тестів дозволяє оцінювати рівень володіння мовою на різних навчальних етапах. Тестування не лише сприяє контролю, але й формує ключові навички учнів, такі як аудіювання, читання, говоріння та письмо.

Список літератури

4. Плама С. С., Сапожник І. В. Тестовий контроль знань на уроках англійської мови в загальноосвітніх школах. URL: http://ddpu-filolvisnyk.com.ua/uploads/arkhivnomerov/2017/NV_2017_8-2/13.pdf
5. Деркач Ю.Я., Романів Т.В. Тестування як ефективний засіб поточного контролю на уроках іноземної мови. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/9/90.pdf>
6. Гапонова В. М. Принципи та функції педагогічного тестового контролю / В. М. Гапонова // 36. наук. праць. № 20, ч. II. – Хмельницький: Вид. академії ПВУ, 2002.– С.91–96.

Єва Біксей

Науковий керівник – асист. Ковалюк Ю. В.

Політичний дискурс як об'єкт дослідження сучасної лінгвістики

Політичний дискурс прийнято вважати одним із найдавніших видів дискурсів, виникнення якого можна відстежити аж до часів становлення таких античних держав, як Стародавня Греція та Рим. Формування цього виду дискурсу пов'язане з красномовністю античних політиків, а його потреба – з виникненням нових демократичних держав [6, ст. 94]. Мета цієї роботи – проаналізувати політичний дискурс з точки зору сучасної лінгвістики. Політичний дискурс, як і будь-який інший вид дискурсу, є досить поліаспектним лінгвістичним явищем, тому при його дослідженні ми найчастіше застосовуємо такі методи дослідження, як описовий метод та метод аналізу. Отже, при характеризованні феномену вищезгаданого виду дискурсу важливо врахувати всі його особливості та ознаки. Як вважає Л. В. Лукіна, **політичний дискурс** “є різновидом рефлексивної мовної комунікації, що відбувається в політиці і характеризується сукупністю текстів про політику спрямованих на питання завоювання, утримання та використання державної влади” [4, ст. 76]. Якщо порівнювати англійські політичні тексти та, наприклад, українські, то ми побачимо відмінності, проте не суттєві, адже ті все ще вирізнятимуться рисами характерними конкретно політичному дискурсу. Один з найбільш повних переліків рис, притаманних політичному дискурсові, наводить О. Запорожець. Вона згадує “термінологічність (наявність певної системи професійно орієнтованих знаків), театральність, спрямованість на майбутній контекст, символічність (оперування символами), ідеологічність, конвенційність, публічність тощо” [1, ст. 84]. Зокрема, важливо наголосити на широкому функціоналі політичного дискурсу, про що пише Н. В. Шевчук, яка виділяє комунікативну, спонукальну, волюнтативну, інформаційно-трансляційну, емотивну, метамовну, прогностичну, фактичну, естетичну, магічну функції, а також функцію конструювання мовленнєвої реальності [5, ст. 267].

Цікава також класифікація політичного дискурсу, яку наводить Н. В. Кондратенко:

1. “За формою (усні та писемні);
2. За чинником мовця (адресантно-прямі й опосередковані);
3. За метою (інформативні (новини, повідомлення), спонукальні (агітаційні листівки, прокламації), іміджеві (буклети, телевізійні

рекламні ролики), мотиваційні (тексти чорного PR), експресивні (фото, пісні, анекдоти));

4. За чинником адресата (особисто адресовані (пряме поштове листування) та масово адресовані (телевізійні повідомлення));

5. За сферою функціонування (телевізійний, газетно-журнальний, радіо-, рекламний або PR)” [3, 12-13].

До переліку вище О. К. Ковальова додає ще підвид мережі Інтернет, яка наразі є центральним полем функціонування дискурсів [2, I, ст. 168].

Отже, політичний дискурс – досить багатогранне поняття, яке вирізняється великим набором особливостей, класифікацій, жанрів, і перебуває на активній стадії вивчення.

Список літератури

1. Запорожець О. Особливості політичного дискурсу у період економічної кризи. *Політичний менеджмент*. 2010. № 4. С. 83–93.

2. Ковальова О. К. Комунікативно-дискурсивні особливості жанру політичного допису у соцмережі. *Збірник наукових праць "Нова філологія"*. 2021. Т. 1, № 81. С. 166–172.

3. Кондратенко Н. В. Український політичний дискурс: Текстуалізація реальності : монографія. Одеса : Чорномор'я, 2007. 156 с.

4. Лукіна Л. В. Політичний дискурс: сутність та особливості застосування. *Науковий журнал "Політикус"*. 2021. № 2. С. 75–80.

5. Шевчук Н. В. Особливості політичного дискурсу: зміст, функції, жанрове втілення. *Вісник ДАКККіМ. Політологія*. 2013. № 1. С. 263–269.

6. Hlavatska Y. L. Reproduction of political terms in political speeches. *Challenges and achievements of european countries in the area of philological researches*. 2020. P. 92–108.

Теоретичне підґрунтя вивчення засобів створення напруги в літературі

Вивчення лінгвістичних засобів для створення напруги - це захоплююча подорож у мистецтво розповіді. Ці засоби, починаючи від вдалого вибору слів до стратегічних конструкцій речень, становлять основу напруження в розповіді. Розуміння їх нюансів важливе не лише для письменників, які мають майстерність, але й для читачів, які шукають захоплюючий досвід. Обране дослідження вирізняється актуальністю, оскільки роман відзначається нестандартною структурою та вправним використанням лінгвістичних прийомів для підтримки напруження.

Мета нашої роботи полягає в дослідженні та аналізі використання стилістичних, лексичних та синтаксичних мовних засобів в романі британського автора С. Тертон «Сім смертей Евелін Гардкасл» і їхній вплив на створення наративної напруги.

Ю. Івата зазначила, що напруження ґрунтується "...на зіткненні сподівань і страхів читача щодо результатут майбутнього зіткнення, викликаного відкладенням відповідей письменником" [1]. Підтримуючи попередню ідею, К. Лободзінська стверджує, що "напруження визначається як зростаючий інтерес і захоплення, які відчують читачі в очікуванні кульмінації чи логічного висновку розповіді" [2]. На відміну від попередніх визначень, Х. Бермехо-Беррос стверджує, що напруження – це не просто результат невизначеності стосовно результату. Замість цього воно представляє собою розумовий і емоційний стан, сформований тим, як інформація виявляється в наративі та емоційні реакції, які вона викликає у читача. Це багатовимірне переживання, що охоплює інтелектуальні та емоційні розміри, наповнюючи досвід аудиторії яскравим відчуттям інтенсивного очікування [3].

Структура тексту літератури жахів складається з художніх образів, які, у свою чергу, складаються зі знаків. Існує 2 етапи переходу від знаку на вищий рівень: безпосередньо від знаку – до художнього висловлювання, образу, і переходом від системи образів до художнього тексту. Таким чином відбувається формування нових смислів та значень думки [4].

Образний «ландшафт» художнього твору формують певні образи й мотиви, що належать до числа одиниць, які утворюють когнітивний фундамент оповіді, що відзеркалює авторське бачення світу, евристичну модель, яку створила культурна свідомість автора та читача [5].

Отжу, вивчення лінгвістичних засобів для створення напруги у тексті є цікавим та важливим напрямком дослідження. Від вибору слів до синтаксичних конструкцій, кожен елемент мови відіграє свою роль у формуванні напруження в розповіді.

Список літератури

1. Yumiko I. Creating Suspense and Surprise in Short Literary Fiction: A Stylistic and Narratological Approach. Thesis, University of Birmingham, 2009. 297 p.
2. Лободзінська К. А. Особливості наративної напруги в англomовній літературі жахів. *Молодий вчений*. 2019. №10 (98). С. 333–337.
3. Bermejo-Berros J. Inducing Narrative Tension in the Viewer through Suspense, Surprise, and Curiosity. *Poetics*. 2022. Vol. 93. 16 p. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0304422X22000262?via%3Dihub> (date of access: 10.12.2023).
4. Lehne M. Toward a General Psychological Model of Tension and Suspense. *Frontiers in Psychology*. 2015. Vol. 6. 11 p. URL: <https://www.frontiersin.org/journals/psychology/articles/10.3389/fpsyg.2015.00079/full> (date of access: 11.12.2023)
5. Corbett D. The Differences between a Crime, Mystery, and Thriller Novel. *Writer's Digest*. URL : <https://www.writersdigest.com/write-better-fiction/differences-crime-novel-mystery-novel-thriller-novel> (date of access: 11.12.2023)

Майя Богданюк
Науковий керівник – доц. Гнатковська О.М.

Композиційно-тематичні особливості сучасної поезії

Поезія століттями давала людям право на голос, право на самовираження та почуття, право на рівність, різноманіття, значимість і відображення болю націй. Композиційно-тематичні особливості поезії ХХІ століття, звичайно, відрізняються від попередніх епох через вплив соціокультурного контексту, технологічних досягнень та еволюції літературних тенденцій.

Актуальність нашої праці полягає в тому, що поезія ХХІ століття ще не досліджена достатньою мірою, що відкриває широкі перспективи для подальшого наукового дослідження в цій області.

Реалії ХХІ століття включають найперше швидкий розвиток інформаційних технологій, глобалізацію, свідоме ставлення до навколишнього середовища, зростання взаємодії різних культур та акцент на важливості ідентичності. Неріс Вільямс наголошує на тому, що основними темами для віршів у 21 столітті є теми лірики, політики, ефективності, довкілля (екології) та глобалізації [3, с. 25]. Отже, перша відмінність сучасної поезії – це тематичні зміни на користь суспільно-важливих питань.

Авніка Шікара додає, що «... існують сучасніші теми для поезії. Війна та мир завжди були ключовою темою епічної поезії, однак сьогодні цю тему показано у новішому світлі. Теми довкілля, сексуального домагання та розширення прав і можливостей були відсутні або ледь помітні у поезії минулих поколінь, однак плідно відкриті та опубліковані зараз» [1].

Зазначимо, що однією з найважливіших змін у сучасній поезії є заміна традиційного віршового розміру новими ритмічними особливостями, таким як верлібр. Авніка Шікара зазначає, що: «Сучасна поезія або поезія двадцять першого століття перейняла тенденції опанування верлібру (вільного від рими вірша) з акцентом на мистецьке самовираження. Віршований текст змінився завдяки таким особливостям як порушений та некоректний синтаксис, неправильна структура строфи та схеми з відсутньою римою» [1].

Прикладом верлібру є вірш Сельї Мартіне (2023) зі збірки «Щоденник Романтика», яка буде об'єктом нашого подальшого дослідження [2]:

*«Someone once said
love is never rational
so tell me, why everything make sense
when I look at you?»*

Третя відмінність сучасної поезії полягає у поширеності явища креолізованого тексту як унікальної системи, що об'єднує в собі гетерогенні елементи вербального та невербального заради досягнення спільної мети – залучення уваги читача та донесення до нього інформації креативним шляхом. Мультиmodalність сучасного суспільства спонукає творців контенту вдаватись до залучення ширшого візуального оформлення для охоплення більшої кількості людей, оскільки картинки, зображення, аудіо-візуальне наповнення стали невід'ємним способом донесення інформації.

У підсумку, поезія XXI століття однозначно звучить та виглядає по-іншому. Сучасне суспільство надає перевагу експериментам не лише у контексті тематики, але й питаннях форм, композицій, поєднанні текстових та невербальних одиниць в одному мовному полі. Час формує людей, а отже, і творчість, тому ми вбачаємо широкі перспективи для подальшого дослідження цієї захоплюючої області літератури.

Список літератури

1. 21st Century Digital Poetry: The Metamorphosis of an Archaic Art Form. URL: <https://dubbeat.com/2018/10/26/21st-century-digital-poetry-the-metamorphosis-of-an-archaic-art-form/> (Last accessed: 04.02.2024).
2. Martinez C. Diary of a Romantica. Romantica LLC. Kindle edition. 2023. 165 p.
3. Williams N. Contemporary Poetry. Edinburgh : Edinburgh University Press, 2011. 289 p.

Анастасія Боднар

Науковий керівник – доц. Шиба А. В.

Розвиток іншомовної компетентності в говорінні учнів середньої школи на уроках іноземної мови засобами автентичних матеріалів

Основним видом мовленнєвої діяльності, який використовують на різних етапах навчання, є говоріння. Це вважається "продуктивним видом мовленнєвої діяльності, пов'язаним із передачею усних повідомлень будь-якого виду від мовця до слухача" [4, с. 5].

Іншомовну комунікативну компетентність розглядають як володіння певною системою умінь і навичок міжособистісного спілкування достатніх для досягнення поставленої суб'єктом комунікативної мети. Таким чином, «іншомовна комунікативна компетентність охоплює як мовні та мовленнєві навички та вміння, так і навички соціально-психологічні, що забезпечують ефективну взаємодію з людьми і полегшують розв'язання міжособистісних проблем» [1, с. 2].

Процес навчання комунікації передбачає не лише засвоєння теоретичних знань, а й їхнє практичне використання. Наприклад, при написанні листа учень, який вивчає іноземну мову повинен володіти набором етикетних фраз і вміти їх застосовувати відповідно до ситуації.

Процес засвоєння умінь та навичок усного мовлення неможливий без вправ, зосереджених на стимуляцію та актуалізацію одержаних знань.

Діалогічне мовлення – це процес мовленнєвої взаємодії двох або більше учасників спілкування. Тому в межах мовленнєвого акту кожен з учасників виступає як слухач і як мовець [3].

Монологічне мовлення, у свою чергу, є безперервним висловлюванням однієї особи, спрямованим на одного або декількох слухачів. Компетентність у монологічному мовленні передбачає здатність висловлювати думки у структурованій формі відповідно до комунікативного завдання [2, с. 340].

Автентичний матеріал – це будь-який матеріал англійською мовою, який не створювався навмисно для вивчення англійської мови. Це матеріал, взятий з реального життя, а не вигаданий для

уроків. Використання такого матеріалу може зробити процес навчання більш цікавим, творчим та мотиваційним для дітей. [5]

Розуміння особливостей віку учнів середньої школи дає вчителю можливість визначити ті самі методи, та засоби навчання, які призведуть до успішного виконання вказаних вище завдань. Суттєвою рисою учнів цієї вікової категорії є розвиток більш складних форм мислення у зв'язку із засвоєнням абстрактного матеріалу, теорій та закономірностей при вивченні інших предметів.

Отже, підсумовуючи вищеподану інформацію, говоріння є невід'ємною частиною уроку. На уроках англійської мови підлітки не тільки практикують мову але й вчать розмірковувати над тим, що вони вивчають, діляться інформацію, ведуть дискусію. Під час діалогічного мовлення учні вчать не тільки висловлювати думку англійською мовою, водночас вони виступають слухачем свого співрозмовника. Знаючи особливості дітей шкільного віку, можна з легкістю підібрати матеріал, який буде цікавим для школярів.

Список літератури

1. Задунайська Ю. Формування іншомовної комунікативної компетентності у вищих навчальних закладах педагогічного профілю URL:<https://pedagogy.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2016/10/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F-3.pdf>

2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : навч. посіб. / Бігич О. Б., та ін. / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. К. Київ : Ленвіт, 2020. 590 с.

3. Солодар Л. В. Діалогічне мовлення основний вид мовленнєвої діяльності при вивченні укр. мови як іноземної URL: <http://conf.vntu.edu.ua/humed/2010/txt/Solodar.php>

4. Тарнопольський О. Б. Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти : навч. посіб. Фірма «Інкос», 2021. 248 с.

5. Що таке автентичні матеріали на уроках англійської та де їх брати URL:<https://buki.com.ua/blogs/shcho-take-avtentychni-materialy-na-urokakh-anhliyskoyi-ta-de-yikh-braty/>

Інтернаціоналізми та хибні друзі перекладача

У сучасному світі міжмовне спілкування є невід'ємною частиною нашого повсякденного життя. У цьому контексті роль інтернаціоналізмів та виклики, що створюють хибні друзі для перекладачів, набувають особливого значення. Сьогодні ми розглянемо визначення та значення інтернаціоналізмів, а також аналізуємо причини та наслідки хибних друзів у перекладі.

Інтернаціоналізми - це слова чи вирази, які існують у багатьох мовах і мають спільне походження. Вони сприяють ефективному спілкуванню між різними культурами і народами.

Інтернаціоналізми допомагають зрозуміти певні концепції та ідеї незалежно від мови спілкування. Вони сприяють розвитку міжнародного спілкування та полегшують вивчення іноземних мов.

Найпоширенішими хибними друзями є слова або вирази, які мають однакову форму в різних мовах, але різне значення. Наприклад, слово "actually" в англійській мові перекладається як "фактично", а не "актуально", як це може здатися.

Виклики, які створюють хибні друзі для перекладача можуть включати семантичні різниці, культурні нюанси та лінгвістичні особливості між мовами.

Стратегії включають уважне дослідження контексту, використання додаткових джерел інформації, а також консультацію з носіями мови та експертами з перекладу.

На основі дослідження та аналізу інтернаціоналізмів і хибних друзів перекладача в даній роботі можна зробити кілька важливих висновків.

По-перше, інтернаціоналізми — слова або вирази, що мають міжнародне походження та використовуються в різних мовах, можуть створювати певні труднощі для перекладачів через їхню неоднозначність, варіативність та змінність в різних контекстах.

По-друге, хибні друзі перекладача, або лексичні помилки, що виникають через семантичні невідповідності між мовами, є однією з основних проблем у перекладі. Вони можуть призводити до

непорозумінь, комічних ситуацій або навіть до серйозних помилок у тексті.

Крім того, викладена у роботі інформація свідчить про те, що для ефективного перекладу необхідно мати глибокі знання не лише мови, але й культури, традицій та контексту, що лежить в основі використання слів і виразів у різних мовах.

Здійснений аналіз дозволив виявити, що інтернаціоналізми можуть викликати різноманітні труднощі в перекладі, зокрема, недоречне використання, семантичні розбіжності та культурні нюанси. Велика увага приділялася виявленню стратегій подолання цих труднощів у процесі перекладу.

Отже, дослідження інтернаціоналізмів та їхнього впливу на переклад виявилось досить важливим у контексті професійної діяльності перекладача. Результати дослідження можуть бути корисними для практикуючих перекладачів, студентів-перекладачів та всіх, хто цікавиться лінгвістикою та перекладознавством. Дослідження цієї теми має потенціал для подальших досліджень та розвитку наукових знань у сфері перекладу та мовознавства.

Список літератури

1. Акуленко В. В. Питання інтернаціоналізації словникового складу мови/ В. В. Акуленко. Харків: Видавництво Харківського університету, 1972. 216 с.
2. Бублейник Л. В. Проблематика художнього перекладу: семантико-стилістичні аспекти [Текст] : навч. посіб. / Л. В. Бублейник. Луцьк : Видавництво ВІЕМ, 2011. 164 с.
3. Сдобников В. В. Теорія перекладу/ В. В. Сдобников, О. В. Петрова. Харків: Схід-Захід, 2006. 425 с.

Принципи укладання німецько-українського словника паронімів

Освоєння багатств будь-якої літературної мови тісно пов'язане з ретельним вивченням властивостей слів і їх значень. У наш час велика увага приділяється розвитку мовлення, тому розробка питань паронімії займає чільне певне місце поряд із вивченням синонімів, антонімів, омонімів тощо. Проблеми паронімії представлені в працях низки вітчизняних і зарубіжних дослідників – М. Баган, С. Кійко, Л. Лужецької, О. Панченко, І. Лазареску, Й. Ріме, П. Шторйоганн та ін. Проте досі явище паронімії ще недостатньо висвітлено в науковій літературі, не вироблено єдиного погляду на сутність паронімів, відсутні одно-, дво- і багатомовні словники паронімів. Термін *паронімія* трактують щонайменше з трьох різних підходів як: 1) слова, різні за значенням, але близькі за вимовою; 2) особливий словотвірний тип; 3) однокореневі слова однієї частини мови зі співзвучними афіксами, диференційовані у своєму значенні при збігу наголосу на одному й тому ж складі [1, с. 64]. Послідовне розмежування паронімів – важлива умова створення і сприйняття текстів різних стилів і жанрів, які покликані забезпечувати адекватне сприйняття і розуміння інформації, що й зумовлює актуальність нашого дослідження. Об'єктом дослідження виступає лексика із формально частково подібним складом і відмінностями у плані змісту. Предметом вивчення є методика укладання електронного «Німецько-українського словника паронімів». Мета дослідження – представити принципи і методи укладання «Німецько-українського словника паронімів» за допомогою комп'ютерних програм з використанням лінгвістичних корпусів. Виокремлення паронімів вимагає пошуку процедур для лексичного зіставлення, які можуть аналізувати великі обсяги даних за різними критеріями. Основою для цього є аналіз колокаторів (статистично значущих контекстуальних слів-партнерів). Згрупувавши їх, визначасмо тематичні сфери вживання паронімів. Їх порівняння, у свою чергу, може становити особливий інтерес для лексикографічного представлення паронімів (див. Табл. 1):

Таблиця 1

Колокації до паронімів *effektiv* і *effizient*

effizient

Systeme, Verfahren, Verwaltung, Strukturen, Kosten, Projekte, Wirtschaft: *Abläufe, Arbeit, Arbeitsweise, Betriebsabläufe, Bewirtschaftung, Einsatz, Maßnahmen, Lösung*

Umwelt, Stromerzeugung: *Energieeinsatz, Energienutzung, Energieversorgung, Energieverwendung, Heizen, Stromnutzung*

Technik, Technologien: *Anlagen, Antriebstechnologie, Geräte, Heizungen, Kraftwerke, Motoren, Wärmepumpen*

колокації відсутні

колокації відсутні

effektiv

Wirtschaft, Methoden, Arbeit, Management, Personalverwaltung, ökonomische Strukturen: *Arbeit, Arbeitsabläufe, Kommunikation, Lösung, Maßnahme, Methode, Organisation, Werbung*

Krisenbewältigung, Kriminalitätsbekämpfung: *Dopingbekämpfung, Krisenmanagement, Polizeiarbeit, Selbstverteidigungstechniken, Strafverfolgung*

Medizin, Behandlungsverfahren: *Behandlung, Ganzkörpertraining, Prävention, Rückenübungen, Therapie, Workout*

Umwelt, Ressourcen, Zukunft:

Klimaschutz, Ressource

Banksektor, Geld, Zinsen: *Jahreszinssatz, Steuerbelastung*

Новий словник паронімів розроблений на основі корпусного аналізу як електронний словник у відкритому безкоштовному доступі. Для укладання «Німецько-українського словника паронімів» ми використовуємо сучасну програму для створення словників TshwaneLex (<http://tshwanedje.com/>), яка дозволяє лексикографам створювати словники для будь-якої мови без базових навичок роботи з ІТ-технологіями.

Список літератури

1. Кійко С.В. *Німецько-українська міжмовна омонімія* [монографія]. Чернівці: Родовід, 2014. 434 с.

Анна Борисюк

Науковий керівник – асист. Гоян А.І

Використання та поширення біблеїзмів у сучасній німецькій пресі

Мало хто з людей у повсякденні помічає, що ми використовуємо біблеїзми, коли спілкуємося між собою. Саме поняття біблеїзми не має одного та конкретного значення, але всі мовознавці сходяться на тому, що „біблеїзми” - це крилаті вислови, словосполучення чи вирази, які є витоком біблійного походження, займають місце у рядах лексичного складу мови та фіксуються при використанні у сьогоденні“ [1,с.77].

Загалом, біблеїзми є рушійною силою для надання твору семантичного відтінку через контекст, який напряму пов'язаний із релігією та Біблією. А саме сприйняття цієї частини мови залежить від того наскільки релігійним є читач [2,с.103].

Для проведення нашого дослідження біблеїзмів було використано сайти "DWDS" і "Vivat".

Наприклад вираз із Святого письма "auf Sand gebaut" (будувати на піску) [3] використовується в німецькій пресі для опису нестійкого, ненадійного фундаменту чи підґрунтя для чого-небудь. Він має метафоричний характер і походить з Євангелія від Матвія, де Ісус порівнює розумного людину, яка будує свій дім на скелях, і нерозумного, хто будує його на піску, що може призвести до руйнації.

Наведемо приклад із преси: *Damit die Entscheidung [Immobilienkauf] nicht auf Sand gebaut wird und erhebliche Vermögensschäden aufgrund einer fehlerhaften Beratung verhindert werden, ist ein Mindestmaß an Berufsqualifikation erforderlich.* [Süddeutsche Zeitung, 30.06.2017].

Вираз "Auge um Auge, Zahn um Zahn" (око за око, зуб за зуб), має значення помсти. Усі погані вчинки, які ми завдаємо іншим людям, повертаються нам сторицею. Очевидним є те, що одна сторона реагує на агресію або напад з боку іншої сторони з аналогічною мірою помсти чи відповіді. Це може бути в контексті міжнародних конфліктів, політичних суперечок, або навіть особистих конфліктів [3]. „Israel ist beispiellos mit seinen Attacken

gegen Palästina. Täglich werden Palästinenser erniedrigt von Israelis. Es geht nicht mehr "Zahn um Zahn", sondern ein toter Jude gegenüber mindestens 50 toten Palästinensern[...]. [Basler Zeitung, 14.07.2023].

Вираз "Den ersten Stein werfen" (кинути перший камінь) походить з Біблії, де розповідається про жінку, яку привели до Ісуса, звинувачуючи в перелюбстві [3]. Використання у пресі зводиться до наступного: "In der hitzigen Debatte über die neue Steuerreform warf die Opposition den ersten Stein, als sie die Regierung beschuldigte, die Interessen der Mittelschicht zu vernachlässigen". Даний біблеїзм означає критику або обвинувачення іншої людини, яка допустила помилку. Іншими словами, той, хто сам грішний не вправі осуджувати іншого

Цей біблеїзм має високий рівень вживання у німецькій мові та відображається в різних контекстах, від політики до суспільних дискусій.

Отже, можна з упевненістю сказати, що ця тема дуже актуальна та є важливим елементом передачі інформації. Це зумовлено тим, що тенденція втрачених ідеалів набирає обертів та стає досліджуваною багатьма дослідниками-мовознавцями. А враховуючи той факт, що сучасне життя - це життя, в якому гаджети займають велику частину життя людини, можна зробити висновок, що преса - саме те місце, завдяки якій біблеїзми стають популярними та повертаються в "моду".

Список літератури:

1. Четайкіна В.В. Функції біблеїзмів у промовах Джорджа Буша-молодшого/ В. В. Четайкіна // Іноземна філологія. - Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка. – 2012. - № 125. – С. 77-84.
2. Зорівчак Р. П. Біблеїзми в нашому мовленні/ Р.П. Зорівчак //Кримська Світлиця, 2006. — № 38 — с. 103.
3. DWDS. URL: <https://www.dwds.de/wb/auf%20offener%20Szene>
4. <https://www.vivat.de/bibel/redewendungen/>

Види роботи над розвитком мовлення в старшій школі

Розвиток мовлення учнів є одним із важливих завдань навчання мові. Достатній рівень мовленнєвого розвитку – запорука успішного навчання [5]. Сприйняття і відтворення текстових навчальних матеріалів, вміння давати розгорнуті відповіді питання, самостійно викладати свої судження – всі ці та інші навчальні дії вимагають достатнього рівня розвитку зв'язного мовлення. Досягнення високого рівня володіння мовою має і широке соціальне значення: розвинене мовлення школяра дозволить їй вільно спілкуватися з оточуючими людьми, що важливо для формування соціально активної мовної особистості [2].

Висловлювання (як і зв'язне мовлення) – це мовленнєва діяльність учня, коли він виступає з розгорнутою відповіддю за матеріалом навчальної дисципліни, усно чи письмово відтворює зміст прочитаного, пише міркування, розповідь, статтю тощо, і результатом цієї діяльності є розгорнута відповідь, виклад (усний та письмовий), міркування, оповідання, тобто певний мовленнєвий твір, більший, ніж речення [3].

Важливим засобом, що сприяє формуванню умінь і навичок побудови зв'язного мовлення разом з іншими умовами та правильно підібраними навчальними текстами, є типологія вправ, що використовується в навчальному процесі, що спирається на сучасну концепцію навчання мові, оскільки успіхи в мовленнєвому розвитку учнів багато в чому визначаються підбором вчителем вправ, їх доречністю та доцільністю. Це – аудіювання, читання, переказ, усний чи письмовий твір.

До видів роботи, методів, засобів та технологій, що використовуються та застосовуються для його реалізації, належать: словниково-лексична робота, твір-опис, комплексний аналіз тексту, диктанти, інтегрований підхід до навчання, ігрова технологія, використання мультимедійних технологій та Інтернет-ресурсів [2].

Робота з розвитку мовлення передбачає поступове, цілеспрямоване ознайомлення учнів із текстом, усвідомлення його

ознак. На початковому етапі навчання об'єктом практичних спостережень учнів стають такі ознаки тексту, як тематична єдність речень, основна думка та засоби її вираження, зв'язок заголовка з темою та основною думкою тексту, послідовність та зв'язок речень, наявність у тексті смислових частин [4].

Сюжетно-тематична організація занять та різноманітність у піднесенні навчального матеріалу сприяють розвитку зв'язного мовлення, підтримці позитивного емоційного стану учнів, інтересу та уваги, а отже, кращої результативності у засвоєнні знань. Неодноразовість використання наочного матеріалу з усіх лексичних тем сприяє переходу образів уявлень в образи-поняття, що важливо для наступних етапів навчання [1].

Отже, на уроці у старшокласника формується активність мислення, спрямованість вирішення мовних завдань, прагнення логічної організації та систематизації, до пошуку універсальних закономірностей.

Список літератури

1. Безкоровайна Ю. М. Унаочнення як засіб формування іншомовної лексичної компетенції учнів. Студентський науковий альманах факультету іноземних мов. 2009. Вип. 1(6). С. 230–234.
2. Дідук Г. І. Система роботи з розвитку зв'язного мовлення відповідно до нових концепцій викладання рідної мови. Українська мова і література в школі. 2000. № 5. С. 24-28.
3. Палій О. А. Методика навчання іноземної мови у загальноосвітніх закладах / О. А. Палій, І. Ф. Андрійко, С. В. Тезікова, С. І. Потапенко, Г. С. Чекаль. Підручник. К. : Академія, 2010. 328 с.
4. Приходько Д. С. Інтеграція сучасних технологій у процес вивчення та викладання іноземних мов. Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні підходи та інноваційні тенденції у викладанні іноземних мов». Київ, 2014. 191 с.
5. Чупріна О. В. Методи розвитку зв'язного мовлення на уроках української мови в початковій школі. Науковий вісник Мукачівського державного університету: серія «Педагогіка та психологія». 2018. Вип. 2 (8). С. 170-173.

Валерія-Марія Бралковська
Науковий керівник – асист. Ліннікова В.О.

Фонетичні знання учнів середньої школи

Фонетика відіграє чинну роль у формуванні мовлення учнів середньої школи, особливо коли це стосується англійської мови. Як стверджував Деніель Джонс, фонетика – це “наука вимови”.

У теоретичній частині роботи опрацьовано визначення таких вчених як : Карпенко Ю.О., Роджера Лясса, Врабеля О.М., Ельконіна Д.Б., Білянської І.П., Мазниченка В.М., Бориско Н.Ф., Самойленко В.Я., Возної М.О., Гапонова А.П., Головача Ю.В., Андрієвської В.В., Ніколаєвої С.Ю., Андре Мартіне, Зимньої В.І., Кураєва Г.А.

Фонетика тісно пов’язана з вивченням звуків та формуванням інтонації. Перед початком навчання фонетики важливо враховувати інтерактивний та зацікавлений підхід, сприяючи активній взаємодії учнів. Використання різноманітних вправ, спрямованих на поліпшення фонетичних навичок, не лише робить процес навчання захоплюючим, але й забезпечує практичний розвиток вимовних навичок учнів. Ми розглянули Fast speaker, Read, Rewrite and read aloud the text, Find the sound and write out words with this sound, The Master of creation of sentences with correct intonation, English Transcription, Train and examine intonation, Listen to me and deal with, Listen to and identify. Згадані вправи сприяють активному вивченню та вдосконаленню фонетичних навичок англійської мови учнями середньої школи.

Варто також розглянути фонетичну компетенцію. Г.В. Петренко зазначає, що *фонетична компетенція* – це здатність артикуляційно точно відтворювати звуки та інтонаційно грамотно оформлювати власне мовлення [4]. Окрім фонетичних знань у складі фонетичної компетенції виділяють елемент фонетичні навички. *Фонетична навичка* є сформованою навичкою правильного звукового та інтонаційного оформлення власного мовлення [1].

Фонетичні навички, як правило, поділяються на слуховимовні та ритміко-інтонаційні навички. Як вважає Н.Ф. Бориско, *слуховимовні навички* забезпечують фонетично-правильне подання звуків протягом мовлення та правильне сприймання

мовлення. А *ритміко-інтонаційні навички* відповідають за розуміння мовлення інших людей та правильну інтонацію [2].

Крім того, вчителі повинні забезпечити формування фонетичних навичок, що на думку Возної Марини Олександрівни проводиться у два етапи: ознайомлення зі звуками та автоматизація дій учнями з новими звуками. Варто зазначити, що вправи поділяються на рецепцію та диференціацію звуків, оскільки фонетична навичка не може бути вироблена без інтенсивного прослуховування аудіоматеріалів. *Рецепція* — **сприймання, зміщення уваги читача від тексту на автора.** *Диференціація* — **здатність розрізняти звуки між собою, також це поділ цілого на частини** [3].

Розвиток фонетичних навичок учнів середньої школи важливий для поліпшення їхнього вимовного вияву та загального комунікативного навчання, адже вірна артикуляція та правильна вимова допомагають учням ефективно спілкуватися, роблячи їх більш зрозумілими та впевненими в собі. Фонетичні навички можна формувати та розвивати по-різному. Проте аудіювання – це найбільш дієвий спосіб набуття фонетичної компетенції.

Список літератури

1. Бігич О.Б. Актуальні питання методики викладання фонетики іноземної мови.
2. Бориско Н.Ф. Методика формування іншомовної фонетичної компетенції. Іноземні мови. 2011. №3. 1-8 с.
3. Гапонів О. Б. Лінгвокраїнознавство. Англomовні країни: підручник/Олександр Борисович Гапонів, Марина Олександрівна Возна.- Вид.2-ге. Вінниця:Нова Книга,2018.-348 с.:іл.
4. Петренко Г.В. Мовна та мовленнєва компетенція учнів.URL:<https://hub.atoms.com.ua/training/movna-ta-movlenneva-kompetencia-ucniv-650> (дата звернення: 06.02.2024)

Роль аудіювання у навчанні учнів середньої школи

Аудіювання – це одна із чотирьох ключових навичок, необхідних для вивчення іноземної мови. Воно дає можливість розуміти усне мовлення й відтворювати його. Відома українська філологиня С. Ніколаєва описує аудіювання як “розуміння сприйнятого на слух мовлення”. З точки зору психофізіології, аудіювання можна розглядати як комплексний процес, що включає перцептивну, розумову та мнемічну діяльність [1].

У середній школі процес аудіювання не тільки розширює межі сприйняття мови, але й глибоко впливає на розвиток пізнавальних, комунікативних і соціально-культурних здібностей учнів. По-перше, аудіювання допомагає розвивати навички активного слухання. Учні вчаться уважно слухати та розуміти аудіотексти різного рівня складності, що важливо для ефективного засвоєння навчального матеріалу та розвитку критичного мислення [1].

По-друге, важливу роль аудіювання відіграє в розвитку мовленнєвих навичок. Через прослуховування різноманітних аудіоматеріалів учні вчаться правильно використовувати граматичні конструкції, лексику та вдосконалюють навички вимови. Крім того, вони навчаються адаптувати своє мовлення до різних ситуацій спілкування та розуміють культурні відмінності мовних виразів. Аудіювання дає можливість освоювати акустичний аспект мови, яка вивчається, її фонемну структуру та інтонацію.

Сприйняття на слух не лише сприяє розумінню мовлення, але й має значний вплив на розвиток словникового запасу. З одного боку, прослуховування автентичних текстів дає можливість ознайомитися з новими словами та виразами та збагатити мовлення. З іншого боку, розширення словникового запасу та вдосконалення мовних навичок роблять розуміння мовлення більш ефективним. Під час аудіювання учні відкривають нові терміни та вирази, вживані носіями мови, що розширює їхній лексичний арсенал і допомагає чітко та виразно висловлювати свої думки.

Регулярне прослуховування матеріалів мовою, що вивчається, також дає можливість для розвитку інших мовних навичок, таких як говоріння (дає учням зрозуміти, як правильно використовувати мову в різних контекстах), читання (показує учням, як правильно читати тексти з різними типами інтонації та емоційним забарвленням) та письмо (слугує зразком для учнів, як правильно писати тексти з різними типами інтонації та емоційним забарвленням) [2].

Крім того, аудіювання розвиває увагу та зосередженість учнів. Слухання аудіотексту вимагає уваги та активної участі в процесі сприйняття інформації. Це позитивно впливає на самоконтроль і концентрацію, які необхідні як у навчанні, так і в житті загалом [3].

Отже, роль аудіювання в навчанні учнів середньої школи надзвичайно важлива та багатогранна. Воно не лише сприяє розвитку різних мовних навичок, й впливає на їхні пізнавальні, комунікативні та когнітивні здібності, готуючи учнів до успішної адаптації у сучасному світі.

Список літератури

1. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах / Ніколаєва С.Ю. та ін. Київ : Ленвіт, 2002. 320 с.
2. Калініна Л.В., Самойлюкевич І.В., Малигіна М.П. Навчаємо спілкування. Київ : Контекст, 2002. 32 с.
3. Як працює мозок на уроках : зосереджуємо увагу і тренуємо пам'ять учнів. *Освіторія Медіа* : веб-сайт. URL: <https://osvitoria.media/experience/yak-pratsyuye-mozok-na-urokakh-zoseredzhuyemo-uvagu-ta-trenuyemo-pam-yat-uchniv/>

Христина Будзінська

Науковий керівник – доц. Лесінська О. М.

Реалізація контекстуального значення означеного артикля

Актуальність дослідження. Артикль є однією з важливих складових англійської мови. Саме артикль впливає на мовленнєву конкретність, чіткість та унікальність мовленнєвого процесу. В англійській мові вони посідають провідне місце. Перш за все це стосується означеного артикля «the». Правильність застосування артикля – база для правильного та зрозумілого процесу комунікації, з метою формування структурованих та виразних текстів.

У процесі дослідження ми проаналізували низку праць, що стосуються реалізації контекстуального значення означеного артикля, таких авторів: В. Борисов [1], Н. Горбач, Т. Кальченко, О. Савченко [2], О. Липко [3].

Мета – проаналізувати реалізацію контекстуального значення означеного артикля.

Зміст означеного артикля визначається в його основоположному призначенні в процесі мовлення для вказування на певний предмет або ж низку предметів, які були відомі співрозмовнику чи групі. Означений артикль («the» – для англійської мови, «le/la/les» – для французької мови, «der/die/das» – для німецької мови) демонструє те, що автор або комунікатор має на увазі конкретний, вже до цього озвучений об'єкт або групу об'єктів, що ідентифікуються саме за контекстом [1, с. 315].

Означений артикль «the» є провідною складовою англійської мови, тому що сприяє визначенню точності та неповторності предмета у мовленнєвому процесі. Оперуючи «the», ми зауважуємо, що під час розмови мова саме про конкретно визначений предмет, що був відомий до цього або застосовується в рамках контексту. Артикль часто застосовується для відокремлення характерних властивостей чи обмеження загальних термінів для конкретних ситуацій. Він сприяє уникненню плутанини й дозволяє зробити мовленнєвий процес точним та зрозумілим. У великій кількості виразів та постійних зворотах він безпосередньо застосовується, відповідно до правил граматики [2, с. 155].

Артикль «the» належить до максимально поширених фрагментів лінгвістики в англійській мові, що демонструє особливість та специфічність предмета. Однак, контекстуальне означення артикля «the» не пояснюється лише набором специфічних ознак. В англійській мові «the» може демонструвати узагальнення, особливість та спрямування на певну інформацію [3, с. 2].

Питання реалізації контекстуального значення означеного артикля в англійській лінгвістиці дійсно залишається провідним та актуальним, що дозволяє не лише зробити спілкування точнішим між носіями мови, але й може мати вплив на значну кількість факторів вивчення та осмислення англійської мови. У першу чергу, правильне застосування означеного артикля «the» в контексті, дозволяє виразно направляти інформацію та нівелювати непорозуміння.

Отже, «the» відіграє ключову роль у підвищенні ясності й чіткості мовлення в англійській мові, роблячи інформацію більш конкретною та зрозумілою для слухачів. Сутність означеного артикля також містить в собі його роль у визначенні специфічності, унікальності та однозначності предмета в мові, що допомагає співрозмовнику зрозуміти, на що саме посилається мовець у певному контексті.

Список літератури

1. Борисов В. А. Англо-французька мовна взаємодія у формуванні національних терміносистем освіти. *Наукові записки. Сер.: Філологічні науки*. Кропивницький: КОД, 2020. Вип.187. С. 314 – 319.
2. Горбач Н. Л., Кальченко Т. М., Савченко О. О. Основні граматичні відмінності між американським та британським варіантами англійської мови. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*. 2022. Вип. 55. С. 153 – 158.
3. Липко О. О. Засоби вираження категорії означеності/неозначеності в англійській мові за допомогою артикля. 2015. Житомир: Житомирський державний університет імені Івана Франка. 4 с.

Особливості перекладу назв підприємств

Ономастика – спеціальна історична дисципліна, яка досліджує власні імена, їх роль у мові та суспільстві, закономірності їх утворення, розвитку та постійних змін [2]. У науковій літературі часто використовують декілька термінів для позначення комерційно-виробничих об'єднань людей, зокрема: ергонім, фірмонім, прагматонім, коопонім, товарний знак і подібні [3].

Фірмонім – це термін, який походить від поєднання слова «фірма» та «нім» (від латинського «nomen», що означає «ім'я»). Це поняття використовується для позначення найменування, назви або логотипу підприємства, бренду, торгової марки чи іншого комерційного суб'єкта.

Серед способів перекладу фірмонімів розрізняють чотири види транскодування: 1) транслітерація – передача графічної форми елемента вихідної мови літерами мови перекладу; 2) транскрибування – передача звукової форми елемента вихідної мови літерами мови перекладу; 3) змішане транскодування – переважне застосування транскрибування із елементами транслітерування); 4) адаптивне транскодування – адаптація елемента вихідної мови до фонетичної або граматичної структури мови перекладу [1].

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю розуміння процесів перекладу назв підприємств, оскільки фірмоніми відображають не лише їхню назву, але й стратегію, імідж та цінності, що робить переклад складним завданням.

Мета роботи – висвітлення особливостей перекладу назв підприємств українською та англійською мовами.

Наукова новизна роботи полягає у глибокому аналізі методів, які використовуються при перекладі фірмонімів, а також визначення лінгво-прагматичних характеристик назв підприємств.

Матеріалом послуговували 60 фірмонімів англійської (28 одиниць) та української (32 одиниці) мов.

Дослідження українського перекладу англійських компаній довело, що при його процесі використовуються: 1) прийом

транслітерації: «*Amazon*» – «*Амазон*»; 2) метод транскрибування: «*Jack Daniel's*» – «*Джек Деніелс*»; 3) метод адаптивного транскодування: «*Bank of America*» – «*Банк Америки*»; 4) метод змішаного транскодування: «*Walmart*» – «*Волмарт*».

Кількісний аналіз 28 англійських фірмонімів показав, що при їхньому перекладі українською мовою транслітерація (12 одиниць) використовується найчастіше, і становить 43%, транскрибування (9 одиниць) – 32%, адаптивне транскодування (6 одиниць) – 21% та змішане транскодування (1 одиниця) – 4%. Ці дані свідчать про те, що перекладачі віддають перевагу збереженню оригінального написання англійських назв компаній з допомогою транслітерації, що може бути пов'язане зі збереженням бренду та легкістю розпізнавання для українського читача.

Отже, дослідження підкреслює різноманітність методів перекладу фірмонімів, включаючи транслітерацію, транскрибування, адаптивне та змішане транскодування, з урахуванням мовних та культурних відмінностей та унікальних характеристик кожного фірмоніма. Важливість лінгво-прагматичних аспектів у процесі перекладу підприємницьких назв підкреслює потребу у врахуванні цих аспектів для точного відображення стратегії, іміджу та цінностей компаній у перекладеному тексті.

Список літератури

1. Гузь А. М. Транскодування як спосіб перекладу англійської авіаційної термінології. *Наука і молодь. Гуманітарна серія*. 2012. Вип. 11 (12). С. 143-146.

2. Зубко А. М. Українська ономастика: здобутки та проблеми. *Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики*, зб. наук. праць. 2007. Вип. 15. С. 262–281.

3. Масенко Л. Т. Українські імена і прізвища. Київ: Знання, 1990. 48 с.

Психолого-педагогічні особливості розвитку навичок англomовного усного мовлення учнів середньої школи

Під час розвитку навичок усного мовлення важливо враховувати вікові особливості учнів, зокрема перехідний період від дитинства до юності (12–14 років). В цей час мозкова пластичність зменшується, що впливає на оволодіння іноземною мовою, зробивши цей період ідеальним для формування міцної мовної бази перед подальшим вивченням [1, с. 88].

Це дослідження спрямоване на вивчення психолого-педагогічних особливостей навичок усного мовлення учнів середньої школи та на визначення впливу емоційної нестабільності на процес вивчення іноземної мови.

Молодший підлітковий вік визначається не лише зростанням мотивації до навчання, але й суттєвими психологічними особливостями, які впливають на навчальний процес. У цей період відбувається значне зміцнення особистісної мотивації, де цілі навчання стають результатом внутрішніх прагнень і індивідуальних інтересів кожного учня. Особливість цього віку полягає в тому, що учні починають активніше визначати свої прагнення та плани на майбутнє. Незважаючи на цей аспект, молодший підлітковий вік також супроводжується емоційною нестабільністю. Це викликано активним перебудовуванням нервової системи, що може призводити до змін у психічному стані підлітків. Підвищена збудливість та емоційність в цей період може стати викликом для педагогів та батьків у створенні оптимального середовища для навчання.

Важливо враховувати, що ця емоційна нестабільність може вплинути на успіх і процес засвоєння іноземної мови. Сприйнятливість до навчання та рівень концентрації можуть коливатися в залежності від емоційного фону підлітка [2, с. 65]. Тому вчителям і родичам важливо не лише стимулювати особистісну мотивацію учнів, але і створювати підтримуюче середовище, яке враховує їхню емоційну нестабільність.

Психологічні особливості молодшого підліткового віку, такі як аналітичні та синтетичні навички, мотивація та емоційна нестабільність, стають ключовими при вивченні іноземної мови. У цьому періоді відбувається зміна принципів мислення та розвиток інтелекту.

Під час формування навичок усного мовлення учнів середньої школи важливо використовувати концепцію мисленневих процесів. Спонукально-мотиваційний процес передбачає активізацію через комунікативні завдання та створення цікавого контексту для сприйняття і розуміння інформації. Аналітико-синтетичний процес, основна частина усного спілкування, включає фази смислового прогнозування, вербального звірення, встановлення смислових зв'язків, смислоформування та виконавчий рівень [3, с. 90-91].

Для успішної реалізації цих процесів важлива попередня робота над фонетичними, лексичними і граматичними аспектами мови. Також слід враховувати рівень володіння мовою та досвід спілкування.

Отже, успішний розвиток усних мовних навичок учнів, особливо під час перехідного періоду, вимагає уваги до їхньої мотивації та психологічних особливостей. Створення сприятливого середовища та розвиток комунікативних та саморегуляційних навичок грають ключову роль у цьому процесі.

Список літератури

1. Пасічник О. Вікові особливості учнів 5-6-х класів та їх вплив на добір змісту навчання іноземних мов. *Проблеми сучасного підручника*, 2020. 5. С. 8–102
2. Українська О. О. Проблеми контролю рівня сформованості мовленнєвої компетенції у говорінні іноземною мовою на мовних спеціальностях. Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, Константа, 2007. С. 318–320.
3. Задорожна І. П., Білянська І. П. Listening to fiction audiobooks. Contemporary short stories: навчально-методичний посібник для студентів факультету іноземних мов. Тернопіль: Вектор, 2018. 162 с.

Дана Вакалюк

Науковий керівник – асист. Новосадська О. Б.

Реалізація лінгвокультурної адаптації у перекладі кінотексту (на матеріалі англомовних фільмів і серіалів)

У сучасному світі, насиченому глобалізацією та миттєвою доступністю інформації, роль перекладу кінотексту стає надзвичайно вагома. Сучасні документальні, англомовні фільми та серіали відображають глобальні питання, які є дуже важливими на даному етапі і відіграють велику роль у подальшому існуванні людства. Розгляд теми лінгвокультурної адаптації у кінематографі не тільки є важливим кроком в розвитку перекладознавства, але й стає своєрідною мандрівкою у світі міжкультурних зв'язків та кіномистецтва.

Вивчення труднощів перекладу англомовних кінотекстів українською мовою доцільно розпочати з визначення провідних понять, до яких належать «художній фільм» та «кінотекст». В. Є. Танцура трактує поняття «художній фільм» як твір кіномистецтва, створений певною культурою, який має інформаційний характер та реалізує комунікативний вплив на глядача [3, с. 46]. Як об'єкт лінгвістичного дослідження фільм трактується як кінотекст.

М. Є. Шевченко вказує, що переклад кінотексту значною мірою схожий на переклад художньої літератури [5, с. 88]. Втім, вагомі й відмінності цих двох напрямів перекладацької діяльності. Зокрема, кінопереклад більш вільний, ніж переклад художньої літератури, адже перекладачу вже не треба відтворювати індивідуальний стиль автора, зберігаючи його концепцію. Головна задача кіноперекладу – це смислове та інтонаційне супроводження всього, що відбувається на екрані.

Текст досліджують як лінгвовізуальний феномен з гетерогенною природою, в якому вербальні параметри мають лінгвальну природу, а просодичні параметри виражаються за допомогою нелінгвальних знаків. Саме тому кінотекст вивчається як особлива реалізація відеовербального типу текстів за допомогою зіставлення двох головних елементів – вербальної та візуальної складових [2, с.78].

Матеріалом дослідження є два документальні фільми «Земляни», «Пластиковий океан» та серіал «How I met your mother». Охарактеризовано переклад, підкреслення складнощів під час перекладу фільмів такого типу в зв'язку із залежністю від часового проміжку, який віддається на оригінальний текст.

Аналіз праць вчених, які досліджували переклад фільмонімів, дає підстави виділити три основні тактики, до яких вдаються перекладачі: 1) прямий переклад; 2) трансформація; 3) непрямий переклад [1, с. 105]. 1. Прямий переклад найчастіше використовують, якщо назва фільмів не містить культурно-специфічної інформації. 2. Трансформація назви зумовлена лексичними, стилістичними, функціональними, прагматичними чинниками, які вимагають розширення / звуження когнітивної інформації через заміну або додавання / вилучення лексичних елементів). 3. Непрямий переклад передбачає заміну назви фільму – для збереження семантико-структурного рівності і забезпечення комунікативно-функціональної еквівалентності [4, с. 338].

Отже, труднощі кіноперекладу полягають у відтворенні лінгвокультурних особливостей мовлення персонажів – це власні назви, діалектизми, okazіоналізми, засоби гумору тощо.

Список літератури

1. Іваницька Н. Б. Англomовні фільмоніми в українському перекладі. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Том 32 (71). № 4. Ч. 2, 2021. С. 104-11.
2. Сіроштан Т. О., Прокопенко А. В. Труднощі перекладу англomовного кінематографічного тексту. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Том 31 (70). № 4. Ч. 3, 2020. С. 76-80.
3. Танцура В. Є. Лінгвокультурологічні аспекти перекладу художніх фільмів англійською мовою. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. 2014. № 3 (286). С. 45–50.
4. Федоренко С.В., Валькова А.О. Лінгвокультурні особливості перекладу сучасних англomовних документальних фільмів. «Молодий вчений». № 12 (88). грудень, 2020. С. 336-340.
5. Шевченко М. Є. Особливості перекладу художніх фільмів. Актуальні проблеми філології. Одеса, 2017. С. 88–91.

Ірина Ванзяк

Науковий керівник – доц. Сапожник І.В.

**Ознайомлення учнів середньої школи
із фразеологічним багатством англійської мови**

У сучасному світі знання іноземної мови стає ключовим аспектом успішної комунікації та особистого розвитку. У глобалізованому та інтернаціоналізованому суспільстві, вивчення англійської мови набуває великого значення для доступу до світової інформації, культурного обміну та кар'єрних можливостей.

Проте традиційні методи навчання фразеології не завжди відповідають потребам сучасних умов. Адаптація процесу вивчення фразеології до сучасних тенденцій та застосування інноваційних підходів дозволяє краще відповідати потребам та інтересам сучасної молоді. Такий підхід робить навчання актуальним та значущим для сучасної освітньої практики, сприяючи покращенню якості вивчення англійської мови в середній школі. Сучасне навчання іноземним мовам спрямоване не лише на опанування граматичних конструкцій та словникового запасу, а й на розвиток комунікативних навичок та мовної культури. Вивчення фразеології важливо для формування ефективної комунікативної компетенції, оскільки вона включає в себе виразні та індивідуальні конструкції, що характерно для певної лінгвістичної спільноти.

Спочатку доцільно було б розібратись саме з терміном “фразеологізм”. Фразеологізми – це важлива складова мови, яка надає текстам особливу виразність та стильову окрасу.

О. Соболевська зазначає, що «одиницею фразеології є фразеологізм (від грец. «φρασίς» – спосіб вираження, зворот і «λογισμός» – судження), або фразеологічна одиниця, або фразеологічний зворот, або фразема»[2]. Серед основних ознак фразеологізмів варто відзначити такі: збереження семантичної цілісності або нерозкладність, використання метафоричних зворотів, характерна нарізнооформленість, наявність не менше двох повнозначних слів, а також неперекладність фразеологізму іншими мовами [1].

Вивчення семантики фразеологічних одиниць сприяє кращому розумінню мови, ігрові форми, асоціативні вправи, ролеві

імітації та інші методи стимулюють інтерес до вивчення мови та сприяють засвоєнню нового лексичного матеріалу. Завдяки цьому підходу учні отримують можливість не лише засвоїти фразеологізми, а й використовувати їх в мовленні, набуваючи практичних навичок у комунікації [3].

Під час роботи розглянуто різні методи та підходи до навчання фразеології у середній школі. Виявлено, що використання різноманітних педагогічних методів сприяє успішному засвоєнню матеріалу та розвитку мовних навичок учнів. На основі проведеного аналізу було виявлено значення впровадження фразеологічних одиниць у навчальний процес. Розроблено різноманітні вправи та завдання для активізації навчального процесу та покращення засвоєння матеріалу учнями.

Важливим аспектом дослідження стала увага до індивідуальних особливостей учнів та розробка методик адаптації навчального матеріалу. Це сприяє оптимізації навчального процесу та досягненню максимальних результатів у навчанні.

Список літератури

1. Баран. Я. А., Зимомря М. І. Теоретичні основи фразеології. навч. пос. Ужгород. 1999. 176 с..
2. Українські фрази й особливості їх творення. URL: <https://pedcollege.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/09/Ukrains-ki-frazemy-y-osoblyvosti-ikh-tvorennia.pdf> (Дата звернення 05.02.2024)
3. Фразеологія як розділ мовознавства. Фразеологізми, їх класифікація. URL: https://www.miyklas.com.ua/p/ukrainska-mova/10-klas/poniattia-normi-v-suchasni-ukrayinskii-literaturnii-movi-326692/osnovni-grupi-frazeologizmiv-bagatoznachnist-sinonimii-i-antonimii-fra_-327174/re-498d934a-618c-42ed-8b9f-08b6c2db05d1 (Дата звернення 05.02.2024)

Ярослава Ванчуляк

Науковий керівник – проф. Єсипенко Н. Г.

Жанро-стильові та структурні особливості онлайн-повідомлення Букінгемського палацу

Букінгемський палац давно став символом традицій, елегантності та влади. В останні роки королівська родина адаптувалася до цифрової епохи, встановивши свою присутність в інтернеті через вебсайт і соціальні мережі. Цей зсув спричинив появу нової форми комунікації, яка поєднує традиційний королівський протокол із сучасними технологіями. Онлайн-повідомлення Букінгемського палацу демонструють чіткий жанровий стиль, який відображає престиж і офіційність установи. Однак, поряд із прихильністю до традицій, Букінгемський палац також демонструє адаптивність у своєму жанровому стилі. Мова, що використовується в онлайн-повідомленнях, може змінюватися залежно від характеру комунікації. До розгляду нами взято 57 онлайн повідомлень за 2023 рік.

Ключові структурні компоненти повідомлень Букінгемського палацу включають: заголовок, вступ, основну частину, мультимедійні елементи, висновок. Повідомлення зазвичай мають чіткі та лаконічні заголовки, які відображають основну тему або оголошення. Заголовки часто виділяють напівжирним шрифтом, щоб привернути увагу і полегшити навігацію для онлайн-відвідувачів. Наприклад: *"500 Words 2023 launched at Buckingham Palace"* (September 28, 2023) [1]. Після заголовка повідомлення зазвичай починаються з короткого вступу, який передає контекст або пропонує довідкову інформацію. Цей вступний розділ створює основу для основного змісту повідомлення і має на меті залучити читача з самого початку. Приміром: *"500 Words - the BBC's annual writing competition for children - launched this year's search for creative storytellers aged five to 11 with a message from The Queen herself."* (September 28, 2023) [1]. Основна частина повідомлення містить первинну інформацію або оголошення. Мова має всі ознаки офіційно-ділового стилю, що забезпечує ясність і зрозумілість повідомлення: *"Her Majesty, who is involved in a number of literacy initiatives, as well as promoting a love of reading through her Reading Room charity, sent a special message to author Sir Lenny Henry, who has*

joined this year's panel of judges."(September 28, 2023) [1]. Щоб мати більший інформаційний вплив на читачів, повідомлення часто включають невербальні засоби комунікації, такі як фотографії, відео кліпи або аудіо доріжки. Аналізоване онлайн-повідомлення містить фотографію вірша королеви, відео, в якому вірш читав адресат та посилання на сайт BBC. Ці візуальні та аудіальні компоненти слугують для посилення залучення та надання додаткового контексту або ілюстрації. Переважна більшість повідомлень Палацу завершуються закликком, що спонукає читачів до конкретних дій, наприклад, відвідати захід, зробити пожертву чи вивчити додаткові ресурси на веб-сайті. Висновок часто містить заключну заяву, наприклад, *"The message - in the form of a poem - was a call to action for young entrants to get writing, reading to submit their entries by Friday 10 November."(September 28, 2023) [1].*

Проведений жанрово-стильовий і структурний аналіз онлайн-повідомлень Букінгемського палацу свідчить про поєднання в них традицій офіційно-ділових документів із сучасними комунікаційними практиками невербального впливу. Завдяки формальному, але адаптивному мовному стилю Палац зберігає свою королівську манеру поведінки, взаємодіючи з різними аудиторіями. Структурно повідомлення розроблені, щоб бути чіткими, доступними та візуально привабливими, що поліпшує читабельність і поглиблює користувацький досвід.

Список літератури:

1. 500 Words 2023 launched at Buckingham Palace. *The Royal Household*. 28 September 2023. URL: <https://www.royal.uk/500-words-2023>
2. Лужецька Л.(2014) Невербальні засоби спілкування як складник мовленнєвої культури особистості.*Підне слово в етнокультурному вимірі*. С.145-150.
3. Dan Jurafsky, Joyce Chai, Natalie Schluter, Joel Tetreault (2020). Proceedings of the 58th Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics: <https://aclanthology.org/2020.acl-main.pdf>

Фразеологічні одиниці як засіб атракції англомовного газетного заголовка та особливості їх перекладу

У сучасному медіапросторі майже всі видавництва намагаються привернути увагу аудиторії за допомогою яскравих і цікавих заголовків. Переклад фразеологічних виразів на англійську мову є складним завданням, оскільки цей термін широко використовується в усному мовленні, художній та політичній літературі. Тому наша дослідницька тема залишається актуальною як ніколи.

Мета дослідження полягає у вивченні та аналізі теоретичного матеріалу щодо фразеологічних виразів, їх перекладу та ролі у привернення уваги в англомовних газетних заголовках "The New York Times" за період 2015-2022 років.

У роботі використано онлайн-сервіс Gale для аналізу ідіом, які використовуються у газеті "The New York Times". Під час досліджень було застосовано метод суцільної вибірки для збору фразеологічних одиниць зі словників "The Oxford Dictionary of Idioms" та "Dictionary of English Idioms & Phrases". Крім того, для підрахунку кількості вживання досліджуваних фразеологічних одиниць у заголовках англомовних газет використаний кількісний метод, а також порівняльний метод для аналізу відмінностей між оригіналом та перекладом з метою виявлення трансформацій.

Для підрахунку кількості вживання досліджуваних фразеологічних одиниць у заголовках англомовних газет був використаний кількісний та порівняльний методи. Фразеологічні одиниці в заголовках можуть бути перекладені різноманітними та нестандартними способами. Наприклад, ФО "to bell the cat", що вказує на непосильне завдання, можна перекласти у заголовку "The NHS desperately needed restructuring, but who would have the courage to bell the cat?" [1] за допомогою модуляції: «Національна служба охорони здоров'я відчайдушно потребувала реструктуризації, але кому вистачить на це сміливості?».

Або ФО "to show one's true colours" [3] можна перекласти у заголовку "The beauty industry shows its true colors" [2],

використовуючи антонімічний підхід: «Б'юті- індустрія: що ж вона від нас приховує?»).

Фразеологічні одиниці – це мовні конструкції, що відображають культурний контекст країни. Перекладачі повинні використовувати різноманітні методи та навички, щоб досягти необхідного результату [1].

Вибір конкретного способу перекладу залежить від унікальних особливостей фразеологічної одиниці, яку перекладач має зрозуміти і передати з належною увагою до її значення, емоційної виразності та стилю [1]. Оскільки фразеологічні вирази широко використовуються в різних літературних стилях, кваліфікованим перекладачам важливо уникати неточностей у перекладі фраз.

Перспективу дослідження вбачаємо у подальшому використанні отриманих результатів, які можуть допомогти встановити нові закономірності використання фразеологічних одиниць, глибше і детальніше досліджуючи їх вплив на читача. Додатково, можна розширити дослідження, висвітлюючи особливості перекладу англійських фразеологічних виразів, що використовуються у ЗМІ, українською мовою.

Список літератури

1. Ананьян Е. В. Заголовок як ключовий елемент англійського газетного нарративу. *АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГУМАНІТАРНИХ НАУК*, 2020. 234 с.
2. GALE. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.gale.com/intl> [Дата звернення: 31.01.2022]
3. The New York Times. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.nytimes.com/> [Дата звернення: 31.01.2022]
4. The Oxford Dictionary of Idioms. 2nd Edition / ed. Judith Siefring. Oxford: Oxford University Press, 2004. 348 p. URL: <http://ngoangu.vimaru.edu.vn/wp-content/uploads/documents/Oxford-Dictionary-of-Idioms-1.pdf> [Last accessed: 17.02.2020].

Антропоцентризм як ключова парадигма дослідження МОВИ

У другій половині ХХ століття завдяки розвитку науки про мову, що здійснювалося під впливом різноманітних наукових та соціокультурних факторів, відбулася поступова зміна домінантної парадигми її вивчення, структурна лінгвістика поступилася антропоцентричній, комунікативно та прагматично спрямованій, що орієнтується на врахування «людського фактору в мові» [2, с. 128], «дослідження мови як продукту людської діяльності, призначеного для потреб людини як посередника спілкування, засобу зберігання її досвіду, знань, культури» [3, с. 38].

Результатом зміни парадигми стало не тільки розширення обріїв лінгвістичних досліджень, але й нове розуміння мови та її ролі для людини та суспільства, та, відповідно, постановка нових завдань, пов'язаних із феноменом мови як безпосереднього компонента людської свідомості, діяльності, взаємодії зі світом.

Визнання пріоритету мови в освоєнні світу людиною призвело, в свою чергу, до загального лінгвістичного (дискурсивного у термінах М. Фуко [4, с. 45] та прагматичного у термінах інших науковців [1, с. 16; 5, с. 3]) повороту у гуманітарних науках, а також застосування міждисциплінарного підходу до вивчення людської мови, появи прагмалінгвістики, соціолінгвістики, когнітивної лінгвістики, психота етнолінгвістики, дискурс-аналізу та інших дисциплін дослідження мови у мовознавстві.

Антропоцентризм як один із магістральних принципів дослідження людської мови набуває таких вимірів: *антиантропоцентризм*, що визначається «екологізацією» лінгвістичних студій, мовної, текстової, дискурсивної онтології; *неоантропоцентризм* маніфестовано, з одного боку, технолігізацією емпіричного матеріалу та методик дослідження, а з іншого – перенесенням дослідницького акценту на так звані *енергіальні* аспекти аналізу (від гумбольдтовської *Energia*, тобто мова як безперервний процес творчої діяльності) мови, тексту, дискурсу, мовної особистості і т.ін. в їх вербальному, художньому

втіленні, наприклад: авторитарність, харизма, емпатія, емоційний резонанс і т.і.).

Ситуація, що склалася в лінгвістиці на сьогоднішній день, коли ця наука стає «конгломератом різнорідних за походженням та дуже часто незвідних в єдину картину відомостей про мову чи її явища (явище)» [2, с. 129], свідчить не тільки про необхідність їх систематизації, але й пояснює появу *металінгвістичних* розвідок, які сприяють подібній систематизації.

У зв'язку з цим О. Норенко наголошує: «відмітною особливістю сучасної теоретичної лінгвістики є її яскраво виражений інтерес до металінгвістичних розбудов, створення метатермінів та метапонять» [2, с. 132]. Метатеоретизація є природною тенденцією розвитку науки, що характеризує її еволюцію.

Від лінгвістичних теорій металінгвістичні теорії, що, зокрема, базуються на них, відрізняються концептуальним фокусом розгляду, а також інтегративним і абсолютизованим характером.

Список літератури

1. Бацевич Ф. Основи комунікативної лінгвістики : підручник. Київ : Академія, 2004. 342 с.
2. Норенко О. Антропоцентризм як вектор розвитку сучасного мовознавства Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : Філологія (мовознавство). 2014. №. 20. С. 128–134.
3. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : напрями та проблеми. Полтава : Довкілля-К, 2008. 718 с.
4. Foucault M. Archaeology of Knowledge / 2-nd ed. London : Routledge, 2002. 256 p.
5. Verschueren J. The pragmatic perspective. Handbook of Pragmatics / ed. by J. Verschueren. Amsterdam, Philadelphia : Benjamins, 1995. P. 1–19.

Анастасія Величко
Науковий керівник – доц. Гнатковська О.М.

Стилістичні особливості британських блогів про стиль життя

У результаті прогресу в інтернет-технологіях і еволюції цифрових комунікаційних платформ виник новий жанр інтернет-дискурсу – блог. Вивчення блогів як жанру в рамках інтернет-лінгвістики та віртуальних жанрознавств розвивається, наголошуючи на формальних і змістовних особливостях, сформованих конкретними умовами та нормами [5, с. 108].

Мета нашої дослідницької роботи – простежити стилістичну складову постів британських лайфстайл блогерів. Матеріалом дослідження слугували 15 постів із вебсайтів популярних британських блогерів, зокрема The Frugality, The Anna Edit.

Блоги характеризуються не лише технічними аспектами, але й своєю мережевою природою, діалоговим спілкуванням та буденним дискурсом. Беручи коріння у традиційних щоденників, блоги поєднують монологічне та діалогічне спілкування, дозволяючи взаємодіяти через коментарі під постами [1, с. 17-18]. Важливо зазначити, що “пост”, у свою чергу, належить до інтернет-сленгу та означає “стаття в блозі або окреме повідомлення на форумі” [2].

Як правило, блоги мають одного автора чи групу, що відображає їх особистість і пропонує інформативний вміст, який виходить за межі простого обговорення [5, с. 108]. З опрацьованого матеріалу виявилось, що блоги про стиль життя, часто демонструють характерні стилістичні особливості, властиві їх тематиці та цільовій аудиторії: унікальне поєднання неформального тону спілкування, описової мови та стилістичних засобів.

Тож під час дослідження, нам вдалося визначити певні особливості лайфстайл блогів, які складають основну конотативну складову постів. Серед таких превалюють відокремлені конструкції, антитези, риторичні питання та порівняння. З проаналізованих нами постів обрано найбільш уживані стилістичні особливості, частину з яких наведено нижче.

1. Відокремлені конструкції, наприклад:

- “You might think that the government will support you in old age, but unfortunately, the State Pension alone might not be enough for you to comfortably live on.” [4].

2. Антитези, наприклад:

- “Best and worst thing in the world” [4].

- “Traditional ones (lights) against LED light bulbs” [4].

3. Риторичні запитання, наприклад:

- “Is the State Pension enough?” [4].

- “Seriously?”[4].

4. Порівняння, наприклад:

- “It's like an online diary that handily allows me to find the protein pancake recipe” [5].

- “As my cream eyeshadows” [5].

Загалом, завдяки характерно неформальному стилістичному забарвленню та відкритій орієнтації на зворотній зв'язок, що проявляється за допомогою стилістичних прийомів, блоги є важливими для спілкування та забезпечують гнучку, доступну, привабливу платформу для окремих осіб та організацій, щоб спілкуватися зі своєю аудиторією і ділитися цінною інформацією.

Список літератури

1. Вжещ Я. Л. Інтернет-дискурс : проблема визначення поняття, особливості структури. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*, 2012. №14 (249). С. 15–19.

2. Словник комп'ютерного сленгу. *Вікіпедія* : веб-сайт. URL : <https://drama.kropyva.ch> (дата звернення: 06.02.2024).

3. Швелідзе Л. Д. Мовні засоби реалізації комунікативних стратегій у дискурсі соціальних мереж (на матеріалі української та англійської мов) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.17. Вінниця, 2021. 240 с.

4. Everything you need to know about pensions. *The frugality* : веб-сайт. URL : <https://the-frugality.com> (дата звернення: 06.02.2024).

5. My Daily Habits for 2023 & How I Plan On *Actually* Doing Them. *The Anna Edit* : веб-сайт. URL : <https://www.theannaedit.com> (дата звернення: 06.02.2024).

Проблеми перекладу мови реклами

Мова реклами – це складний та творчий процес, що використовує різноманітні стратегії, які мають на меті не лише привернути увагу аудиторії, але й створити сильні емоції та асоціації. Переклад рекламних текстів вимагає не лише точності та правильності оригіналу, але й вміння зберегти креативність, стильність та емоційний заряд. Крім того, успішний переклад реклами передбачає адаптацію до культурних особливостей та сприйняття цільовою аудиторією, що забезпечує ефективну комунікацію та побудову міцного брендового образу.

Технічні навички перекладу поєднуються з розумінням психології та соціокультурних аспектів для досягнення максимального впливу та успіху у міжнародному масштабі.

Успішний переклад рекламних повідомлень вимагає від перекладача не лише вміння передати текст, але й здатності до виразного відтворення емоцій та ідеї, які містяться в оригіналі.

Об'єктом даного дослідження є сам процес перекладу, а предметом – мовні та культурні аспекти перекладу рекламних текстів.

Мета нашого дослідження – проаналізувати та вивчити теоретичні та практичні аспекти з метою розробки ефективних стратегій перекладу для різних культурних середовищ.

Дослідження базується на аналізі літературних джерел і практичних прикладів.

У ході дослідження ми виявили, що реклама Siemens Mobile використовує стратегії, щоб підкреслити товар як об'єкт дружби та надати йому емоційну вартість через асоціацію з виразом "найкращий друг дівчини". Переклад фрази "Tissot. Innovators by tradition" точно передає сенс та емоційний відтінок оригіналу, зберігаючи лаконічність та стиль. Реклама губної помади "Is it new Silk Gloss or am I just a love goddess?" успішно передає загадковість та емоційний тон оригіналу, а контекстуальна адаптація поліпшує зв'язок з українською аудиторією.

Переклад рекламних текстів для Apple та Tesla зберігає стилістику та емоційний заряд оригіналу, передаючи ідеї креативності, інновацій та внутрішнього потенціалу аудиторії в українській мові. Адаптація рекламних кампаній до культурних особливостей та врахування аудиторії та контексту підкреслює важливість уваги до деталей при перекладі для досягнення ефективного комунікаційного впливу та зближення бренду з місцевою аудиторією. Під час перекладу рекламних текстів для Apple та Tesla важливо враховувати не лише технічні аспекти перекладу, але й культурні відмінності та уподобання аудиторії. Саме це допомагає забезпечити максимальний вплив рекламного повідомлення та підвищити ефективність маркетингових стратегій у нових мовних середовищах.

У результаті аналізу теоретичних та практичних аспектів перекладу рекламної мови виявлено, що креативність, образність та врахування культурних відмінностей є ключовими для успішного перекладу рекламних повідомлень. Дослідження показало, що адекватна адаптація до мовного та культурного контексту є вирішальною для ефективного впливу на цільову аудиторію.

Отже, що комплексний підхід до перекладу реклами, який враховує мовні, культурні, психологічні та емоційні аспекти, є ключем до успішної взаємодії з аудиторією та досягнення маркетингових цілей у міжнародному масштабі. Технологічний прогрес та співпраця з креативними агенціями також відіграють важливу роль у досягненні ефективного рекламного перекладу.

Список літератури

1. Арешенкова О. Ю. Комунікативно-прагматичні та стилістичні параметри рекламного тексту : дис. канд. філол. наук : 10.02.01. Кривий Ріг, 2016. 230 с
2. Advertising and Promotion: An Integrated Marketing Communications Perspective. McGraw-Hill Education. (Belch, G. E., & Belch, M. A., 2018)

Анастасія Вишкурцева

Науковий керівник – доц. Сапожник І.В.

Лінгвістичні особливості американського б'юті-блогу

Мета роботи – проаналізувати граматичну та синтаксичну складові постів американських б'юті-інфлюенсерів у соціальній мережі “Instagram” та з'ясувати характер блогінг-комунікації.

Зазначимо, що під терміном “пост”, який належить до комп'ютерного сленгу, розуміють “повідомлення в блозі або на форумі в Інтернеті” [1]. Саме сукупність постів формує вагомий жанр Інтернет-дискурсу – блог.

Блог – це один із відомих форматів інтернет-комунікації, що існує у вигляді онлайн-щоденника, головний вміст якого – це невеликі за обсягом дописи, які систематично піддаються оновленню [2, с. 21]. Зазвичай блог – це зразок неформального спілкування, яке характеризується своїм спрощеним ставленням до мовних норм, а отже, толерує різноманітні порушення усталених граматичних явищ. Користувач отримує свободу, не обмежену жодними лінгвістичними правилами.

Інтернет-комунікація є особливим типом онлайн-спілкування, формулу якого вдало визначив Д.Кристал: “усна форма мови + письмова форма мови + ознаки, опосередковані комп'ютером” [3, с. 33].

Отже, серед граматичних та синтаксичних особливостей Інстаграм-постів можна виділити такі лінгвістичні феномени: значна кількість акронімів та скорочень (навіть односкладових слів), що є очевидним відхиленням від формальних конвенцій письма, нехтування правилами орфографії та пунктуації, які знаходять свій прояв зокрема у надмірній капіталізації та дублюванні однакових літер слова (*multiplication*), фрагментарність синтаксичних структур, де нерідкістю є ігнорування допоміжних дієслів, артиклів, займенників у ролі підмету. Окрім цього, поширеним синтаксичним явищем Інстаграм публікацій стали імперативні конструкції, наявність емотиконів та великої кількості, так званих «хештегів», характерних лише для онлайн-спілкування.

Із дослідженого матеріалу нами було відібрано 60 Інстаграм-постів американських б'юті-блогерів. Аналізуючи їх, наведемо такі приклади:

Приклади акронімів:

1. WДYM – what do you mean
2. ІKTR – I know that's right
3. NGL– not gonna lie
4. OG – original gangster

Приклади порушення орфографії:

Em (them); 4ever (forever); n (and), b4 (before); defo (definitely); bday (birthday); lemme (let me), witchu (with you), ur (your), luv (love), wud (woud); OMGGG!!!!; love you ALLLL!!); slayuuu;

Приклади імперативних конструкцій:

1. swipe for the end of an era
2. check out new Youtube video
3. must be following me
4. don't be late

Приклади порушення пунктуації:

- ofc ofc what do you want me to say
- Imma be honest I didn't know this
- Am so shocked dreams come true so quickly this is the best day of my life thank you so much

Отже, характерним чинником сучасного б'юті-блогу є неформальність мовних засобів, тенденція до загального спрощення лінгвістичних конструкцій, яка наділяє автора блогу, а разом з ним і його читача, відчуттям свободи та невимушеності. Все це стає очевидним в процесі детального аналізу граматичної та синтаксичної складових б'юті-блогів.

Список літератури

1. Що таке пост в Інтернеті? *Вікіпедія* : веб-сайт. URL: <https://uk.m.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%82> (дата звернення: 23.02.2023).

2. Бобровник Ю.О. Що таке блоги. *Вісник Педагогічного інституту Київського національного університету ім. Б. Грінченка*. Сер. Лінгвістика. 2014. Вип. 9. С. 20-25

3. Кристал Д. Мова й Інтернет : монографія. Лондон, 2006. 318 с.

Василь Візитів

Науковий керівник — доц. Якубовська Н.О.
**Особливості передачі алітерації та асонансу
в поетичному перекладі**

Передача алітерації та асонансу у поетичному перекладі є ключовою для збереження стилістичної та естетичної цілісності твору та збереження його музичності, ритмічності та емоційного заряду. Тож “при перекладі поезій необхідно враховувати проблему збереження своєрідності оригіналу, адже це пов’язано зі світоглядом і естетикою автора. Тому при перекладі важливі лінгвістичні та літературознавчі аспекти” [1, с. 129], щоб у мові перекладу підібрати саме ті слова, які ідеально зможуть передати сенс, що заклав автор.

Актуальність дослідження полягає у важливості збереження автентичності та естетики поетичних творів під час їх перекладу. Правильна передача алітерації та асонансу допомагає зберегти музичність, ритмічність та емоційний заряд оригіналу, що важливо для міжнародної комунікації та культурного обміну.

Дослідження має на меті вивчити та проаналізувати способи передачі алітерації та асонансу в поетичному перекладі з метою збереження стилістичної та естетичної цілісності оригіналу.

Матеріал дослідження включає оригінальні поетичні твори французьких поетів символістів та їх офіційні переклади українською мовою.

Існують різні методи передачі алітерації та асонансу в поетичному перекладі. Перший варіант – це знайти фонетичні відповідники, тобто підібрати слова, які схожі за звучанням. Наприклад, якщо в оригінальному вірші, в рядку автор використав алітерацію [s], то при перекладі потрібно підібрати слова, які мають таку ж алітерацію, або ж на інший звук, який передасть сенс цієї алітерації [1]. Важливо також враховувати кількість повторень цих звуків, адже потрібно наблизитись, або зрівняти кількість алітерації та асонансу у перекладі, щоб якомога точніше передати атмосферу та мелодику, закладені автором.

Наведу один яскравий приклад передачі асонансу. У вірші Артюра Рембо "Sensation" рядок "*Par les soirs bleus d'été, j'irai dans les sentiers*". Григорій Кочур переклав як: "*В блакитні вечори стежками йтиму я*".

У перекладі використовується асонанс на звук [и] (4 повтори), тоді як у французькому оригіналі – [e] (5 повторень). Перекладач майже наблизився за кількістю звуків до оригіналу.

Структурний переклад – ще один спосіб передати алітерацію та асонанс в поетичному перекладі. Він передбачає збереження синтаксичної та граматичної структури речень або фраз з оригіналу, щоб зберегти звукову гармонію та ритмічність тексту. В поетичному перекладі – це збереження рими, кількості складів та загального розміру віршів. Тобто потрібно не тільки підібрати слова, які передадуть алітерацію та асонанс, а й зберегти риму та кількість складів як в оригіналі [1]. Той же вірш "Sensation", рядок "*Je laisserai le vent baigner ma tête nue*", Г. Кочур переклав: "*Я вітру голову дозволю овівати*".

Ще один спосіб передачі алітерації та асонансу у перекладі – це підбір семантичного відповідника, який полягає у пошуку слів з аналогічними або схожими значеннями, але зі збереженням схожих звукових характеристик для передачі ефекту алітерації чи асонансу. Можна припустити, що такий метод найкраще допоможе при перекладі цих фоностилістичних фігур, адже це означає знайти слова, які точно передають сенс при перекладі і тим самим зберегти алітерацію та асонанс оригінального тексту. Наприклад: "*Je ne parlerai pas, je ne penserai rien*", Г. Кочур переклав як: "*Отож мовчу собі, сповільною ходу*".

У багатьох випадках перекладачі вдаються до підбору саме фонетичних та семантичних відповідників. Ці методи дозволяють якомога ближче та точніше передати звукові ефекти оригіналу, віднайти саме ті слова, які передадуть сенс алітерації та асонансу.

Список літератури

1. Кондратюк М. В., Бойван О. С. Теоретичні, практичні та методичні аспекти перекладу поетичних творів з української мови англійською мовою. Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія: "Філологія". 2022. Т. 2, № 53. С. 127–131.

Особливості формування перекладацької компетентності на основі аспекту читання

Розвиток перекладацької компетентності учнів старших класів у процесі навчання іншомовного читання є актуальною проблемою сучасної методики та педагогіки.

Мета роботи – дослідження розробки методів навчання та завдання, що сприяють розвитку перекладацької компетентності. Гіпотеза розробки полягає в тому, що, розуміючи психологічні фактори, які впливають на розвиток компетентності, і застосовуючи дидактичні принципи до розробки курсу, викладачі можуть оптимізувати навчальні програми з читання іноземною мовою, щоб розвинути перекладацькі здібності студентів.

Дослідження показують, що розвиток перекладацької компетентності значною мірою залежить від когнітивних процесів, таких як запам'ятовування, розуміння та продукування [3]. Під час перекладу студенти повинні жонглювати кількома розумовими завданнями, висуваючи високі вимоги до оперативної пам'яті та виконавчих функцій [1]. Враховуючи ці психологічні обмеження, Сандермен стверджує, що заняття з читання мають бути спрямовані на розширення робочої пам'яті учнів з часом за допомогою практики. Для зменшення когнітивного навантаження також рекомендується надавати контекстну підтримку складних перекладів і заохочувати студентів перефразувати уривки своїми словами [1].

Дослідницькі принципи дизайну навчання забезпечують подальше керівництво для розвитку компетентності перекладу через навчальні програми з читання. Мультимодальні техніки, такі як поєднання текстів із відео чи візуальними посібниками, дозволяють учням використовувати різні способи розуміння під час перекладу письмових уривків [3]. Поступове впровадження нових жанрів іншомовних текстів від менш складних до більш складних нарощує знання [2].

Пристосування навчання до когнітивних здібностей і самоефективності учнів може сприяти розвитку навичок, тоді як

методи навчання, що ґрунтуються на дослідженні, створюють плани для ефективного планування навчальної програми та діяльності. Потрібні подальші емпіричні дослідження, щоб уточнити розуміння того, як ці елементи взаємодіють, щоб сформувати набуття перекладацької компетентності в освітніх контекстах. Налаштовуючи підходи до навчання відповідно до індивідуальних стилів навчання та рівня впевненості, викладачі можуть ефективно оптимізувати процес навчання, сприяючи глибшому розумінню та набуттю навичок.

Отже, реалізація мети в поліпшенні перекладацьких здібностей через ініціативи з читання іноземними мовами у середній школі вимагає визнання основних психологічних труднощів процесу навчання, а також використання передового досвіду в педагогічному проектуванні. Ця подвійна зосередженість на здібностях учня та навчальній стратегії має потенціал значно поліпшити формування перекладацької компетентності.

Список літератури

1. Christoffels I.K. Cognitive factors in the reading process. *Selected Readings*. New York. 2018. P. 33–56.
2. Sankey M. Multimodal design and learning: An analysis of LMS learners' experiences with illustrated and animated content. *Australasian Journal of Educational Technology*. 2010. Vol. 26. № 7. P. 91–100.
3. Sunderman G. Methodological reconsiderations concerning L2 reading-to-translate. *Reading in a Foreign Language*. 2019. Vol. 31. № 1. P. 92–113.

ВИКОРИСТАННЯ ГРУПОВОЇ ФОРМИ РОБОТИ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ

На сучасному етапі розвитку освіти актуальність вивчення англійської мови у школярів надто велика. Зосереджуючись на розвиткові комунікативних навичок, ми розглянемо використання групової форми роботи для підвищення ефективності навчання англійської мови в середній школі.

Групова форма організації навчання – це метод, що передбачає навчання учнів у невеликих групах, які мають спільну навчальну мету. У цьому підході вчитель надає керівництво роботою кожного учня опосередковано, через завдання, які визначають напрямок діяльності групи [3, с. 28].

Участь у навчанні разом із ровесниками забезпечує дітям важливу емоційну та інтелектуальну підтримку, що дозволяє їм розширити свої знання і навички. П. Бех та Л. Биркун визначили соціальний аспект навчання, вказавши, що «людина має відповідати за інших і спільно працювати для досягнення спільної мети» [1, с. 7].

Дослідження в галузі психології та педагогіки вказують, що групова навчальна діяльність сприяє активізації та успішності навчання учнів, розвитку самостійності, навичок аргументації, слухання інших точок зору, культури діалогу та відповідальності за результати праці.

Групова організація навчальної діяльності учнів може приймати різноманітні форми, що відповідають поставленим завданням та розмірам груп. Серед основних форм групової взаємодії виділяють такі:

1. Парна форма навчання: два учні спільно виконують певну частину завдання. Цей метод може використовуватися для різних цілей, таких як закріплення знань, перевірка розуміння матеріалу та інші.

2. Кооперативно-групова діяльність: організація навчання в невеликих групах учнів, які об'єднані загальною метою. У цьому випадку вчитель впливає на роботу груп опосередковано через

завдання, що направляють діяльність групи. Результати обговорення представляють спільний внесок класу.

3. Диференційовано-групова форма: передбачає роботу з учнівськими групами, які мають різні навчальні здібності. Завдання можуть відрізнятися за рівнем складності чи кількістю.

4. Ланкова форма: включає постійні невеликі групи учнів, керовані лідерами, які працюють над однією загальною метою.

5. Індивідуально-групова форма: розподіл навчальної роботи між учасниками групи, кожен з яких виконує певну частину спільного завдання. Результати обговорюються в групі та представляються на загальний розгляд класу та вчителю.

У груповій навчальній діяльності вчитель впливає на роботу груп через завдання, регулюючи діяльність учнів.. Спілкування та співпраця на уроці є основними принципами формування особистості у системі навчання, вимагаючи від вчителя організації спільного пошуку рішень завдань [2, с. 4].

Однак слід зазначити, що ефективність групової роботи суттєво залежить від правильного підбору завдань, які враховують рівень знань та інтереси учнів. Крім того, необхідно враховувати індивідуальні особливості кожного учня для максимальної ефективності навчального процесу.

Отже, використання групової форми роботи на уроках англійської мови у середній школі є актуальним та перспективним напрямком, який сприяє комплексному розвитку учнів та підвищенню якості навчання англійської мови.

Список літератури

7. Бех П. О., Биркун Л. В. Концепція викладання іноземних мов в Україні. *Іноземні мови*. Київ, 2016. № 2. С. 3-8.
8. Коваленко О. Концептуальні зміни у викладанні іноземних мов у контексті трансформації іншомовної освіти. *Іноземні мови в навчальних закладах. Педагогічна преса*. Київ, 2013. С. 4-10.
9. Мойсеев С. О., Назаренко Л. М. Соціалізація дітей та учнівської молоді в сучасному освітньому просторі: методичні рекомендації. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2013. 48 с.

Владислава Глевич
Науковий керівник – асист. Новосадська О. Б.

Прийоми перекладу медичної термінології

У зв'язку з розвитком медицини, науки та технологій у сучасному світі, медична термінологія привертає до себе увагу науковців та дослідників цієї галузі. Стрімкий розвиток медицини сприяє налагодженню та розширенню зовнішніх зв'язків нашої країни в процесі професійної комунікації медичних працівників та інших фахівців у цій сфері діяльності.

Медична термінологія є однією з найбагатших термінологічних систем. Науковці виділяють приблизно двісті галузей медицини, кожна з яких має свою окрему систему термінів [3, с. 53].

Зважаючи на це, постає необхідність у детальному вивченні медичних термінів та специфіки перекладу у різних сферах застосування.

Медична термінологія – це система понять, яка налічує близько 160 тисяч термінів, що пов'язані з анатомією людського тіла, станами і процесами, які протікають у людському організмі, хворобами тощо [2, с. 52].

Метою даного дослідження є визначення терміна медичної термінології, аналіз та вивчення особливостей перекладу англійських медичних термінів українською мовою на основі англомовних текстів медичного спрямування та відібрані терміни з англо-українського словника за авторством М. Данилюка.

Існують кілька методів та прийомів перекладу медичних термінів. Серед лексичних трансформацій варто відзначити такі методи, як транскрипція, транслітерація та калькування. Визначено, що найпоширенішим методом перекладу медичної термінології на основі вибраних термінів є калькування.

Транскрипція – це спосіб перекладу лексичної одиниці оригінального тексту або терміна шляхом відтворення звукової форми слова за допомогою букв перекладу, напр., *dentrit* – дентрит; *chlamidia* – хламідія; *gynecology* – гінекологія [1].

Транслітерація – це метод перекладу, що здійснюється передаванням написання слова літерами мови перекладу, напр., *organ* – орган; *amnesia* – амнезія; *deficit* – дефіцит [1].

Калькування – спосіб перекладу лексичної одиниці оригінального тексту методом послідовного буквального відтворення його складових частин, тобто структурних елементів [4, с. 112], напр., nervous system – нервова система; massive brain damage – значне ушкодження мозку; massive tumor – масивна пухлина [1].

Враховуючи вищезазначене, можемо стверджувати, що існують кілька методів перекладу медичної термінології. Однак найпоширеніший – калькування, оскільки в такий спосіб перекладач має змогу передати точне значення терміна та зберегти інтернаціональність медичної термінології.

Список літератури

1. Данилюк М. Я. Короткий англо-український медичний словник. Джерзі Ситі Нью-Йорк: Свобода, 1970.
2. Козоріз І. С. Англійська медична термінологія та її функціонування у текстах різних стилів. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер. Філологія. 2018. С. 52
3. Лобанова В. В. Деякі проблеми перекладу англійських текстів українською мовою. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. 2019 № 39 том 2 С. 53
4. Сазанович Л.В. Створення «Штучних одиниць у мові перекладу» як ефективна стратегія передачі безеквівалентної медичної лексики. *ISCIENCE.IN.UA* (Запоріжжя, Україна) С.111-112

Олеся Галиць

Науковий керівник – асист. Ковалюк Ю.В.

Форми та види оцінювання іншомовної компетенції у старшій школі

Іншомовна компетенція – це комплекс знань, умінь та навичок, необхідних для успішного використання іноземної мови у різних ситуаціях спілкування. Оцінювання іншомовної компетенції є невід’ємною складовою процесу навчання іноземній мові у старшій школі. Метою цього дослідження є аналіз систем оцінювання іншомовної компетенції у старшій школі в Україні та Фінляндії. У Фінляндії «вивчення іноземних мов дає учням можливість функціонування в ситуаціях іншомовного спілкування. Під час вивчення іноземної мови учнів привчають використовувати їхні мовні навички, знання про різноманітність способів життя в інших культурах. Учні вчать мову як мистецтво та засіб спілкування, що вимагає довготривалої та різноманітної комунікативної практики» [1]. Оцінювання іншомовної компетенції — це процес визначення рівня володіння іноземною мовою, який базується на ретельному аналізі мовних здібностей у чотирьох видах мовленнєвої діяльності: читанні, письмі, говорінні та аудіюванні.

У Фінляндії школи та місцеві органи освіти «розробляють власні навчальні програми в межах Національної освітньої, а отже, відповідають за зміст освіти та спосіб її надання.» [2]

Ключові моменти фінляндської системи освіти при вивченні іноземних мов: використовують методи орієнтованих на учня, розвитку його ініціативності та підприємливості, відповідальності та здатності вчитися. Традиційні методи оцінювання, такі як тести, фокусуються на перевірці знань граматики, лексики та правил читання, не даючи уявлення про те, як учні володіють мовою в реальних комунікативних ситуаціях. Через це важливо прагнути до максимальної об’єктивності та чіткості у процесі оцінювання.

Тому, в Фінляндії контрольні роботи та проміжні тести проводяться на розсуд вчителя. Обов’язкове й тестування у вигляді атестаційного іспиту, який проводять двічі на рік – восени і навесні.

Саме тому, «у фінляндських школах практикують індивідуальний підхід до кожного учня, створюється особистий

план, починаючи від вибору підручників, закінчуючи кількістю домашнього завдання. У межах одного уроку різні учні можуть виконувати різні завдання» [3]. Відповідно до рівня та складності навчального плану проводиться оцінювання. Шкала оцінювання варіюється від 4 до 10 балів (4 – низький рівень; 10 – відмінний рівень).

В Україні інша система освіти для старшої школи, хоча уже почалася реформа під назвою «нова українська школа», планується багато змін для покращення системи освіти та вмінь використання навичок у житті.

Отже, оцінювання іншомовної компетенції є важливою складовою процесу навчання іноземній мові як у Фінляндії, так і в Україні. У Фінляндії цей процес базується на розвитку комунікативних навичок учнів та індивідуальному підході до кожного учня. Використання різноманітних методів оцінювання, таких як атестаційні іспити і самооцінка, дозволяє забезпечити більш об'єктивну оцінку мовної компетенції. Україна також впроваджує нові підходи до оцінювання, спрямовані на розвиток комунікативних навичок учнів та створення більш індивідуалізованого навчального процесу. Враховуючи досвід Фінляндії та власні потреби, Україна може досягти більшого успіху в розвитку іншомовної компетенції серед учнів старшої школи.

Список літератури

1. Система освіти Фінляндії. *Освіта. UA*. URL: <https://osvita.ua/school/method/1300/>(дата звернення: 09.02.2024).
2. Як вчаться фінські старшокласники. *Нова українська школа | Веб-ресурс НУШ*. URL: <https://nus.org.ua/articles/yak-vchatsya-finski-starshoklasnyky/>(дата звернення: 09.02.2024).
3. 7 принципів фінської освіти. *Видавництво Старого Лева*. URL: <https://starylev.com.ua/blogs/7-pryncypiv-finskoji-osvity/>(дата звернення: 09.02.2024).

Наталія Гаращук

Науковий керівник – асист. Орищук С.В.

Сугестивний, комунікативний та драматико-педагогічний методи вивчення англійської мови на старшому етапі середньої школи

Навчання англійської мови на вищому етапі середньої школи має важливу мету – формування в учнів комунікативних навичок, необхідних для успішного володіння англійською мовою у різних сферах життя. Для досягнення цієї мети необхідно використовувати ефективні методи навчання, які б відповідали сучасним вимогам і сприяли активній участі учнів у навчальному процесі.

Основною метою викладання іноземної мови на сучасному етапі є формування комунікативних компетенцій студентів, що дозволяють їм використовувати свої знання, вміння та навички для вирішення конкретних комунікативних завдань у реальних ситуаціях. У останні часи відзначається активний методичний пошук, що сприяє розробці інноваційних концепцій викладання іноземних мов.

Одним з таких методів навчання англійської мови на старшому етапі середньої школи є сугестивний. Цей метод був розроблений у другій половині ХХ століття в Софійському інституті сугестології в Болгарії. Він включає безпосередньо взаємодію викладача зі студентами, які перебувають у стані “псевдо-пасивності”. Сугестивний вплив вчителя спрямований на усунення таких факторів, як скутість, страх, побоювання можливих помилок, замкнутість, некоммунікабельність а також труднощі в подоланні стереотипів рідної мови та мовного бар’єру. За думкою Г. Лозанова, такий підхід створює благополучні умови для організації іншомовного мовленнєвого спілкування та розкриття невикористаних можливостей учнів у процесі запам’ятовування значного обсягу навчального матеріалу [2, с.301].

Термін “сугестія” походить від англійського слова “suggest”, що вказує на дію “пропонувати” чи “навіювати”. Цей підхід включає комплексне використання вербальних і невербальних, зовнішніх і внутрішніх методів сугестії. Реалізація цієї концепції передбачає створення специфічних психолого-педагогічних умов для навчання особи [3]. Однією з особливостей сугестивного методу є його

неактивний характер для студентів, які мають можливість поглибити знання мови без активної участі, дозволяючи матеріалу вбиратися непомітно і практично без залучення слухача. [1, с. 184].

Щодо переваг сугестивного методу, цей метод може бути доцільним та ефективним для навчання учнів будь-якого віку, він залучає вивчення мови на підсвідомому рівні, дозволяючи опанувати матеріал без активної участі. Сугестивний метод вигідний для вивчення базових фактів та понять, але водночас має обмеження в розвитку аналітичних та критичних навичок учнів. Він може бути ефективним для швидкого засвоєння інформації, але менш корисним для глибокого розуміння предмету.

Отже, використання такого методу, як сугестивний, полягає у здатності залучати учнів на підсвідомому рівні, спрощуючи процес вивчення та допомагаючи уникнути стресу та побоювань. Він особливо ефективний для швидкого засвоєння базових фактів і понять. Сугестивний метод може бути дієвим для створення мотивації та зацікавленості учнів у вивченні мови, сприяючи їхньому підсвідомому засвоєнню матеріалу.

Список літератури

1. Назаренко М. Використання сугестивного методу при вивченні іноземної мови: Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: Серія «Філологія», 1(25), 2012. – 220 с.
 2. Ніколаєвої С. Ю. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах / С. Ю. Ніколаєвої. – Київ: Ленвіт, 2002. – 330 с.
- Пальчевський С. С. Сугестопедагогіка: новітні освітні технології / С. С. Пальчевський. – Київ: Кондор, 2005. – 351 с.

Аліна Гнатишин

Науковий керівник – доц. Соловйова О. В.

**Особливості сучасного англomовного дискурсу
психологічних блогів: лексико-граматичний та
синтаксичний аспект**

Мова слугує основою для обміну інформацією та передачі мудрості народу, його минулого, культури і традицій. Лінгвісти ретельно досліджують різні способи застосування мови у ЗМІ, політиці, журналістиці, рекламі тощо.

На думку П. Чілтона, дискурс тлумачиться як «використання мови» в будь-якій формі спілкування, такій як письмова, розмовна або жестова мова [1]. Дж. Мартін і Д. Роуз підкреслюють, що дискурс — це «більше, ніж слова в реченнях» [2]. Він передбачає не лише вимовлені чи написані слова, але й невербальну мову, таку як жести та міміка.

Дискурс можна поділити на мас-медійний, політичний, розмовний дискурс тощо. Усі вони є джерелами обміну даними в сучасному світі. Найпоширеніша типологія мас-медійного дискурсу поділяє його на прес-, радіо-, теледискурс, інтернет-дискурс та інші. У своїй роботі ми зосередимося на інтернет-дискурсі, а саме на блогах як одному із способів мас-медійної комунікації.

Ведення вебсторінки, де користувач постійно записує думки, ділиться досвідом або описує певні теми, є цінним терапевтичним методом для полегшення емоційного стресу та сприяння загальному благополуччю. Під блогом люди розуміють «інтернет-журнал або інформаційний вебсайт, який відображає інформацію у зворотному хронологічному порядку, коли останній пост представлений на першому місці» [3]. Р. Блад зауважує, що процес висловлення думок та документування повсякденного життя сприяє розвитку впевненості в їхніх поглядах [4]. Блог допомагає відобразити внутрішні думки, переконання та вдосконалитись, що сприяє переходу від рефлексивного письма до більш вдумливого та споглядального підходу.

У нашому дослідженні ми вивчаємо лексико-граматичний та синтаксичний аспекти на основі психологічних блогів. Вони відіграють важливу роль у поширенні інформації, створенні спільнот та дискусій про психічне здоров'я в сучасному світі, а

також ілюструють деякі ключові елементи людського бажання: виражати ідентичність, створювати спільноту та структурувати минулий і теперішній досвід [5]. Ці аспекти допомагають досягати мети блогів наприклад, використання неформальної лексики, метафор, запитань може зробити блог більш доступним та привабливим, тоді як правильна синтаксична організація структурує текст на розділи та абзаци, полегшуючи сприйняття матеріалу. В свою чергу лексичний вибір робить текст більш виразним та емоційним.

Ми розглядатимемо, зокрема, складність використаної мови, а саме лексичних стилістичних засобів, таких як метафори, метонімії, перебільшення, епітетів, тощо; використання різних стилів мови, граматичних конструкцій, специфічної термінології.

Отже, аналізуючи вищесказане, ми можемо зробити висновок про те, що існують різні способи подання інформації в психологічних блогах, включаючи використання лексико-граматичних і синтаксичних аспектів, що впливають на потік та ритм тексту, а також розуміння його складних психологічних концепцій. У сучасному суспільстві психологічні блоги виступають потужним інструментом впливу на громадську думку, пізнання особистості та суспільства.

Список літератури

1

1. Dijk van T. A. Introduction : The Role of Discourse Analysis in
2. Society. Handbook of Discourse Analysis, 1985. Vol. 4. 952 p.
3. Martin J. R., Rose D. Working with discourse meaning beyond the clause. 2nd ed. London : Continuum, 2007. 293 p.
3. Hricko M. Blogs. *Encyclopedia of Information Technology Curriculum Integration*. New York: Hershey 2008. 92 p.
4. Blood R. Practical Advice On Creating And Maintaining Your Blog : The Weblog Handbook. Cambridge : Perseus Publishing, 2002. 144 p.
5. Antonijevic S., Gurak L. J. The psychology of blogging: You, me, and everyone in between. *American Behavioral Scientist*. 2008. Vol. 52, no. 1. P. 60-68.

Формування контенту завдань на розвиток мовленнєвих навичок учнів 7-их класів з допомогою штучного інтелекту chat GPT

У сучасному світі, штучний інтелект, особливо модель chat GPT (Generative Pre-trained Transformer), стає важливим інструментом у освітній сфері, зокрема у розвитку мовленнєвих навичок учнів сьомого класу. У цьому віці, коли учні активно розвивають свій словниковий запас та навички аргументованого висловлювання, використання штучного інтелекту може значно сприяти їх когнітивному та соціальному розвитку. За допомогою спеціалізованих завдань, створених за допомогою AI (Artificial Intelligence), учні мають змогу поглибити свої знання та розвинути здатність висловлювати власні думки з різних тем, від соціальних питань до наукових відкриттів. Саме тому в розрізі даного питання такою важливою темою є впровадження штучного інтелекту Chat GPT у шкільний процес [1].

Система Chat GPT є інноваційною технологією, що генерує текст за заданими параметрами та покращує комунікативні здібності через інтерактивний текстовий обмін. Однією з ключових особливостей системи цього штучного інтелекту є його здатність генерувати текстовий контент відповідно до заданих параметрів. Модель GPT використовує механізми глибокого навчання для автоматичного створення текстів, які мають логічний зміст та відповідають поставленим завданням.

Методика чату GPT активізує навчання мовленнєвих навичок через інтерактивні завдання. Вона сприяє залученню учнів до практики мови, розширюючи їхній словниковий запас та виразність. Завдання, що базуються на GPT, охоплюють вдосконалення граматики, розвиток мовлення та складання текстів. Варто навести особливості даних завдань.

По-перше, за допомогою AI учні розширюють лексикон і розвивають критичне мислення через обговорення актуальних тем. Індивідуально налаштовані завдання забезпечують ефективне

навчання, а активна участь у діалогах покращує комунікативні навички та сприяє колективному обміну знаннями [2].

По-друге, штучний інтелект надає учням унікальну можливість розвивати творчі здібності через створення історій, підсилюючи мовленнєві навички, уяву та логіку. Завдяки генеруванню персонажів, сюжетів та діалогів, учні поглиблюють своє розуміння мови та творчості. Такий підхід допомагає їм вчитися структурувати думки та висловлювати їх через різноманітні літературні жанри [3].

Використовуючи штучний інтелект, вчителі можуть створювати дебатні сценарії з різними точками зору, стимулюючи учнів обговорювати та аналізувати різні аспекти теми. Це допомагає учням розвивати навички аргументації та критичного мислення, розширюючи їхній світогляд.

Отже, використання штучного інтелекту у формуванні завдань для розвитку мовленнєвих навичок учнів 7-х класів є перспективним напрямком у освіті. Цей підхід не тільки збагачує процес навчання через обговорення різноманітних тем, створення історій та дебати, але й дозволяє педагогам ефективно розвивати комунікативні здібності учнів. Завдяки індивідуалізації завдань, штучний інтелект сприяє глибшому засвоєнню матеріалу, розвитку критичного мислення та аргументації.

Список літератури

1. Розвиток інформаційно-цифрового навчального середовища закладу загальної середньої освіти: метод. посіб. / Овчарук О.В. та ін. ЦО НАПН України, Київ, 2022. 223 с.
2. ЧатGPT-4: Як це змінює освіту та навчання. URL: <https://ts2.space/uk/%D1%87%D0%B0%D1%82-gpt-4-%D1%8F%D0%BA>. (дата звернення: 04.02.2023)
3. Belda-Medina J., Calvo-Ferrer J.R. Using chatbots as AI conversational partners in learning. Applied Sciences. 2022. № 12 (7). С. 13-14. doi: <https://doi.org/10.3390/app12178427>

Наталія Гойда

Науковий керівник – к.ф.н, доц. Кудрявцева О.Д.

Розвиток творчих здібностей учнів середньої школи на уроках німецької мови

Головною метою навчання іноземної мови в сучасній школі є розвиток особистості школяра, здатного використовувати іноземну мову як засіб спілкування. Практичного результату вивчення іноземної мови можна досягти передусім у процесі особистісно-комунікативного навчання, яке передбачає вирішення завдань, пов'язаних з освітою, вихованням та розвитком творчої особистості. Сучасна українська школа покликана забезпечити досягнення таких освітніх результатів, які відповідають цілям розвитку, створення умов для розкриття потенціалу самопізнання, самооцінки, самореалізації.

Мета нашого дослідження: розвиток творчих здібностей учнів середньої школи в процесі вивчення німецької мови. **Об'єкт дослідження:** вплив нетрадиційних форм уроку німецької мови на творчий розвиток учнів. **Предмет дослідження:** процес формування і розвитку творчих здібностей учнів в процесі навчання німецькій мові. **Завдання дослідження:** прослідкувати процес розвитку творчих здібностей учнів; дати визначення поняттю "Нетрадиційні уроки" і описати різні форми їх проведення; проаналізувати категорії "творчість", "творчі здібності"; розробити заняття з німецької мови в школі, як одного із засобів розвитку творчих здібностей школярів. **Матеріалом** для дослідження послужили наукові статті, методична література, присвячена даній проблемі.

Творча особистість — це значною мірою результат навчально-виховного процесу. Розвиваючи творчі здібності учнів, потрібно дотримуватися певних принципів в організації навчання: принцип саморозвитку та поєднання індивідуальної та колективної форм навчально-творчої діяльності; принцип віри в сили і можливості дитини.

Компетентнісний підхід до вивчення іноземних мов розглядається як спосіб організації навчально-пізнавальної діяльності учнів. Саме тому особливий інтерес представляють інтерактивні технології, метою яких є створення комфортних умов

навчання. Недаремно слово “інтерактив” (пер. з англійської “inter” – “взаємний”, “act” – діяти) означає взаємодіяти. За умови використання інтерактивних технологій на уроці підвищується результативність навчання, стимулюється вивчення мови, розумова та творча активність учнів тощо.

Інтерактивне навчання – це діалогічне навчання і саме воно вважається важливим для стимулювання творчості та досягнення компетентності учнів. Важливо застосовувати ігрові моменти на уроках для стимулювання розмовної активності та граматичного оформлення мови. Наведу приклади деяких інтерактивних методів навчання, які вчителі використовують під час уроків німецької мови, що сприяють творчому розвитку дітей: дослідницький пошук, дискусія, рольова гра, робота в малих групах. Плідними виявились *ігрові моменти*, а саме метод «Прес», «Мікрофон», вправа «Лото», гра «Казковий вінегрет».

В. О. Сухомлинський писав, що без гри немає і не може бути повноцінного розумового розвитку. Основна функція гри полягає в тому, що вона є засобом навчання, розвитку і виховання.

На уроках слід використовувати різні види ігор: мовознавчі, лексичні, фонетичні, рольові, ігри індивідуального та колективного спрямування. Стимулювати творчі здібності можна за допомогою **активізації фантазії**.

Висновок: розвиток творчих здібностей при навчанні німецької мови безпосередньо зв'язаний з використанням ігрових моментів на уроках, проведенні нетрадиційних уроків, використанні фільмів і прослуховуванні цікавих аудіозаписів.

Список літератури:

1. Іващенко Л. М. Розвиток школяра як творчої індивідуальності: Науково-дослідницька робота / Іващенко Л. М. Ялта: РВНЗ «Кримський гуманітарний університет», 2008. 121 с.
2. Моляко В. О. Психологічна теорія творчості / В. О. Моляко // Обдарована дитина. 2023. № 6. С. 2–9.

Єлизавета Гордуна
Науковий керівник – доц. Павлович Т.І.

**Семантичні особливості ЛСП WAR на сторінці
Бориса Джонсона в соціальній мережі Instagram**

Метою роботи є розкриття семантичних особливостей ЛСП WAR на сторінці Бориса Джонсона в соцмережі Інстаграм.

Ми опрацювали 100 дописів Інстаграм сторінки відомого політика, колишнього прем'єр-міністра Великобританії, Бориса Джонсона [1]. Він регулярно розміщував пости на різноманітні теми, але у 2023 році вони переважно стосувалися повномасштабного вторгнення в Україну, потреби підтримки українського народу та ЗСУ як Великобританією, так і численними країнами НАТО.

Із дописів Бориса Джонсона нами виписано 174 лексеми на позначення війни. Моносемантичні лексеми ми групуємо навколо ядра поля; одиниці, що мають від двох до шести значень увійшли до основного складу. Лексеми з найвищим ступенем полісемії (більше семи значень) віднесено до периферії.

Отже, 31 складові одиниці поля належать до **ядерної зони поля**. Наприклад: *Russian aggression (4), war in Ukraine, barbaric invasion (5), illegal and horrific invasion, Putin' absolutely inexcusable criminal invasion (2), Putin's attack on Ukraine, Putin's illegal and barbaric invasion of Ukraine (2), Russia's barbaric campaign (2), тощо.*

До **центру поля** відносимо 85 лексем, які безпосередньо позначають жертв війни, перемогу і поразку, мир і свободу, ЗСУ, військові злочини, типи зброї, наприклад: *Innocent Ukrainians, putin's failure in Ukraine, live peacefully, armed forces, javelin, eventual victory, free Ukraine, тощо.*

На **периферії** поля опинилися 58 лексеми, що одночасно належать і до інших лексико-семантичних полів, наприклад:

- ВІЙНА – ПІДТРИМКА: *help Ukraine defend itself, advocates of democracy, humanitarian relief. humanitarian sponsorship route;*
- ВІЙНА – ШАНА: *pay tribute, honour the memory, Remembrance day, poppy commemoration, fight and die to liberate;*
- ВІЙНА – пУТІН: *aggressor, war machine, dictator;*

- ВІЙНА – САНКЦІЇ: *intensify economic pressure, toughen sanctions, economic sanctions;*
- ВІЙНА – ЕМОЦІЇ: *sense of horror and revulsion at brutality, horrified, outrage.*

Таким чином, найбільше вибраних елементів (майже половина, 49%) на позначення війни у дописах Б. Джонсона відносяться до центрального складу ЛСП, що аналізується, третина (33%) становить периферію, а 18% -- ядро ЛСП WAR.

Виділивши лексико-семантичні підполя *war notion, casualties, support, leader, victory, defeat, armed forces, peace, freedom, tribute, putin, war crimes, weapons, sanctions, emotions*, розглянемо їхні семантичні особливості.

Порівнявши їхню наповненість, ми виділили ті з них, які містять найбільше лексем або словосполучень. Провівши кількісні підрахунки, ми виявили, що у дописах Бориса Джонсона в Інстаграмі найбільшу увагу (18%) приділено саме різним тлумаченням військової агресії (*war notions*) та її незаконному характеру. На другому місці (14%) виступає значимість підтримки міжнародної спільноти (*support*). Третє місце займає тема поставки різноманітної зброї Україні (11%) (*weapons*).

Нагальними є і питання поразки путіна (*defeat* – 9%) та перемоги України (*victory* – 7%), а також застосування міжнародних санкцій проти путінського режиму (*sanctions* – 7%).

Решта підполів становлять за кількістю від 2 до 6%, що, однак, не зменшує їхньої важливості в дописах Бориса Джонсона.

Отже, досліджуване ЛСП WAR має ядерно-периферійну будову, а домінантні підполя відбивають поняття військової агресії росії, значимість міжнародної підтримки та збройної допомоги Україні.

Список літератури

1. Boris	Johnson.	URL:
https://instagram.com/borisjohnsonuk?igshid=YmMyMTA2M2Y=		

**Мовні засоби створення особистісного портрета
персонажа художнього твору та їх перекладацький аналіз
(на матеріалі роману Люсі Мод Монтгомері "Anne of Green
Gables")**

У зображенні дійсності, яке дають твори літератури, важливу роль відіграють спеціальні засоби образності мови. Вони допомагають письменникові втілити в словесну форму конкретні уявлення про предмети і явища, своє ставлення до них. Це завдання виконують не тільки слова і словосполучення, вжиті у прямому значенні, а також слова і вислови, вжиті у переносному значенні, які називають тропами [4].

Поняття “портрет” може вживатися як у вузькому, так і в широкому значеннях. У літературознавстві портрет – це один із засобів характеротворення, типізації та індивідуалізації персонажів [4, с. 562]. Ми говоримо про “широке” тлумачення портрета, коли він взагалі не відокремлюється від поняття персонажа (це більшою мірою характерно для зарубіжного літературознавства). Більш вузько це поняття розглядається у вітчизняній лінгвістиці тексту, лінгвостилістиці та стилістиці.

Порівняння – троп, який полягає в поясненні одного предмета через інший, подібний до нього, за допомогою єднальних сполучників: як, мов, немов, наче, буцім, ніби та ін. Метафора – слово чи словосполучення, що розкриває сутність одних явищ та предметів через інші за схожістю чи контрастністю [1]. Метафора є досить поширеним засобом передачі імпліцитної інформації в англомовних афоризмах: *The remedy is worse than the disease* (Francis Bacon «Essays» (1625), «Of Seditious and Troubles») [2, с. 161]. Синекдоха – один із засобів увиразнення поетичного мовлення, різновид метонімії. Оксиморон – поєднання слів протилежного значення – літературно-поетичний прийом, що полягає у поєднанні протилежних за змістом, контрастних понять, що спільно дають нове уявлення. Епітет – один з основних тропів поетичного мовлення, призначений підкреслювати характерну рису, визначальну якість певного предмета або явища. Гіпербола –

образне перебільшення, яке виявляється в тому, що якась ознака приписується предметові, якому вона реально не властива [3,с.121].

У романі "Ann of Green Gables" Л. М. Монтгомері у позитивних прикладах переважають такі прикметники, як "pointed", "pronounced" описуючи підборіддя, "sweet-lipped" – описуючи губи, та "broad", "full" – описуючи лоб. Крім того, авторка використовує метафору "full of spirit and vivacity", "beauty-loving eyes".

У негативних прикладах використовуються такі прикметники для опису дівчини: "heart-hungry", "lonely" та "friendless". Такі гіперболи "freckles were more numerous", "it had never looked redder". Тим не менш, вжито також оксиморон "over-brilliant disorder" та мейозис "an odd-looking little". У позитивних прикладах спостерігається оксиморон "You look awfully nice," said Diana", фразеологізм "with open arms". У негативних прикладах спостерігаються епітети "stiff dress" та "ugly dress", "the ling braids"[5].

Отже, головну увагу звернено на такі мовні засоби: порівняння, метафора, синекдоха, оксиморон, епітет, літота та гіпербола. Загалом метафоричне порівняння найчастіше організовується за допомогою корпоративної зв'язки like та характеризується поширеністю. Метафора є досить поширеним засобом передачі імпліцитної інформації.

Список літератури

1. Тропи в українській літературі: Бібліотека української літератури. 2012. URL: <https://ukrclassic.com.ua/katalog/teoriya-literaturi/3461-tropi-v-ukrajinskij-literaturi>.
2. The Oxford Dictionary of Quotations / ed. by E. Knowles. Oxford: Oxford University Press, 2004. 1768 p.
3. Лисиця Д. Жаргон як один із різновидів соціальних діалектів / Дмитро Лисиця. 2020. С. 121.
4. Джерело: <https://ukrclassic.com.ua/katalog/teoriya-literaturi/3461-tropi-v-ukrajinskij-literaturi> Бібліотека української літератури ukrclassic.com.ua
5. Lucy M. M. Anne of Green Gables / Maud Montgomery Lucy.,1908

**Структурна і семантична конденсація тексту при усному
перекладі публічних виступів
(на основі
відеоматеріалів з конференцій TED)**

Останнім часом кількість досліджень, присвячених складному процесу усного перекладу, неабияк зросла. Вчені у галузі лінгвістики та перекладознавства вже неодноразово звертали свою увагу на особливості та специфіку усного та письмового перекладу, зокрема М. Т. Рильський, І. В. Корунець, В. В. Коптілов, М. О. Лукаш тощо.

За словами Й. В. Гете, переклад – це «один із найважливіших і найсуттєвіших засобів спілкування між людьми» [1, с. 26]. Переклад відіграє ключову роль у сприянні міжкультурному спілкуванню, а перекладачі стають справжніми посередниками між народами та культурами.

З погляду І. В. Корунця, перекладацькі трансформації описують процес перекладу, який передбачає міжмовні перетворення, перебудування елементів вихідного тексту, операції «перевираження» змісту чи перефразування для досягнення перекладацького еквівалента [2, с. 91]. Серед багатьох перекладацьких трансформацій, які часто застосовуються під час кропіткого процесу перекладу, чільне місце посідає саме конденсація тексту.

Конденсація, або компресія тексту, при перекладі – це явище спрощення, стягнення, вилучення певних лексичних і синтаксичних елементів тексту оригіналу [3, с. 30]. Це відображає природу людського спілкування, де комунікативні дії спрямовані на максимальне заощадження зусиль та часу.

Конденсація тексту при англійсько-українському перекладі може відбуватися з різних причин, зокрема через відмінності у граматиці, лексиці чи структурі речень.

Дослідницьку роботу присвячено вивченню відеоматеріалів з конференцій TED, а саме специфіки їхнього перекладу українською мовою як приклад конденсації тексту при усному перекладі публічних виступів.

На основі аналізу українського перекладу англійськомовних відеоматеріалів з конференцій TED (35 публічних виступів), виявлено, що структурна та семантична компресія – це найпоширеніші види конденсації тексту.

Наведемо кілька прикладів із проаналізованих роликів:

- *згортання словосполучення в одне слово*: energy supply – енергія; being a parent – батьківство; communication time – спілкування;

- *заміна підрядного речення сурядним*: a unique way that the brain meets the high demands – унікальний спосіб мозку відповідати високим вимогам;

- *вживання більш економних конструкцій*: my wife and I welcomed our daughter into the world – у нас народилася донечка;

- *спрощення синтаксичної структури словосполучення*: the single biggest predictor – найбільший показник; I thought to myself – я подумав; every single one of us – кожен з нас;

- *вилучення плеоназмів*: amazing amazing experience – неймовірний досвід; feels really really true – здається надзвичайно правдивим;

- *заміна підрядного речення зворотами*: a great exercise for improving – чудова вправа, що покращує.

На основі нашого дослідження можна зробити висновок, що усний переклад відіграє ключову роль у міжнародній співпраці, оскільки забезпечує миттєву комунікацію між людьми різних культур та мовних груп. Тому дослідження складного процесу усного перекладу надзвичайно актуальне, зокрема й явище конденсації тексту при перекладі публічних виступів.

Список літератури

1. Кальниченко О. А. Історія перекладу та думок про переклад у текстах та коментарях : навч. посіб : Ч. 1 / О. А. Кальниченко, В. О. Подміногін. – Харків : НУА, 2005. – 132 с.

2. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник. Вінниця : «Нова Книга», 2001. – 448 с.

3. Камінський Ю. Комплементарна єдність компресії та декомпресії в межах закону мовної економії – Суми : СумДУ, 2007. – 112 с.

**Особливості перекладу молодіжного сленгу
в сучасній англійській мові на матеріалі фільмів “Без
образ” та “Люблю тебе ненавидіти”**

Молодіжний сленг в сучасній англійській мові відіграє значну роль у спілкуванні та виявленні ідентичності молоді. Він є специфічною формою мовлення, що використовується для вираження емоцій, стилю та приналежності до певної соціальної групи. Історично сленг виникав як засіб внутрішньої комунікації в молодіжних групах та став важливим елементом мовленнєвої культури сучасного суспільства. Лінгвістичні особливості молодіжного сленгу полягають у використанні специфічної лексики, фразеології та граматичних конструкцій, що відрізняють його від стандартної літературної мови [1].

Переклад молодіжного сленгу з однієї мови на іншу є складним завданням через його контекстуальну та культурну залежність. Один з основних викликів перекладу – відтворення емоційного забарвлення та стилістичної виразності сленгових виразів у цільовій мові. Крім того, перекладач повинен враховувати особливості менталітету та культурного контексту мови-цільовика для точного відтворення смислу та емоційного навантаження молодіжного сленгу. Використання відповідних стратегій перекладу, таких як транслітерація, калькування або еквівалентне перекладення, дозволяє зберегти автентичність та виразність сленгових виразів у перекладі [2].

На практичному рівні переклад молодіжного сленгу реалізується через аналіз конкретних виразів та контекстуальних ситуацій у фільмах “Без образ” та “Люблю тебе ненавидіти”. Аналізуючи мовні засоби та їхнє використання в оригінальному тексті, перекладач може знайти найбільш відповідні перекладені варіанти для збереження автентичності та емоційного забарвлення молодіжного сленгу в англійській мові. Застосування прийомів адаптації, перефразування та дотримання стилістичної відтіненості допомагає забезпечити точність та ефективність перекладу молодіжного сленгу у фільмовому контексті [3].

Список літератури

1. Adams, M. (2009). *Slang: The People's Poetry*. New York: Oxford University Press. (Стор. 25-40)
2. Bassnett, S. (2014). *Translation Studies*. London: Routledge. (Стор. 82-98)
3. Díaz Cintas, J., & Remael, A. (2007). *Audiovisual Translation: Subtitling*. Manchester: St. Jerome Publishing. (Стор. 123-140)

Специфіка та сутність жанру новин та медіатексту

Медіатекст вважається складним продуктом масової комунікації, який може включати в себе різні медійні форми і плани. Він вирізняється різними факторами, включаючи особливості інформації, швидкість та масовість поширення, а також його залежність від технічних можливостей каналу комунікації.

Мета цього дослідження полягає в тому, щоб розглянути різні аспекти медіатексту як складного продукту масової комунікації. Медійний текст повідомляє про найважливіші події сьогодення. Він не тільки відбиває явища навколишньої дійсності, але й інтерпретує їх у світлі тієї чи іншої прагматичної мети. Для актуальних публікацій відбираються такі повідомлення, які здатні вплинути на читача, скерувати громадську думку, створити суспільний резонанс і навіть змінити ціннісні орієнтири [2, с. 26–28].

Основними характеристиками медіатексту є медійність, масовість, інтегративність, комунікативна ціль, адресати, присутність автора, тематична структура, функціональний та прагматичний аспекти, а також способи репрезентації інформації.

Прагматичний аспект вивчення медіатексту включає аналіз комунікативного наміру та адресації, що визначають спосіб взаємодії між автором та аудиторією [1, с. 20].

Новинне повідомлення, відображаючи подію, характеризується фактуальністю (*factuality*), неупередженістю (*impartiality*) та зрозумілістю (*comprehensiveness*). Воно обмежене просторовочасовим континуумом однієї доби і оперативно представлено в ЗМІ (друкованому, звуковому або електронному). Як відзначають дослідники, ідеальне новинне повідомлення повинно релевантно відображати подію-референт, бути максимально інформативним, тобто точним і достовірним [3, с. 275].

Специфіка та сутність жанру новин та медіатексту включають такі основні поняття:

Інформаційність: Новини та медіатексти повинні містити актуальну та цікаву інформацію, яка цікавить аудиторію.

Об'єктивність: Вони мають бути об'єктивними та надійними, не відображаючи особистих біків журналіста або автора.

Короткість та лаконічність: Жанр новин передбачає зручну форму для швидкого сприйняття інформації, тому тексти часто мають бути стислими.

Актуальність: Новини та медіатексти повинні відображати найсвіжіші події або інформацію.

Функціональний та прагматичний аспекти: Вивчення медіатексту як продукту мовної діяльності та як засобу комунікації з певною метою впливу на аудиторію.

Способи репрезентації інформації: Інформація в медіатексті може бути представлена різними способами, орієнтованими на досягнення не лише інформативної, але й впливової функції.

Отже, у сучасних медіатекстах спостерігається як розширення, так і мінімалізація присутності автора, що відбивається у різних стилістичних підходах, які використовуються в різних жанрах, зокрема в новинах. Вивчення тематичної структури онлайн-версій медіатекстів дозволяє розуміти культурні особливості та відносини між автором і аудиторією.

Список літератури

1. Квіт С.М. Масові комунікації: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Видавничий дім «Кисво-Могиланська академія», 2008. 206 с.
2. Черемхівка Г. Є. Тропи і фігури у медіатекстах початку XXI ст.: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Кривий Ріг, 2015. 213 с.
3. Freedman, Des (D. J.). Internet Transformations: "old" media resilience in the "new media" revolution. James P. Curran and David G. Morley, eds. *Media and Cultural Theory*. London and NY: Routledge, 2006. P. 275–290. URL: <http://research.gold.ac.uk/14361>.

Лексико-семантичні особливості перекладу термінології сфери кіноіндустрії

Жодна інша сфера термінології не має такої різноманітності термінів з інших галузей, як це відбулося в кінематографії. Це виникло через інтенсивне використання досягнень інших галузей знань, що спричинило багатство термінів у кінематографічній терміносистемі.

Термінологія кінематографії в англійській мові, яку ми розглядаємо як комплекс термінів відповідної галузі, пройшла етапи розвитку протягом багатьох століть. В неї увійшли терміни з інших галузей, таких як літературознавча, театральна, фотографічна, музична, хореографічна та технічна.

Процес перекладу кінотермінів складається з двох етапів: спершу визначається значення терміна в контексті, а потім відбувається його передача рідною мовою [1]. Основним прийомом перекладу кінотермінів є використання лексичного еквіваленту – сталих лексичних відповідників, які точно відтворюють значення слова або словосполучення [2, с.48]. Наприклад, англійські терміни "newsreel" та "film reel" українською мовою еквівалентно відтворюються як "кінохроніка" та "катушка кіноплівки". Адекватний переклад терміна "film reel" на українську мову вимагає використання трансформації перестановки.

Значущий внесок у розвиток культурного обміну та розповсюдження мистецтва здійснюється через фільм та його переклади. Одним із таких прикладів є британський фільм "The Man Who Killed Don Quixote", випущений у 2018 році [3]. Переклад термінів у фільмі відіграє важливу роль у забезпеченні точного та ефективного сприйняття глядачем ідей, емоцій і сюжету.

Однією з ключових аспектів вживання лексико-семантичних трансформацій є адаптація термінів до конкретного контексту фільму.

У фільмі "Людина, яка вбила Дон Кіхота" (2018) режисер Террі Гілліам використовує широкий спектр лексико-семантичних трансформацій при перекладі термінів кіноіндустрії. Деякі з цих

трансформацій є досить поширеними, тоді як інші є більш унікальними для цього фільму.

- Генералізація: *He's a director, he's got a vision.* – "Він режисер, він має бачення."

У цьому прикладі англійський термін "director" перекладається українською мовою як "режисер". Цей переклад є еквівалентним, оскільки обидва терміни мають однакове значення. Однак перекладач також міг би використовувати більш загальний термін "художній керівник", який також включає режисера.

- Метафори́за

Original: "The production is a nightmare."

Translation: "Зйомки – це справжнісінький кошмар."

У цьому прикладі англійський термін "nightmare" перекладається українською мовою як "справжнісінький кошмар". Цей переклад є метафоричним, оскільки він використовує слово "кошмар" для позначення чогось дуже неприємного або важкого.

Отже, процес перекладу кінотермінів є важливим етапом у забезпеченні успішного культурного обміну та розуміння мистецтва кіно, а використання різноманітних технік перекладу допомагає зберегти і передати всю глибину і багатство кінематографічного досвіду глядачам у всьому світі.

Список літератури

1. Беспальченко, Я. А. Особливості англійських кінотекстів та специфіка їхнього перекладу на матеріалі кінострічок у жанрах драма, трилер. 2021. С.22-24

2. Залужна, М., Костюкова, А. Особливості творення нової лексики кінематографічної галузі в англійській мові. нова філологія, 2018 ,С.41-48.

3. The Man Who Killed Don Quixote URL:
<https://www.justwatch.com/us/movie/the-man-who-killed-don-quixote>

Артем Гургіш

Науковий керівник – доц. Тичініна А.Р.

Актуальність розвитку культурної компетенції у середній школі

Серед ключових компетентностей у Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти важливим сегментом є культурна компетентність. Вона передбачає інтерес, усвідомлення і повагу не лише до культури і мистецтва України, але й «здатність розуміти і цінувати творчі способи вираження та передачі ідей у *різних культурах* через різні види мистецтва та інші культурні форми» (курсив наш. – А.Г.) [1]. Метою мовно-літературної освітньої галузі, її компетентнісним потенціалом виступає розвиток учнів як обізнаних мовців і читачів із гуманістичним світоглядом, які володіють державною та іноземними мовами, читають інформаційні та художні тексти української та зарубіжної літератури, спроможні до міжкультурної комунікації. Здатність спілкуватися іноземними мовами передбачає готовність до міжкультурного діалогу, що уможливиться повагою до культурних та особистісних відмінностей, через «толерантність до представників іншого народу, носіїв іншої мови, культури, звичаїв і способу життя»[1]. Проте варто зазначити, що наразі учням середньої школи на уроках англійської мови ще бракує культурної компетентності щодо країни, мова якої вивчається. Це зумовлено пролонгованим вивченням англійської з акцентом на розвиток лінгвістичної компетентності. Сучасне мультикультурне суспільство потребує комплексного погляду на мову не лише як інструмент обміну інформацією, але й транслятор ментальних сенсів, унікальних для культури кожного народу. Коментуючи глобалізаційні процеси сучасного світу, М. Розаріо акцентує передусім вплив технологій на специфіку комунікації, в процесі якої відбувається деконструкція усталених меж: «Соціальні мережі, блоги та чати дозволяють людям регулярно взаємодіяти через національні кордони» [3, р. 13]. Дійсно, нинішні транснаціональні тенденції передбачають обізнаність молодих людей із культурою країни, мову якої вони вивчають. Показові у цьому плані постають міркування М. Байром, який стверджує, що успіх комунікативної взаємодії визначається не лише ефективним обміном інформацією,

як це колись було основною метою комунікативного навчання мови, але й «здатністю приймати точку зору іншої людини, екстраполювати її на власну культуру, передбачаючи і, де це можливо, вирішуючи дисфункції у спілкуванні та поведінці» [2, р. 43]. Навички взаємодії, що пов'язані зі здатністю здобувати нові знання про іноземну культуру та декодингом повідомлення людини, з якою ведеться розмова, постає однією з фундаментальних основ розвитку культурної компетентності учнів середньої школи.

Окрім зазначених вище первинних засад актуальності розвитку культурної компетентності учнів середньої школи, існують також вторинні – такі, що впливають на оволодіння учнями іноземною мовою. До них варто віднести збільшення мотивації до вивчення іноземної мови; поліпшення комунікативних навичок учнів; сприяння адекватному декодингу повідомлень співрозмовника; підтримка в розумінні учнями поданої інформації як релевантної та корисної; усвідомлення власної національної ідентичності і повага до іншомовної культури на уроках іноземної мови та зарубіжної літератури.

Отже, у часи глобалізму та інтеграції актуальність розвитку культурної компетентності у межах шкільних дисциплін мовно-літературної галузі очевидна, позаяк вона зумовлена необхідністю ефективно взаємодіяти з представниками різних культур, розуміти та поважати їхні цінності, ментальність, традиції, мистецтво та інші аспекти культури.

Список літератури

1. Державний стандарт базової середньої освіти. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898> (дата звернення 06.02.2024).
2. Byram M. Teaching and assessing intercultural communicative competence. Clevedon: Multilingual Matters. 1997.с. 137
3. Rosario M. Cultural Competence. An important skill of 21st century. *Youth and Families*. 2016. URL:<https://extensionpubs.unl.edu/publication/g1375/html/view>

Вероніка Гутаревич

Науковий керівник – доц. Лопатюк Н.І

Використання відео- та аудіоматеріалів для підсилення мотивації учнів 6 класів у слуханні

Протягом багатьох років різні варіанти аудіо- та відеоматеріалів традиційно використовуються для навчання іноземним мовам на різних етапах освоєння знань, під час контрольних робіт та олімпіад. У школах України ці матеріали стають дедалі популярнішими, вони впроваджуються у навчальні програми для підтримки дітей у вивченні мов. Варто наголосити на важливості вживання таких методів взаємодій з учнями саме не тільки для налаштування позитивного контакту з дітьми, але і для ефективного учнівського процесу та запам'ятовування матеріалу в цікавий та плідний спосіб. А саме – учнівської мотивації.

Однією з ключових складових успішного навчання є мотивація учнів. Чим більше мотивації в дітей, тим вища їхня успішність і бажання досягати нових цілей.

Мотивацію можна поділити на три основні типи в залежності від кореня мотивації. Соціальна мотивація виникає з важливих для учня соціальних потреб і бажань. Особисті мотиви пов'язані з особистими цілями та визнанням в обмеженому колі. Навчальна мотивація спонукає учня досягати своїх інтелектуальних можливостей та успіхів у навчанні.

Розвиток навички слухання є важливим аспектом навчання англійської мови, який впливає на багато інших аспектів навчання. Знання мови включає у себе не тільки граматику, лексику та вимову, але й здатність розуміти іншу людину, яка говорить нею. Тому навички слухання є невід'ємною та актуальною в наш час частиною вивчення англійської мови [1].

Впровадження таких видів матеріалів в навчанні може бути дієвим, але воно вимагає свої особливості використання. Перш за все, матеріал повинен бути коротким і зосередженим на головних навчальних цілях. Аудіо- та візуальні елементи мають доповнювати, а не відволікати увагу. Важливі ідеї мають бути чітко виділені. Крім того, все слід вбудовувати в активний навчальний процес, з використанням запитань та інтерактивних завдань для кращого засвоєння матеріалу.

Досліджуючи працю Й. Хармера, видатного методиста з Великої Британії, ми наштовхнулися на його рекомендації використовувати аудіо та відео матеріали як основний засіб ознайомлення студентів з усною англійською під час уроків. Матеріали можуть бути різноманітними та різнитися темами. Навчальну мотивацію можна також класифікувати й за належністю до певних етапів процесу

навчання. Відповідно до того, як проходить навчальний процес мотивація може вироблятися у вступній, поточній і заключній частинах уроку [2]. Виходячи з вищенаведеного, варто підсумувати, що аудіо- та відеоматеріали створюють унікальну можливість для учнів бачити та слухати нову інформацію, а також використовувати цю інформацію для вправ та розвитку навичок аудіювання. Важливим аспектом успішного навчання є мотивація учнів. Якщо учень не зацікавлений у предметі, його навчальний процес може бути неефективним, або він може взагалі відмовитись від навчання. У таких випадках використання мультимедійних ресурсів, зокрема відео, може виявитися ефективним методом підвищення мотивації учнів [3].

Список літератури

1. Rost, M. (1990). Listening. *The Cambridge Guide to Teaching English to Speakers of Other Language*. Cambridge Press, 7-8.
2. Harmer J. *How to Teach English* (1998). Pearson Education Limited, 198.
3. Mayer, R. E., & Moreno, R. (2003). Nine ways to reduce cognitive load in multimedia learning. *Educational Psychologist*, 38(1), 43–52.

Синхронний переклад як різновид усного перекладу

Синхронний переклад – один із різновидів усного перекладу, за допомогою якого перекладач перекладає усну промову мовою перекладу синхронно, одночасно зі сприйняттям на слух вихідної мови [1].

Можливість синхронного перекладу пояснюється тим, що в сучасних мовах приблизно 50 % слів припадає на частку слів, які не містять нової інформації. Важливо також, що певна частина інформації все одно не сприймається слухачами [1].

Синхронний переклад виконується, як правило, із застосуванням спеціального обладнання. Перекладач знаходиться в звуконепроникній кабіні, з якої бачить мовця. Через навушники перекладач чує повідомлення і водночас говорить у мікрофон. Так учасники заходу одержують інформацію у відповідній мовній версії. Синхронний переклад дуже трудомісткий, тому в одній кабінці зазвичай знаходиться щонайменше два фахівці. Вони замінюють один одного в певний час, наприклад, кожні п'ятнадцять, двадцять хвилин або кожні півгодини. Однак навіть під час перерви перекладач не повинен втрачати пильності, щоб у разі проблем допомогти колесі [2].

Існує багато факторів, які виступають причиною того, що синхронний переклад непростий. Найголовніші – складність процесів, що виникають під час виконання цього перекладу, а також величезний стрес, пов'язаний з відсутністю можливості повторити почуте. Працюючи у кабіні, перекладач зобов'язаний одночасно слухати, думати, перекладати та говорити. Через навушники він не чує власної мови, що часто провокує незначні помилки в перекладі. Більше того, синхронні переклади часто відбуваються під час заходів міжнародної значущості, що посилює психічну напругу [2, с. 123].

Синхронний переклад вимагає певних мовних компетенцій, рис характеру та навичок. До таких належать: [3, с. 175]

- ідеальне володіння рідною та іноземною мовами,
- знання технік усного перекладу,

- знання глосарію, що стосується цієї галузі, якщо мова стосується певної теми – водночас можна сказати, що синхронний переклад є спеціалізованим перекладом.

У свою чергу, серед бажаних компетенцій – багатозадачність, стресостійкість, вміння концентруватися, добра пам'ять, виразна вимова.

Усі свої знання, вміння та професіоналізм перекладач-синхроніст демонструє, використовуючи основні прийоми перекладу, найважливішими серед яких виокремлюють мовну компресію, редукування, скорочення та антонімічний переклад. Мовна компресія є типовою для синхронного перекладу, оскільки цільове повідомлення завжди буде коротшим, чіткішим та лаконічнішим. Синтаксис в умовах синхронного перекладу завжди є значно простішим, за рахунок скорочень підрядних речень чи зворотів. Вміння скоротити повідомлення і при цьому передати основну суть – це і є мистецтво синхронного перекладача [3, с. 47].

Отже, синхронний переклад являє собою високотехнологічний процес, де перекладач-синхроніст має володіти рядом компетенцій. Такий переклад вимагає високої концентрації та використання різних технік, роблячи його одним із найскладніших видів усного перекладу.

Список літератури

1. Скрильник С. В. Синхронний переклад. Інститути та організації Європейського Союзу: навч. посіб. Київ: Логос, 2015. 175 с.
2. Смирнова М. С., Хоровець В. Є. Основи усного перекладу: Навчальний посібник для студентів спеціальності 035 Філологія. Переклад (англійська), ОС «Магістр». Маріуполь: вид-во МДУ, 2020. 123 с
3. У чому полягає синхронний переклад? Агентство перекладів Nota Bene. URL: <https://notabenepolska.pl/uk/без-пубрики-uk/sinhronnyi-pereklad/>.

Людмила Дідик
Науковий керівник – проф. Бялик В. Д.

Множинність перекладу монологу Гамлета як герменевтична проблема

Існування в різних культурах декількох перекладів одного й того ж літературного твору з експресивним втіленням авторського стилю, у перекладознавстві отримало назву „множинність перекладу”, або ж – „ретрансляція”. У перекладацькій діяльності явище ретрансляції багатогранне та поділяється на дві групи: „синхронну множинність” та „діахронну множинність” [1, с. 20].

Особливості діахронної множинності перекладу привертала увагу багатьох перекладознавців, зокрема: А. Бермана, Р. Зорівчак, Л. Коломієць, К. Коскіне, А. Попович, В. Радченка, О. Ребрія, та ін.

Теорії та гіпотези з питань діахронної множинності літературних перекладів, детермінованих часовими рамками, висвітлюють комплексні чинники, у нашому випадку — лінгвопрагматичний, що досі залишається поза увагою дослідників [4, с. 343]. Проблематику діахронної варіативності перекладів у перекладознавчих науках часто досліджують за допомогою герменевтичного аналізу. Герменевтичний підхід, зазвичай, опирається на індивідуально-емпіричному тлі особистості, що в свою чергу засвоює аксіологічні еталони реальності [5, с. 121].

Зазначимо, що герменевтичний підхід був застосований під час інтерпретації та аналізу художнього тексту В. Шекспіра, а саме монологу Гамлета, на українську мову, що передбачав розмежування понять „розуміння” та „інтерпретації” [7, с. 178], які служать провідною метою задля детального витлумачення оригінального тексту та виявлення прихованої інформації, закладеної автором [3, с. 26].

The undiscover'd country from
whose bourn // No traveller returns

У тій країні з інших географій // Що з
неї не прийдуть мандрівники? [3, с. 29].

Ведучи мову про герменевтичні засади, аналізуючи переклади українських перекладачів, теоретики зазначають, що герменевтика не тільки пов'язана з вивченням способів тлумачення прихованих стилістичних фігур, а й споріднена з інтерпретацією текстології

екстралінгвістичного характеру, притаманному кожному з творів Шекспіра [2, с. 65].

Цілком логічним видається, що текстова структура монологу Гамлета є межею, що впорядковує особистий досвід, трансформуючи його у досвід особистості шляхом семіотичних та комунікативних підходів герменевтики.

Отже, повторний переклад канонічного твору В. Шекспіра зумовлюється, насамперед, у розкритті герменевтичних особливостей варіативної діахронної множинності, та витлумаченні філософського тла, що трактує індивідуально-авторський задум.

Список літератури

5. Андрієнко Т. П. Стратегії архаїзації та модернізації у перекладі художніх текстів XVI — XVII століть. *East European journal of psycholinguistics*. 2016, № 2. С. 7 — 21.
6. Бялик В. Д., Дідик Л. В., Боднарчук А. Р. Множинність перекладу як герменевтична проблема. *Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Германська філологія*. Чернівці: Рута, 2023. Вип. 846. С. 22 — 33.
7. Бялик В. Д. Лінгвокультурні концепти: герменевтика та переклад. *Питання літературознавства*. 2006. Вип. 71. С. 117 — 130.
8. Галицких Е. О. Герменевтический подход к формированию языковой личности на уроках литературы. Киров: изд-во ВятГГУ. 2007. 173 с.
9. Кикоть В. М. Образна матриця та переклад поезії. Черкаси: видавець Ю. Чабаненко, 2020. 632 с.
10. Коскіне К., Палопоскі О. Повторний переклад (Множинність перекладів). *Енциклопедія перекладознавства*. Вінниця: Нова Книга, № 1, 2020. 343 с.
11. Робертс Р. Переклад та інтерпретація. *Міжнародна Лінгвістична Енциклопедія*. за ред. В. Брайта, т. 4. Оксфорд. 1992. 178 с.

Ірина Дмитрук

Науковий керівник – асист. Москаль Т. Д.

Особливості оцінювання умінь учнів середньої школи з англійського усного мовлення

Уміння вільно спілкуватися англійською мовою є однією з ключових компетентностей, які формуються у учнів середньої школи. Ефективне усне мовлення відкриває двері до нових можливостей та розширює горизонти знань. У роботі висвітлено особливості оцінювання англійського усного мовлення, визначено критерії оцінювання та розглянуто типові вправи для формування навичок говоріння на середньому етапі.

Учні середньої школи перебувають на важливому етапі формування своїх мовних навичок, де говоріння в англійській мові займає провідне місце. Цей аспект навчання передбачає не лише володіння лексикою та граматику, але й вміння висловлювати свої думки та ідеї усно. Говоріння важливо не лише як засіб комунікації, але й як засіб виявлення рівня мовної компетентності учнів.

Основною метою навчання іноземної мови є формування в учнів комунікативної компетентності, що означає оволодіння мовою як засобом міжкультурного спілкування, розвиток умінь використовувати іноземну мову як інструмент у діалозі культур і цивілізацій сучасного світу [1].

В оцінюванні навчальних досягнень учнів з іноземної мови використовуються різні види оцінювання, а саме: поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація. Поточне оцінювання проводиться під час вивчення теми і має на меті визначення рівня освоєння змісту предмета. Тематична оцінка враховує результати вивчення теми, включаючи поточні оцінки та різні види навчальних робіт. Семестрове оцінювання враховує чотири види мовленнєвої діяльності та тематичне оцінювання, проводиться наприкінці семестру, і формує основу для річної оцінки. Учні можуть підвищити семестрову оцінку за бажанням, отримавши скориговану оцінку за семестр [2].

Метою контролю у навчанні іншомовного монологічного мовлення (ММ) є перевірка умінь учнів передавати в усній формі зміст прочитаного або прослуханого тексту і вміння будувати власне

монологічне висловлювання на основі відомого тексту або власних знань у межах вивченого мовного і мовленнєвого матеріалу.

Наведемо приклад оцінювання рівня сформованості компетентності у монологічному мовленні (КММ) на базі 6 класу. Застосовуються такі контрольні вправи:

- 1) опис малюнків;
- 2) повідомлення про себе та своїх друзів;
- 3) переказ прочитаного або прослуханого тексту з різними модифікаціями;
- 4) створення монологічних висловлювань за допомогою природних опор;
- 5) вільне монологічне висловлювання за конкретною ситуацією. Наприклад, за темами „Відпочинок і дозвілля”, „Подорожі”, „Їжа” [3].

Уміння ефективно спілкуватися усно англійською мовою відіграє ключову роль у формуванні мовної компетентності учнів середнього етапу. Оцінка рівня володіння мовленнєвими навичками дозволяє вчителям з'ясувати досягнення учнів та визначити їхні потреби для подальшого вдосконалення. Таке оцінювання здійснюється за допомогою певних критеріїв, включаючи обсяг висловлювання, граматичну та лексичну правильність, а також здатність адаптувати мовлення до різних комунікативних ситуацій. Отже, розвиток навичок усного мовлення та ефективне оцінювання є важливими складовими процесу навчання англійської мови у середній школі.

Список літератури

1. Комунікативна компетентність <https://vseosvita.ua/library/embed/01007zis-3faa.docx.html>
2. Критерії оцінювання <https://coh.rv.ua/wp-content/uploads/2022/10/kriterii-otsinuvania.pdf>
3. Устименко О.М. Навчання іншомовного монологічного мовлення в аспекті компетентнісного підходу. Іноземні мови : Науково-методичний журнал, 3-9 с.

Анастасія Добровольська
Науковий керівник – проф. Бялик В.Д.

Особливості відтворення англійської біографічної повісті у перекладі: лексико-граматичний вимір

Процес перекладу літературного твору з однієї мови на іншу завжди супроводжується деякими складнощами та викликами. Це завдання ще більше ускладнюється, коли йдеться про переклад біографічного твору, де точність переданої інформації та вірогідність оповіді мають вирішальне значення. Лексико-граматичні особливості відтворення англійської біографічної повісті у перекладі українською мовою досліджувались на прикладі книги Мішель Обама «Becoming».

Лексичні особливості у випадку з мемуарами Мішель Обама полягають у використанні розмовних виразів, ідіоматичних фраз та культурних посилань. Наприклад, в оригінальному тексті М. Обама використовує фразу "putting on airs" (с. 20), щоб описати когось, хто вдає з себе того, ким він не є. В процесі перекладу українською мовою фраза втрачає своє ідіоматичне значення, і потрібно знайти еквівалентний вираз, який би передавав ту саму ідею. Можна використати словосполучення «напускати туману», яке передає ідею претензійності.

Ще одна проблема – це використання власних назв, таких як імена людей, назви місцевостей та організацій: Harper High School – Старша школа Харпер; Cleopatra Cowley-Pendleton – Клеопатра Коулі-Пендлтон; National Portrait Gallery – Національна портретна галерея (с. 334). В оригінальному тексті ці назви часто вбудовані в оповідь і відіграють життєво важливу роль у передачі авторського повідомлення.

У роботі з біографічними текстами перекладачі також стикаються з граматичними перешкодами. Однією з головних проблем є необхідність збереження авторської структури речень і синтаксису. У випадку з мемуарами М. Обама авторка часто використовує довгі, складні речення, які ефективно передають її думки та емоції. Наприклад: "In the span of seven days, they'd met the Russian president, toured the Pantheon and the Roman Colosseum, and passed through the

“Door of No Return” in Ghana, the departure point for untold numbers of Africans who’d been sold into slavery.” (с. 290). – «За сім днів вони зустрілися з російським президентом, відвідали Пантеон і римський Колізей, а також пройшли через "Двері без ворота" в Гані – пункт відправлення незліченної кількості африканців, проданих у рабство». При перекладі представлених речень українською мовою необхідно забезпечити той самий рівень складності та нюансів, уникаючи при цьому двозначності та плутанини.

Однією з граматичних проблем є передача часу та способу. Біографії часто перемикаються між різними часовими періодами, що вимагає використання різних часів дієслів для позначення минулих, теперішніх і майбутніх подій. Наприклад, описуючи своє дитинство, М. Обама використовує минулий простий час: "That I, too, was from a working-class neighborhood"(с. 270) – «Що я теж з робітничого району». Однак, вона також використовує поєднання теперішнього і майбутнього часу: "Kids wake up each day believing in the goodness of things, in the magic of what might be." (с. 334) – «Діти прокидаються щодня з вірою в добро, в магію того, що може статися, в магію того, що може бути». Потрібно ретельно підбирати відповідні дієслівні форми в мові перекладу, щоб часова послідовність подій залишалася зрозумілою.

Переклад біографічного тексту, такого як мемуари Мішель Обама «Becoming», ставить перед перекладачем виклики як у лексичному, так і в граматичному плані. Збереження унікального авторського голосу, стилю та тону, а також точності та автентичності оповіді вимагає ретельної уваги до деталей та глибокого розуміння обох мов і культур, що беруть участь у перекладі. Завдання перекладача виходить за рамки простої заміни слів однієї мови на слова іншої. Воно охоплює створення нової версії тексту, яка передає суть і дух оригіналу, одночасно адаптуючи його до цільової мови і культури.

Список літератури

1. Обама М. Становлення. Київ: Форс Україна, 2019. 480с.
2. Обама М. Becoming. New York: Crown, 2018. 437 с.

Юлія Долинчук

Науковий керівник – доц. Соловійова О.В.

Проектне навчання як засіб розвитку ключових компетентностей на уроках англійської мови

На сьогоднішній час вчителі англійської мови приділяють особливу увагу якісному викладанню свого матеріалу, що має за мету не лише ознайомити з новою інформацією, але й допомогти учням пристосуватись до навколишнього середовища та стати сформованою особистістю.

Виходячи із цього, розвиток ключових компетенцій слугує актуальною темою у сфері освіти, що включає у себе: здатність аналізувати та оцінювати інформацію, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими та приймати відповідальні рішення. За визначенням Міжнародного департаменту стандартів для навчання, досягнення та освіти зазначено, що компетентність визначається як спроможність кваліфіковано здійснювати діяльність, виконувати завдання або роботу [1, с.20].

У контексті уроків англійської мови існують різні типи компетентностей. Серед них комунікативна компетентність, що включає аудитивні та мовленнєві аспекти, лінгвістична компетентність, яка охоплює граматичні, лексичні та фонетичні аспекти, та соціокультурна компетентність, що включає в себе міжкультурні вміння та навички адаптації. Особливу увагу приділено характеристиці аудитивній та мовній компетентностям.

Аудитивна компетентність є важливою складовою, оскільки вона полягає у здатності розуміти усну мову навколо себе. Це активний процес, що включає сприйняття, впізнавання та розуміння нових мовних повідомлень. У контексті англійської мови це поняття "listening comprehension" ставить пріоритетність на розуміння вимови, граматики, лексики та змісту. Уроки, як зазначають К. Полстон і М. Брудер, повинні бути ретельно сплановані і поступово розвиватися від простих до складніших завдань, щоб учні змогли набути мовні навички. Крім того, такі заняття сприяють комунікативній необхідності запам'ятовування, розвиваючи концентрацію уваги та обсяг пам'яті студентів [2, с. 1670-1671].

Мовна компетентність передбачає поєднання навичок та знань, необхідних для ефективного використання мови в спілкуванні,

включаючи розуміння граматичних структур, правильне вживання лексичних одиниць і здатність будувати логічні висловлювання.

Проектне навчання – це методологія навчання, що ґрунтується на організації навчального процесу навколо вирішення реальних проблем або завдань, які сприяють розвитку потрібних навичок та знань учнів [4].

Саме тому проектне навчання стає ефективним інструментом для досягнення цієї мети. Його впровадження дозволяє учням застосовувати отримані знання на практиці, сприяє розвитку креативності, співпраці та проблемного мислення. Згідно з дослідженням С. Кокко, проектне навчання базується на взаємодії з навколишнім середовищем і включає навчання у контексті, активну участь учнів та досягнення цілей через соціальну взаємодію [3].

Отже, використання інноваційного методу, такого як проектне навчання, може сприяти більш ефективному та цілеспрямованому навчанню англійської мови та розвитку компетентностей учнів.

Список літератури

1. Овчарук О. Компетентності як ключ до оновлення змісту освіти. *Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики*. 2003. С. 13-41. URL: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=hkE7sB0AAAJ&citation_for_view=hkE7sB0AAAJ:u5HHmVD_uO8C (дата звернення: 08.02.2024).
2. Gilakjani A. P. The Significance of Listening Comprehension in English Language Teaching. 2016. P. 1670-1677. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/266995318.pdf> (дата звернення: 08.02.2024).
3. Kokotsaki D., Menzies V., Wiggins A. Project-based learning: A review of the literature. *Improving Schools*. 2016. P. 267-277. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/1365480216659733>
4. Дьоміна І. Проектне навчання: коротко про головне. *Нова Українська школа*. 2017. URL: <https://nus.org.ua/view/proektne-navchamya-korotko-pro-golovne/>

Навчання письма на уроках англійської мови в середній школі

Протягом останніх років в Україні відзначається зростання важливості вивчення англійської як іноземної мови. У сучасному світі вона перетворилася із простої шкільної дисципліни на ключовий елемент системи освіти сьогодення. Письмове мовлення є ключовим аспектом вивчення англійської, що широко фігурує у повсякденному житті.

Актуальність роботи полягає у тому, що вона присвячена розгляду письма як фундаменту для успішного вивчення англійської у середній школі та практичної значущості письмового мовного спілкування.

Основною метою цієї роботи є дослідження методів та прийомів навчання письма на уроках англійської мови у середній школі. Згідно з метою, перед нами поставили такі завдання: визначити основні проблеми, з якими стикаються учні при навчанні письма; проаналізувати низку методів та прийомів навчання письма; розробити рекомендації щодо вдосконалення процесу навчання письма на уроках англійської мови.

У даній роботі виявлено, що ефективне використання писемного мовлення передбачає вищий рівень володіння граматикую. Воно має свої відмінності, оскільки процес формулювання думок та їх графічне відображення більш повільне, порівняно з усним мовленням, проте це надає можливість уважно вдаватися в усі етапи його втілення

Використання цього виду мовленнєвої діяльності сприяє підвищенню рівня утримання інформації, охоплюючи як лексичний, так і граматичний матеріал, а також сприяє розвитку інших аспектів мовленнєвої взаємодії, таких як навички читання. Сучасні дослідники виокремлюють поняття "письмо" та "писемне мовлення". Деякі експерти використовують тільки перший термін, підкреслюючи його вузькоспеціалізоване або загальне значення і

вказуючи на те, що письмо ґрунтується на вмінні писати. Диференціація необхідна через те, що процес письма має два етапи:

- 1) складання слів за допомогою літер;
- 2) формування письмових повідомлень, до складу яких входять слова, словосполучення тощо [2, с. 288].

Вміння писати – це вміння висловлювати свої думки у письмовій формі, яке передбачає:

- 1) вміння будувати речення і тексти відповідно до вимог;
- 2) вміння забезпечувати цілісність, зв'язність, завершеність й адресованість текстів;

3) вміння композиційно правильно будувати текст певного жанру і типу (наприклад наявність вступної, основної та завершальної частини);

4) вміння формулювати писемні тексти/документи відповідно до вимог мови та традицій письмового мовлення країни [1].

Останнім етапом у процесі навчання письма є здатність виражати власні думки у письмовій формі, зокрема, написання творів, що можуть мати форму опису, розповіді, роздумів чи листів. Такі комунікативні вправи спрямовані на розвиток писемного мовлення та активізують різні навички та рефлексії.

Отже, користь від навчання письма очевидна. Недостатнє приділення уваги письму в шкільній програмі може вплинути негативно, обмежуючи можливості учнів у цьому важливому аспекті мовлення та маючи негативний вплив на їхню мовну компетенцію.

Список літератури

1. Практикум з методики навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах : англ. мова, нім. мова, франц. мова, ісп. мова: навчальний посібник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за редакцією Ніколаєвої С. Ю. : Видавець Романенко Л. Л., / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька. – Ірпінь, 2016. – 398 с.

2. Тарнопольський О. Б., Кожушко С. П. Методика навчання студентів вищих навчальних закладів письма англійською мовою./ О. Б. Тарнопольський, С. П. Кожушко. – Вінниця : Нова Книга, 2008. – 288 с.

Наталія Дутчук
Науковий керівник – асист. Сунько Н.О.

Переклад засобів мовної гри у медіа-дискурсі

Гра слів – це навмисне створення певних семантичних або стилістичних явищ за допомогою зміни фонетичної, граматичної або лексичної форми слова. Цей феномен, згідно з А.А. Бернацькою, хоч і виступає відхиленням від правил, все ж увійшло у норму і виражає креативність та мовну компетенцію мовця [1, с. 36]. Серед засобів масової, де сенсаційна новина швидко розповсюджується, гра слів використовується для того, щоб привернути увагу до певної статті серед безлічі схожих, які передають такі ж події. Проте у перекладацькій практиці трансформація мовної гри за нормами мови-реципієнта стає справжнім випробуванням, адже часто такий засіб передає специфічну культурну реальність.

Отже, мета роботи полягає у створенні методів перекладу мовної гри у газетних заголовках інтернет-видань з подальшою систематизацією та виокремленням найефективніших способів передачі гри слів, таких як перефразування, компенсація, опущення та калькування.

Наукова новизна полягає в тому, що в ній вперше перекладено випадки мовної гри у таких виданнях як *The Telegraph*, *BBC*, *The Times*, *The Guardian*, *Los Angeles Times*, *The Boston Guide ma Mail Online*. Також було проведено аналіз 1985 випадків перекладацьких трансформацій, застосованих у статтях вищезгаданих джерел з 2019 по 2023 рік.

Таким чином, проаналізувавши навчальні та наукові джерела інформації було виявлено, що гра слів має кілька типів: лексико-семантичний, структурно-синтаксичний та структурно-семантичний [2, с. 273]. Основними прийомами перекладу гри слів є опущення, компенсація і калькування. Можна зробити висновок, що без втрат не обійтися. Основне завдання полягає у тому, щоб мінімізувати їх. Протягом дослідження виявлено, що найпоширенішим типом мовної гри є лексико-семантичний, який прослідковується у 536 випадках. Основною ознакою є наявність омонімів (234), омографів (178) та полісемії (124) у словах. Це дає підстави вважати, що саме такий тип мовної гри має найбільшу ефективність у досягненні

гумористичного ефекту та приверненні уваги реципієнта видання. Однак саме така мовна гра викликає труднощі. На другому місці за частотою вживання – структурно-семантичний тип мовної гри – 265 випадків. Структурно-синтаксичний використовується ще менше – тільки у 184 випадках.

За допомогою порівняльного аналізу виявлено, що опущення та компенсація – найчастіші методи перекладу мовної гри. Опущення було ефективним методом у 385 випадках, а компенсація – у 317. Перефразування застосовувалося 190 разів, тоді як калькування - 93 рази. Наприклад, у газетному заголовку “*Lady Gaga, dressed like a dog's dinner! But is offal MTV outfit real or fake?*”, доцільно буде перекласти омофон “*offal*”, який співзвучний зі словом “*aweful*”, таким чином: «*Леді Гага нутром відчувала, що обрати на показ MTV. Та чи може бути, що ця звірина трапеза несправжня?*». Тут дещо змінюється структура речення, проте зберігається значення «*нутроці*» слова “*offal*”, а також передається загальне враження від новини. Гра слів передається грою слів, що і є метою цієї роботи, до того ж компенсація мінімальна.

Отже, актуальність теми зумовлена швидкістю зростання ролі інтернет-видань серед інших засобів масової інформації, а також частотою використання гри слів, яка є ефективним методом привернення уваги реципієнтів.

Список літератури

1. Бернацька А.А. Креативність у мові та з мовою: до онтологічних підстав мовної гри. Гра як прийом текстопородження : колективна монографія. Київ : СФУ, 2010. С. 34–43.
2. Giorgadze, M. Linguistic features of pun, its typology and classification. *European Scientific Journal*, 2014, vol. 2, p. 273.
3. Quigley, R. Lady Gaga, dressed like a dog's dinner! But is offal MTV outfit real or fake? *Mail Online*, 2019. URL: <https://www.dailymail.co.uk/tvshowbiz/article-1311683/LadyGagas-raw-meat-dress-But-offal-MTV-outfit-real-fake.html> (Last accessed: 27.02.2019).

Лінгвістичні особливості англомовних рекламних текстів

У сучасному світі рекламні технології відіграють важливу роль в просуванні товарів і послуг на ринку. Застосовуючи різні варіанти реклами, організації та підприємства забезпечують собі певний інформаційний вихід на споживче коло [1]. Реклама є складним і наукомістким процесом, що вимагає глибоких знань в цифровій зйомці, звукозапису, комп'ютерній техніці. Крім того, сам рекламодавець повинен володіти креативним мисленням, інноваційним стилем для створення ефективної реклами.

Варто зазначити, що реклама належить до досить нової галузі мовознавства – медіалінгвістики. В. Аренс характеризує її так: „Реклама – це не персональна форма спілкування переконливого характеру з чітко вказаним джерелом фінансування, що передає інформацію про товар, послугу чи ідею за допомогою різних засобів масової інформації” [2].

Для ефективного рекламного тексту важливе значення має вплив на емоційне тло. Загальна емоційна реакція та враження про рекламу відповідно переносяться і на товар, а отже, впливають при цьому на вибір товару. Зрозуміло, що необхідно звертатися до виклику позитивних емоцій із співвідношенням їх із товаром і надалі. Ефективним засобом впливу на свідомість покупця є використання спонукальних конструкцій, які виражають прохання, пораду і спонукання до дії, наприклад: *«know it while you have it»* («*дізнайтесь про це, поки маєте таку можливість*»), *«be on the watch»* («*будь наготові*»). Це надає жвавості висловлюванням, передає безпосередність розмовної мови.

У результаті проведеного аналізу 59 рекламних текстів, опублікованих у період з жовтня 2023 року по січень 2024 року, виявлено, що для більшої ефективності привернення уваги читача в рекламі використовуються дієслова у таких формах, як *«don't let»* («*не дозволяй*»), *«it means»* («*це означає*»), *«you learn to do it»* («*ви вчитеся робити це*»), *«the Gods wait»* («*боги чекають*»). Здійснений аналіз дає нам підстави зробити висновок, що

найчастіше автори рекламних текстів вживають дієслова наказового способу. Застосувавши метод кількісних підрахунків, ми навели відсоткові значення частотності вживання у рекламних текстах різних частин мови. Зокрема, показник вживання дієслів, які є найбільш вживаними у рекламі, становить 71%, в той час як іменники складають лише 6%.

Багато рекламних слоганів побудовано з використанням ступеня порівняння прикметників. Найбільш вживаний найвищий ступінь прикметників. Це зобумовлюється прагматикою рекламного тексту, його емоційною забарвленістю та реалізацію функції привабити споживача, адже саме за допомогою найвищого ступеня прикметника позначаються найкращі характеристики продукції. Наприклад: «*The happiest place on earth (Disneyland)*»; «*Good to the last drop (Maxwell House)*». Ще однією лінгвальною характеристикою рекламного тексту є вживання присвійних займенників, що реалізує та посилює ефект особистої значущості товару для покупця. Наприклад: «*Your vision, our future (Olympus)*»; «*Live your life, love your home (IKEA)*».

Отже, ми дійшли висновку, що лінгвістичні особливості англomовних рекламних текстів визначаються високою частотністю вживання дієслів у наказовому способі, найвищого ступеня порівняння прикметників, присвійних займенників, а також використанням емоційно забарвленої лексики, яка створює позитивний асоціативний фон, підкреслює переваги продукту та реалізує прагматичний ефект переконання та спонукання цільової аудиторії до придбання продукту чи послуги.

Список літератури

1. Бандуля Т. Переклад рекламного слогана як перекладознавча проблема. Філологічні науки. Актуальні проблеми перекладу. МНУ імені В. О. Сухомлинського. 2010, с. 10-12.
2. Білюк І. Л. Брендінг міст в англomовному комунікативному просторі: вербальна і візуальна складові : дис. канд. філол. наук : 10.02.04. ХНУ імені В. Н. Каразіна. Харків, 2016. 238 с.

Катерина Єричук

Науковий керівник – асист. Москаль Т. Д.

ВИКОРИСТАННЯ КОМУНІКАТИВНО-ІГРОВИХ МЕТОДІВ ДЛЯ РОЗВИТКУ ГОВОРІННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Знання англійської мови відкриває можливості доступу до міжнародних освітніх ресурсів та допомагає адаптуватися до змін у світовому середовищі. Вивчення англійської мови учнями вже з початкової школи забезпечує можливість здобувати інформацію, отримувати знання та спілкуватися з однолітками за кордоном.

Одним зі шляхів розв'язання цієї проблеми при навчанні англійської мови у школі, починаючи з початкового етапу, є використання комунікативно-ігрової методики навчання. Цей підхід передбачає не лише встановлення мовленнєвої практичної мети, але й практичне застосування мови для досягнення цієї мети. Отже, спрямованість на мовлення є не лише ціллю, але й засобом навчання, які тісно взаємопов'язані [1].

Комунікативно-ігрові методи навчання іншомовного спілкування учнів початкової школи є важливим і ефективним засобом розвитку мовних навичок у дітей. Ці методи сприяють не лише вивченню мови, а й формуванню комунікативних вмінь та навичок спілкування. Основна мета цих методів полягає в тому, щоб зробити процес навчання цікавим, залучаючим та емоційно насиченим для учнів [2].

Одним з таких методів у початковій школі є рольові ігри. Під час рольових ігор учні мають можливість грати роль різних відомих або вигаданих персонажів, спілкуючись між собою на англійській мові. Це дозволяє їм вільно використовувати мову в різних ситуаціях і вдосконалювати свої навички говоріння.

До комунікативно-ігрових методів можна віднести й використання музики, ритмічних руханок, які сприяють вивченню мови через активну участь учнів і створюють атмосферу співпраці та взаєморозуміння [3].

Ще одним ефективним методом є інтерактивні вправи, які включають комунікативні завдання, спрямовані на спілкування між

учнями. Це може бути парна розмова на задану тему, обговорення ілюстрацій чи фотографій, спільне створення історій або діалогів.

Важливою складовою комунікативно-ігрових методів є використання інтерактивних інструментів, таких як мультимедійні презентації, ігрові платформи або онлайн-ресурси з відео- та аудіоматеріалами. Це дозволяє учням отримати додатковий стимул до вивчення мови через цікаву та захоплюючу форму навчання.

Крім того, важливим аспектом є створення ситуацій, що максимально наближені до реальних життєвих ситуацій, в яких діти можуть опинитись в майбутньому.

Варто враховувати індивідуальні особливості та інтереси учнів, використовуючи ігрові елементи та завдання, що відповідають їхнім потребам та рівню знань. Це дозволяє створити більш ефективне та персоналізоване навчання [4].

Ці методи забезпечують зацікавленість та мотивацію учнів, створюючи стимулююче навчальне середовище, де діти можуть вільно експериментувати з мовними засобами та розвивати свої мовленнєві навички. Таким чином, комунікативно-ігрові методи навчання стають невід'ємною складовою успішного процесу вивчення англійської мови у початковій школі.

Список літератури

1. Редько В. Г. Компетентнісно орієнтоване навчання іноземних мов у сучасних загальноосвітніх навчальних закладах: сутність, виклики і перспективи. Іноземні мови в школах України. 2017. № 4. С. 37–41.
2. Редько В. Г. Засоби формування іншомовної комунікативної компетентності учнів початкової школи: результати емпіричних досліджень. Проблеми сучасного підручника. Київ, 2018. Вип. 20. С. 360–372.
3. Всеукраїнська методична студія-семінар «Особливості навчання іноземних мов у початковій школі: пріоритети і завдання». Іноземні мови в сучасній школі : науково-методичний журнал. 2012. № 1 С.53.
4. Концепція компетентнісно орієнтованого навчання іноземних мов учнів початкової школи: за наук. ред. В.Г. Редька. Київ, 2018. С.36

Класифікація типів «гри слів» та їх використання у англійській мові

У межах сучасної лінгвістики мова розглядається як засіб передачі інформації та як система мовних одиниць, з яких складається зміст висловлювання. Саме тому семантична структура мовних та мовленнєвих явищ привертає увагу багатьох дослідників в різних сферах сучасної лінгвістичної науки.

Одним з таких явищ мови та мовлення слід вважати гру слів, яка є як стилістичним прийомом, так і мовним засобом створення так званого комічного ефекту.

Поняття гри слів та її класифікація є ключовими аспектами для розуміння і дослідження цього лінгвістичного явища. Гра слів є складною та різноманітною формою мовного вираження, що включає в себе численні способи, за якими слова можуть бути використані для створення гумору, ефектних асоціацій.

Гра слів — це спеціальне використання звукової, лексичної або граматичної форми слів, а також частин слів, фразеологізмів, синтаксичних конструкцій для створення певних фонетико- та семантико-стилістичних явищ, що ґрунтується на зіставленні та переосмисленні, обігранні близькозвучних або однозвучних мовних одиниць з різними значеннями [1, с. 122].

Гру слів можна класифікувати на кілька категорій на основі конкретних мовних засобів або прийомів, що використовуються. Уживання гри слів, на думку дослідниці О. М. Білоус ґрунтується:

1) на схожості звучання голосних або їхньої ідентичності (науковець М. П. Кочерган надає такі визначення: пароніми-слова, близькі за звучанням, але різні за значенням або омоніми – слова, що звучать однаково, але мають інше значення [2]);

2) на факті, що слову властиво мати різні значення, тобто полісемії-нааявності у слові кількох пов'язаних між собою значень, які розвинулися з первісного значення);

3) на можливості розуміння ідіоматичних виразів буквально або в переносному значенні;

4) на формах граматичної багатозначності [3, с. 282];

Каламбури – одна з найбільш впізнаваних форм гри слів. Вони включають в себе використання декількох значень або звуків слова для створення гумористичного ефекту.

Римування слів або використання певних схем римування теж може бути формою гри слів. Незрідка за принципом каламбура будується рима, де враховується жартівлива етимологізація слів. Це створює музичну і часто ігрову якість мови. Згадаємо також абрєвіатури та ініціалізми, що є частими явищами в сучасній англійській мові. Гра слів також може включати створення акронімів або ініціалізмів, де кожна буква означає слово або фразу. Наприклад, «NASA» означає Національне управління з авіонавтики і дослідження космічного простору.

Перейдемо до спунеризмів, що є типом гри слів, коли початкові звуки або літери двох слів міняються місцями для створення гумору або плутанини.

Отже, гра слів — це лінгвістичний прийом, що використовується для досягнення трьох основних цілей: привертання уваги до значення через форму, створення комічно-сатиричного забарвлення та досягнення зображально-виражального ефекту. Гра слів є важливим елементом творчої мови та може використовуватися для різних цілей, включаючи підсилення емоційного вираження та створення запам'ятовуваних виразів.

Список літератури

1. Літературознавча енциклопедія у двох томах. Том 1. Ковалів Ю. І. Київ. 2007. 624с.
2. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства : Підручник. Київ. 2002. 368 с.
3. Білоус О. М. Гра слів як перекладацька проблема // Вісник Сумського державного університету. 2005. №5. С.35-41.

Вікторія Житар

Науковий керівник – доц. Соловійова О.В.

Особливості вживання лексико-стилістичних засобів у сучасних пісенних англомовних текстах (на матеріалі текстів груп жанру Heavy Metal)

Рок музика являє собою популярний жанр музики серед молодих людей та навіть похилих людей, які не дивлячись на свій вік залишаються молодими всередині своєї душі. Рок музика породила такий жанр музики, як тяжкий метал, який став відомим як найпровокативніший жанр музики за своїм звучанням, ідеологією та текстом пісень [1]. Дослідження стилістичних та лексичних особливостей такого жанру є важливим, оскільки таке дослідження дає нам зрозуміти унікальність жанру, культурне значення, емоційність, тематику та ідеологію. Вивчення таких елементів дозволяє зрозуміти метал культуру, вплив на суспільство та власну картину світу виконавців [2].

Аналіз статей і досліджень доводить, що жанр металу характеризується хаотичною лірикою завдяки інструменталу музики: така музика надає співакам можливості використовувати агресивний та відкритий дискурс, забарвлюючи його стилістикою [3].

На основі досліджених теоретичних джерел та пісень метал-виконавців, а саме 'Mono INC', 'Beast in Black', 'Lord of The Lost' та 'Amaranthe', які характеризуються любовною та фентезійною лірикою із важкими переживаннями, було встановлено, що використання стилістики в такому жанрі відіграє ключову роль, завдяки якій співаки додають трагізму, гіперболізують події та привертають увагу до тексту. Усі вищенаведені групи нерідко вдаються до використання стилістичних засобів. Найбільш популярні: метафора, гіпербола, епітети, анафора, порівняння та риторичні питання.

Наведемо кілька прикладів таких стилістичних прийомів. Розглянемо приклад метафори та гіперболи у виконавців 'Mono Inc' на основі пісні 'Rome wasn't built in a day': 'it's your love that kills me', 'you're the poison in my veins', 'you're the murderer of my heart', 'and the burden on my way' являють собою метафору та гіперболу.

Епітети знаходимо в творчості виконавців 'Beast in Black' у пісні 'Moonlight Rendezvous': 'neon reapers', 'sunless city', 'moonlight rendezvous', 'soothing rain', 'cold heart's core'. Анафору ж та риторичні питання чітко можна прослідити на прикладі виконавців 'Lord of the Lost': '**We'll be writing history as peace... We'll be writing history with utopian ideas ... We'll be writing history**', 'When it's time to end the woe? Or will you go with the ashes in the grey?'

Цікавим результатом аналізу також є те, що пісні не використовують такі особисті займенники як 'he' та 'she', а акцентують увагу на 'I', 'you', 'we'. Автори не рідко використовують у своїх піснях слова на позначення страждань, смерті, негативних емоцій. Лірика таких виконавців в деяких піснях різка, а в деяких ніжна та чуттєва.

Виходячи з вищенаведеного, варто підсумувати, що Heavy Metal являє собою жанр, багатий різними мовними засобами, через призму яких психологія метал музики може бути досліджена глибше. Загалом тексти метал пісень багаті лексичними та стилістичними засобами, через які співаки передають свій душевний стан, любов та страждання, фокус на внутрішньому «я», звернення до аудиторії.

Список літератури

1. Radovanovic B. Ideologies and Discourse in extreme metal music. URL: <https://www.atmostfear-entertainment.com/opinions/listenings/ideologies-and-discourses-in-extreme-metal-music/> (last accessed: 08.02.2024).
2. Artyom S. Zhilyakov The Specificity of Discourse in the Lyrics of Modern Englishspeaking Authors. *The XXV The XXVI Annual International Academic Conference, Language and Culture*. 2014. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042814056456> (last accessed: 08.02.2024).
3. Rafalovich A., Schneider A. Song Lyrics in Contemporary Metal Music as Counter-Hegemonic Discourse: An Exploration of Three Themes. *Free Inquiry in Creative Sociology*. 2005. URL: <https://ojs.library.okstate.edu/osu/index.php/FICS/article/view/1556/1387> (last accessed: 08.02.2024).

Наталія Задорожна
Науковий керівник – проф. Бялик В. Д.

Безеквівалентна лексика у художньому творі

Протягом багатьох століть питання безеквівалентності викликало суперечності у перекладознавстві та теорії перекладу. Багато вчених визначали її центральною концепцією та основною вимогою на яку має опиратися успішний переклад. Водночас, інші критикували за тенденцію виключення культурних аспектів та ігнорування особливостей оригінального тексту та мови.

Український мовознавець М. Кочерган вважає, що безеквівалентність потрібно розглядати стосовно іншої мови. Він стверджує, що існують випадки, коли слово однієї мови може бути безеквівалентним для іншої, але мати постійні відповідники в інших мовах [2, с. 326].

З точки зору М. Бейкер , безеквівалентність на рівні слова означає, що мова перекладу не має прямого еквівалента для слова, яке зустрічається у мові оригіналу [4, с. 20].

У теорії перекладу вже багато років досліджується проблема використання і передачі безеквівалентної лексики (далі – БЕЛ) не тільки в повсякденному житті, а й безпосередньо в художньому творі. Тому що вона стосується не тільки питань комунікації між різними народами, а й обміну цінностями, звичаями та традиціями [5, с. 115-116].

За словами А. Бронської , “БЕЛ – слова з культурним компонентом, які неможливо семантизувати за допомогою простого перекладу. Близькі до БЕЛ також слова, що збігаються у двох мовах своїми денотатами, але не збігаються своїми конотатами” [1].

Так, коли читач ознайомлюється з певним художнім твором, знання значень окремих слів і словосполучень, і навіть розуміння прямого сенсу речень не гарантує повноти та цілісності сприйняття.

Слід також зазначити, що реалії виступають окремим складником БЕЛ. Це поняття позначає різноманітні явища та предмети, що притаманні певним культурам і пов'язані з їхніми традиціями чи побутом.

Розглянемо використання БЕЛ у пригодницькому творі Грегорі Девіда Робертса “Шантарам”.

“*We’re going to stay at an **ashram**,’ his friend announced. ‘It’s run by the **Rajneeshis**, at **Poona**” [6, с. 9].*

“*Ми зупинимося в **ашрамі** у **раджнішіміт**, у **Пуні**” [3, с. 12].*

Тут ми бачимо використання двох реалій та власної назви. В оригінальному тексті автор не дає визначення цих понять, проте перекладач пояснює їх у примітках після перекладу. Так, ми дізнаємося, що ашрам – “притулок відлюдника”, а раджнішизм – “релігійне учення, засноване в другій половині ХХ ст. Бгагваном Шрі Раджнішем; воно поєднує в собі постулати християнства, староіндійських і деяких інших релігій” [3, с. 12].

“*That last hour with her was a **Borsalino**” [6, с. 99].*

“*Я був певен, що ця остання година з нею була моїм тестом на **борсаліно**” [3, с. 99].*

У цьому прикладі використано реалію “борсаліно”. Це витончений капелюх, носіння якого показує належність до найвищих кіл мафії в Італії та Франції.

Отже, БЕЛ дає читачу змогу зануритися в атмосферу художнього твору. Особлива роль цих мовних засобів полягає в тому, що вони допомагають краще зрозуміти та освоїти культуру носіїв мови.

Список літератури

1. Бронська А. Лінгвокраїнознавчий аспект у викладанні української мови як іноземної. Дивослово. 2000. № 7. С. 43–44.
2. Кочерган М. П. Основи зіставного мовознавства. Київ : Акад., 2006. 424 с.
3. Робертс Г. Д. Шантарам. Київ : Вид. група КМ-БУКС, 2020. 800 с.
4. Baker M. In other words. A course book on translation. London : Routledge, 1992. 304 p.
5. Jaskot M. P., Ganoshenko I. Culturemes and non-equivalent lexis in dictionaries. Cognitive studies. 2015. No. 15. P. 115–124.
6. Roberts G. D. Shaantaram. London : Abacus, 2004. 936 p.

Задорожна Юлія

Науковий керівник – асист. Гоян А.І

Функціональний аспект модифікованих фразеологізмів у рекламних текстах

Реклама - це явище, яке вивчається з різних дослідницьких перспектив, адже вона не лише рефлектує економічний розвиток суспільства, але і визначає ключові моделі поведінки для його учасників, маючи важливий вплив на мовленнєву культуру.

Мова реклами має бути яскравою та експресивною і важливу роль в ній відіграють фразеологічні звороти, які виграшно поєднують в собі певний образ, при створенні цікавих та легких до запам'ятовування рекламних повідомлень. Оскільки реклама завжди націлена на оригінальність і привернення уваги, рекламні тренди змінюються з часом, так само як і їхня мова [1, 324 с.].

Для проведення нашого дослідження нами було використано сайти «Slogans.de» і «Annika-lamer.de».

Основна функція фразеологізмів - привернення уваги, вони допомагають підкреслити певні характеристики продукту, наприклад, його унікальність, прогресивність та інноваційність або ж високу якість.

Варто зазначити, фразеологізми у рекламі використовуються вкрай делікатно. Автори реклами розміщують фразеологізми у повсякденних комунікативних ситуаціях, щоб максимально приховати рекламний контекст [2, с. 201] Тому їх часто маскують привернувши увагу адресата чимось актуальним та/або дотепним. Наприклад, у 2019 році німецька міжнародна компанія у сфері оренди автомобілів Sixt запустила нове рекламне гасло із фотографію британського прем'єр-міністра Бориса Джонсона та автомобіля, який вони пропонують для оренди: *Boris Johnson: Viel Lärm um nichts. Sixt: Kein Lärm um viel.* Таким чином, компанія виразила власну думку про політика завдяки використанню оригінальної та модифікованої форм Шекспірівського фразеологізму «Viel Lärm um nichts» (ориг. «Much ado about nothing»). Незвичайним є одночасне застосування ідіоматичності оригінального фразеологізму щодо приклад та буквральності

значення модифікованого антонімічного виразу «*Kein Lärm um viel*», що підкреслює високу якість запропонованого авто асортименту.

Найчастіше модифікована форма фразеологізму створюється з урахуванням специфіки тексту, залежить від конкретного контексту і є загальнозрозумілою. В основному це лексичні заміни компонентів фразеологізму, додавання прикметника, скорочення, відокремлення або морфологічні зміни. Чим суттєвіша семантична різниця, тим сильніший вплив має заміна на читача і тим прозорішою вона є для нього. Наприклад, авіалінії EasyJet вдалися до даного прийому для привернення уваги у своїх банерах з надписом: «*Du kannst es dir urlauben*», де з іменника «*Urlaub*» було утворено дієслово замінивши співзвучне «*erlauben*».

Проведений аналіз дозволяє зробити висновок про те, що фразеологізми прикрашають рекламний текст, надають йому яскравості, експресивності, тому їхня наявність не тільки прагматично виправдана, а й необхідна. Через рекламні тексти система мови постійно поповнюється новими та модифікованими висловлюваннями, які згодом стають надбанням мови та фіксуються словниками як сталі вирази.

Список літератури:

1. Janich N. Werbesprache: Ein Arbeitsbuch. 2010. 324 с.
2. Reimann, S., & Sichová. Hört, hört ! Phraseme in der Hörfunkwerbung. Germanistische Linguistik, 2011. 201 с.
3. SLOGANS.DE // Die Datenbank der Werbung!. SLOGANS.DE // Die Datenbank der Werbung!. URL: <http://www.slogans.de/> (дата звернення: 25.01.2024).

Особливості перекладу культурно маркованих одиниць у романі Тетяни П'янкової «Вік червоних мурах»

При перекладі літературних творів, особливо тих, що мають глибокий культурний та історичний зв'язок з певною країною чи регіоном, перекладач зіштовхується з різноманітними викликами, серед яких одним із ключових є відтворення реалій [2]. У перекладі використовують термін «реалії» для позначення тих аспектів культури, які не можна передати простою заміною слів або фраз з однієї мови іншою [4, с. 6].

У романі Тетяни П'янкової «Вік червоних мурах» реалії відіграють важливу роль у створенні атмосфери та передачі національного колориту. Для успішного перекладу цього твору необхідно уважно враховувати особливості кожної реалії.

Болгарські вчені С. Флорін і С. Влахов пропонують такі засоби передачі реалій: транскрипція (транслітерація), заміна та виділяють наступні види перекладу реалій: неологізм (калька, напівкалька, освоєння, семантичний неологізм), приблизний переклад (функціональний аналог, опис, пояснення, тлумачення), контекстуальний переклад [3].

У романі «Вік червоних мурах» використано реалії, які мають значення або специфічний контекст у вихідній мові, пов'язані з історією та політикою, зокрема з радянською епохою. Наприклад українська реалія «*куркуль*» перекладено як «*Kulake*», що відображає поняття багатого селянина, який був об'єктом репресій у радянській політиці і є транслітерацією реалії російської культури, знайомої німецькому читачу.

«*Варить кебета*» [1, с. 17]. - «*Mein Schädel brummt*» [5, S. 26].

«*Варить кебета*» - це колоритний вираз, що вказує на те, що у когось біль у голові або головокружіння. «*Mein Schädel brummt*» – це німецький вираз, що буквально перекладаємо як «моя голова гуде» і описуємо біль чи дискомфорт у голові.

«*Доки вцурили, що то коло нас, у двері загнував чийсь приклад*» [1, с. 24].

«*Bevor wir auch nur begriffen haben, was los ist, wummert jemand mit dem Gewehrkolben gegen die Tür*» [5, S. 34].

Переклад у цих реченнях вдалий і точно передає сенс оригіналу, зберігаючи специфічні терміни та їхнє значення в контексті: *вциурити* перекладено як «*begriffen haben*» (зрозуміти) – це передає ідею осмислення чогось. *Коло* перекладено як «*Gewehrkolben*» у контексті вказує на дію, яку виконують з використанням цієї частини зброї, наприклад, удар по дверях гвинтівкою.

«*Ми йшли з Мироськом навпростець через поле з миловарні тріньки*» [1, с. 56].

«*Myros und ich sind in das Fed neben der Seifenkocherei hineingegangen*» [5, S. 69].

Перекладач вдало передав основний зміст речення, показавши, що герої йшли через поле поруч з миловарнею. «*Das Fed neben der Seifenkocherei*» не зовсім точно передає поняття «*поле з миловарні тріньки*». «*Fed*» у німецькій мові може мати різні значення, включаючи «*коровник*» або «*хлів*», що не зовсім відповідає оригіналу.

Отже, вибір способу перекладу культурно маркованих одиниць залежить від характеру тексту, місця реалії в контексті та індивідуального вибору перекладача. Для адекватного перекладу художніх текстів потрібно використовувати кілька способів передачі реалій, хоча метод транслітерації або транскрипції перекладачі використовують часто.

Список літератури:

1. П'янкova Т. Вік червоних мурах. – Харків: Наш формат, 2022. – 256 с.
2. Ребрій О.В. Сучасні концепції творчості у перекладі / О.В. Ребрій – Харків, ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2012 р. – 376 с.
3. Klasan K. Diplomarbeit: Das Übersetzen von Eigennamen in den Märchen von Clemens Brentano. – Osijek, 2016. – S.61
4. Kuttor, Eszter: Namengebung in Phantasien. Übersetzungsmöglichkeiten der literarischen Eigennamen. – Pecs: Universität Pecs, 2014.
5. Pyankova, T.: Das Zeitalter der roten Ameisen. Verlag Ecco, 2022. – S. 400.

Особливості перекладу директивних текстів (на основі інструкцій з експлуатації)

У сучасному світі розвитку технологій та зростаючого попиту на інноваційні продукти, вивчення особливостей перекладу директивних текстів, зокрема інструкцій з експлуатації, набуває вагомого значення. Це стає особливо актуальним, оскільки якість перекладу таких текстів визначає здатність отримувачів розуміти їх та виконувати вказівки. Переклад директивних текстів має бути спрямованим на забезпечення чіткого розуміння інструкцій користувачем.

Мета дослідження – розкрити та проаналізувати особливості та труднощі, що виникають у процесі перекладу директивних текстів та дослідити шляхи їх вирішення до яких вдаються перекладачі при передачі змісту тексту з англійської на українську мову. Матеріалом дослідження слугували інструкції з експлуатації, загалом методом суцільної вибірки було відібрано та розглянуто 250 прикладів.

Характерними рисами директивного дискурсу є імперативність, точність, безособовість, інформативність, логічність, нейтральний стиль та лаконічність подачі матеріалу. Іншою особливістю вважають використання графічних знаків та зображень, наявність термінів, абрєвіатур та скорочень тощо. З урахуванням таких лексико-стилістичних характеристик, головне завдання перекладача полягає у знаходженні оптимальної стратегії перекладу, яка дозволить максимально точно відтворити суть змісту оригіналу.

У ході дослідження встановлено, що найбільш вживаним типом перекладацьких прийомів є лексико-граматичні трансформації – 130 випадків (52%). Крім того, перекладач вдався до застосування граматичних трансформацій – 75 випадків (30%) та лексико-семантичних трансформацій – 41 випадок (16.4%). Найрідше було вжито формальні трансформації (1.6%) – 4 випадки транскрипції.

Я. Костін стверджує, що, на відміну від англійської, в українській мові під час читання друга частина речення сприймається як більш важлива. З огляду на це, в письмовому мовленні в першій частині речення перекладач надає додаткову інформацію, а в другій –

основну [1, с. 52], наприклад: „*Pull the plug out of the socket before carrying out any work on the power tool.*” – „*Перед будь-якими маніпуляціями з електроприладом витягніть штепсель з розетки.*” Як бачимо, перекладач використав таку граматичну трансформацію як зміна порядку слів та виніс наголошену частину речення на кінець, що допомагає реципієнту краще засвоїти комунікативну суть прочитаного.

Згідно з уявленням Ю.І. Кузнецової та М.М. Капко, для відтворення комунікативного завдання, що міститься в тексті інструкції, необхідно використовувати такі лексико-семантичні трансформації, які забезпечать найліпше розуміння інструктивних вказівок читачем [2, с. 130]. Розглянемо такий приклад: „*Open the filter door, unscrew the filter and remove it, turning in an anticlockwise direction.*” – „*Відкрити кришечку фільтра, викрутити фільтр в напрямку протигодинникової стрілки та вийняти його.*” Прикметно, що у перекладі слово з ширшим семантичним значенням, тобто гіперонім, було замінено словом з вузьким значенням, тобто гіпонімом.

Отже, позаяк директивні тексти належать до науково-технічного та офіційно-ділового стилю, рисами текстів цього жанру є елементи властиві кожному з цих стилів. Методи перекладу директивних текстів включають використання лексико-граматичних, граматичних та лексичних трансформацій, що зумовлено граматичними та лексико-стилістичними відмінностями між мовами.

Список літератури

1. Костін Я. Особливості науково-технічного тексту та труднощі його перекладу. 2014. с. 52.
2. Кузнецова Ю.І., Капко М.М. Використання лексичних трансформацій при перекладі інструкцій до комп'ютерних приладів. Полтава : Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка. 2019. с. 130.

Вадим Захарець
Науковий керівник – проф. Бялик В. Д.

**Лінгвальні особливості художнього тексту та їх
відтворення у перекладі
(Цифрова фортеця Дена Брауна)**

Художні тексти, як „Цифрова фортеця” Дена Брауна, відображають велику увагу до деталей та мініатюрних описів, що створює глибину та багатшаровість у тексті.

Авторський стиль Дена Брауна відзначається використанням складних синтаксичних структур та інтригуючих діалогів, які сприяють розвитку сюжету, підвищують напруження в повісті.

Лінгвальні особливості художнього тексту в "Цифровій фортеці" відображаються також у виборі лексичних одиниць, які створюють особливу атмосферу та настрої у тексті, зокрема, за допомогою специфічних термінів і жаргону [2].

У перекладі художніх текстів, включаючи "Цифрову фортецю", важливо враховувати культурні та історичні відмінності між мовами, що може вплинути на сприйняття та тлумачення тексту читачем [1].

Процес перекладу художнього тексту вимагає від перекладача не лише відтворення смислу, а й врахування авторського стилю, ідіоматики та емоційного забарвлення оригіналу для збереження його художньої цінності [1].

Зазначимо, що переклад художнього тексту має бути не лише точним, а й творчим процесом, що передбачає вміння перекладача влучно відтворювати атмосферу, стиль та естетику оригіналу [1].

Лінгвальні особливості художнього тексту в "Цифровій фортеці" можуть бути складні для відтворення у перекладі через їх унікальність та контекстуальність, що вимагає від перекладача глибокого розуміння як мови, так і культури автора та цільової аудиторії [2].

У "Цифровій фортеці" Дена Брауна мовні засоби використовуються для підкреслення напруження та побудови інтриги, викликаючи у читача емоційну реакцію.

Однією з лінгвальних особливостей художнього тексту є вживання символічних виразів та метафор, які додають глибини та плинності у тексті [2].

В перекладі "Цифрової фортеці" важливо уникати буквального перекладу, оскільки це може призвести до втрати виразності та ефективності оригіналу.

Мовні особливості художнього тексту відображають характер героїв, їхні емоції та ставлення до подій, що створює реалістичний портрет персонажів [2].

У "Цифровій фортеці" автор вдається до використання різних стилістичних засобів, таких як повтори, алітерація та риторичні питання, для підвищення ефективності тексту.

Список літератури

1. Головка О. І. Теорія та практика перекладу художнього тексту. Видавництво: Видавничий дім "Логос", 2015..
2. Комісарова Л. М. Мова художнього тексту: структура, стиль, засоби вираження. Видавництво: Наукова думка, 2009.

Лілія Іванцен

Науковий керівник – проф. Кійко Ю.Є.

Розвиток жанрових компетентностей на уроках з іноземної мови в ЗЗСО

Поняття жанр у будь-якій сфері діяльності можна тлумачити як прототип певної сукупності текстів (ситуацій), для яких характерні спільні ознаки [3].

Сутність жанрової компетентності можна описати через наявність трьох компонентів: фатичного (характеризує вміння встановлювати контакт із партнером у різних типах дискурсу), інформативного (розкриває сферу загальних та спеціальних знань та умінь у конкретному спілкуванні) та регістерного (що характеризує вміння підтримувати тональність спілкування у різних видах дискурсу).

Жанрову компетентність пов'язують з поняттям мовної особистості та розглядають як важливу частину загальної комунікативної компетентності. Ця теорія знаходить розвиток у лінгводидактичному підході, де жанрова компетентність визначається як «здатність будувати комунікацію відповідно до норм і стереотипів мовних жанрів» [2], а також як «один із важливих компонентів мовної особистості, що опановує іноземну мову» [2].

Поняття жанрова компетентність розуміється як «адекватне володіння усними та письмовими жанрами мовлення, які використовуються сучасним фахівцем у професійній комунікації, формування якої передбачає сформованість соціокультурної, мовної (мовленнєвої), стилістичної та текстової компетентності» [2]. Адекватне володіння трактується як «уміння представити жанр відповідно до соціально схваленої моделі, реалізованої адекватними мовними конструкціями та стилістичними засобами» [2]. Жанрова компетентність у навчально-науковій сфері розуміється як «готовність до моделювання текстів різних жанрів» [1], при цьому жанрова компетентність позиціонується як ключовий компонент професійної комунікації. Для досягнення мети формування жанрової компетентності на уроках з іноземної мови необхідно вести з учнями ЗЗСО роботу в таких напрямках:

1. Розвиток предметної компетентності – набуття знань про те, що міститься в сукупності певних текстів будь-якої спеціальності та готовність їх використовувати.

2. Розвиток текстової компетентності – набуття знань про структурно-композиційні особливості, схеми/моделі текстів різних жанрів, про стандартний набір цілих блоків, що перетворюються в деяких типах текстів, та здатність до їх використання.

3. Розвиток стилістичної компетентності – набуття знань про характерні для певного жанру мовні засоби і вирази та готовність їх використовувати.

4. Розвиток практичної компетентності – набуття вмінь використовувати засвоєні знання про певний стиль, способи викладу, категоріальні особливості тексту при побудові та розумінні текстів різних жанрів іноземною мовою.

У кожній сфері діяльності виробляється цілий арсенал мовленнєвих жанрів, що диференціюється і зростає із її розвитком. Це означає, що перш ніж розпочати роботу над структурно-композиційними особливостями, моделями текстів різних жанрів, учневі необхідно, з одного боку, мати загальне уявлення про різноманітність жанрових стереотипів, що виконують особливі соціокультурні функції, і, з іншого боку, йому необхідно опанувати інваріантну жанрову модель.

Список літератури

1. Письменна І.І. Імплементация зарубіжного досвіду щодо використання принципів інтегрованого навчання у вищій школі. *Вісник університету імені Альфреда Нобеля*. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки. 2019. № 1 (17). С. 169–174.

2. Яхонтова Т.В. Жанри первинної наукової комунікації: сучасні тенденції розвитку. *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Серія: Філологічні науки (мовознавство). 2014. № 2. С. 135–140.

3. Kiyko Y. *Medientexte aus fraktaltheoretischer Perspektive: deutsch-ukrainische Kontraste*. Berlin: Peter Lang, 2020. 312 S.

Аліса Іванчук
Науковий керівник – доц. Мігорян О.В.

**«Особливості формування іншомовної лексичної
компетенції за допомогою онлайн платформ у дітей
середнього шкільного віку»**

В умовах стрімкої інтеграції України в міжнародний науково-освітній простір вивчення та викладання іноземних мов, особливо англійської, як мови міжнаціонального та ділового спілкування, є не лише складовою освіти, а й стає надзвичайно актуальною та необхідною потребою.

Відповідно до загальноєвропейських рекомендацій Ради Європи, метою вивчення будь-якої іноземної мови є вільне спілкування нею, а вивчення лексики іноземної мови є невід'ємною частиною оволодіння нею.

Цілі вивчення іноземної мови включають навчання учнів правильному, осмисленому та доцільному використанню лексики. У цьому відношенні лексику можна розглядати як раціональну та динамічну систему, що містить структури, що характеризуються трьома вимірами: форма, значення, використання [1, с. 232].

Варто розглянути компоненти пізнавальних процесів учнів середніх класів та їх вплив на засвоєння іноземної мови:

1. Мислення є одним із головних аспектів, адже відбувається інтелектуальний розвиток, учні свідомо опановують логічні операції, тому це важливо організувати навчальний процес вивчення іноземної мови з використанням проблемних ситуацій та їх обговорення [2, с. 13];

2. Мовлення – формується зв'язне та логічне висловлення власної думки, удосконалюється та суттєво ускладнюється за формою та змістом як усне, так і писемне мовлення, отже, все це зумовлює використання відповідного мовленнєвого матеріалу сучасного та автентичного матеріалу на уроках [2, с. 14];

3. Пам'ять – в учнів виникає бажання керувати нею та підвищувати її продуктивність, тому виникає потреба використовувати на уроках спеціальні прийоми запам'ятовування матеріалу та його відтворення та засвоєння [2, с. 14];

4. Розвивається увага, зосередженість, стійкість, яка цілеспрямована на досліджуваний матеріал, усе це завдяки розвитку логічного мислення, тому варто враховувати цю складову пізнавального процесу і не ігнорувати мимовільну увагу, що виникає як результат безпосередньої зацікавленості учня [2, с. 15];

5. Уява – учнів середніх класів розкривають свій внутрішній світ, критично ставляться до своєї роботи та посилюють самоконтроль, а матеріал, що вивчається у середній школі, значно ускладнюється, тому виникає потреба активізувати як творчу, так і репродуктивну увагу [2, стор. 15];

6. Сприйняття - це характерна сторона пізнавальних процесів які, розвиваються осмисленість, вибірковість і цілеспрямованість спостереження за певними явищами чи подіями, що особливо притаманне при вивченні складного матеріалу, наприклад: граматики англійської мови, сприйняття окремих явищ і схем;

7. Мотивація – відіграє особливу роль у процесі вивчення іноземної мови, оскільки залежить від активності учнів, їх зацікавленості та якості виконання поставлених завдань, формується в результаті використання сучасного змісту, іншомовного матеріалу, колективних форм роботи, методів оцінювання, а також використання комп'ютерних технологій [2, с. 17-18].

Отже, у викладанні іноземної мови важливо приділяти значну увагу навчанню лексики для вільного володіння мовою. Вивчення англійської мови сприяє розвитку мислення, мовлення, мотивації, пам'яті.

Список літератури

1. Ніколаєва С. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Київ : Ленвіт, 2002. 328 с.
2. Полонська Т. Профільне навчання іноземної мови учнів старшої школи : метод. рек. Київ : Педагогічна думка, 2014. 80 с.

Відтворення англомовних рекламних слоганів українською мовою

Наразі переклад рекламних слоганів стає дедалі важливішим завданням, оскільки компанії проникають на ринки різних країн і потребують ефективного способу комунікації зі своїми місцевими аудиторіями. Головним завданням перекладача в процесі відтворення рекламного слогану є передача такої ж комунікативної інтенсії, яка й була спрямована на початкову цільову аудиторію.

Беручи до уваги вчення Л. Г. Павлюк, ми розуміємо основи реклами: 1) акт впливу на оцінний і практичний вибір; 2) ремесло, з якісним чи не якісним продуктом 3) звернення до соціальних почуттів 4) виклик певної реакції в аудиторії [2]. Тобто перекладач в свою чергу має передати сутність реклами згідно із цим пунктам.

З метою адаптації та повного відтворення рекламного тексту або слогану існують три основних типи перекладу: еквівалентний, варіативний або трансформаційний. Кожен з цих видів має свої переваги та недоліки і може використовуватись за різних потреб [1. с. 161].

На основі аналізу українського перекладу англійськомовних рекламних оголошень, повідомлень та слоганів виявлено, що еквівалентний переклад передає зміст оригіналу з мінімальними змінами. Варіативний переклад передбачає невелике зміщення змісту в бік універсальності, зберігаючи при цьому загальну ідею слогану. Трансформаційний переклад передбачає зміну змісту слогану з метою підсилити ефект та викликати більше емоцій у цільової аудиторії.

Наведемо приклад із перекладу рекламного слогану: "Think different"(Apple)

- Еквівалентний переклад: "Мислити по-іншому"
- Варіативний переклад: "Не думай, як усі"
- Трансформаційний переклад: "Змінюй своє мислення"

Ми можемо помітити, що хоча перший переклад і вміщає найменшу кількість змін, проте звучить не природньою. У другому випадку, варіативний переклад є доволі креативним та

універсальним, тому одразу може зацікавити споживача. Трансформаційний переклад використовується для зміни змісту оригінального слогана з метою досягнення більшої ефективності рекламної кампанії, тому теж виконує свою прагматичну функцію.

У сучасному світі реклама постає важливою частиною побуту споживача, чим, безумовно, привертає до себе увагу. Аналіз лінгвістичних та екстралінгвістичних особливостей дібраних рекламних слоганів та аналіз можливих перекладацьких стратегій засвідчує, що потреба у глибокому розумінні тексту та професійному перекладі досі актуальна.

Список літератури

1. Ктитарова Н.К., Воронова З.Ю. Теорія перекладу. Вступ до перекладознавства. Дніпродзержинський державний технічний університет. Дніпродзержинськ, 2013 – С.161
2. <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1460>

Таїсія Ілюк

Науковий керівник – доц. Мігорян О.В.

Навчання читання учнів середніх класів на уроках англійської мови

У процесі вивчення англійської мови в середній школі необхідно враховувати психолого-педагогічні особливості учнів середнього вікового періоду. Один із ключових аспектів формування мовної компетентності — це читання.

Програма середньої школи встановлює базовий рівень сформованості навичок читання для учнів. Учні повинні мати здатність розуміти прості тексти, витягувати основну інформацію та розпізнавати основні ідеї. Вони також повинні бути здатні використовувати контекст для розуміння незнайомих слів та виразів.

Мета дослідження полягає в описі важливості формування навичок читання у вивченні англійської мови в середній школі.

Читання – це процес сприйняття та розуміння письмового тексту або символів, який передбачає здатність розпізнавати та інтерпретувати слова, фрази та речення [1, с. 887].

Читання є важливою складовою розвитку комунікативної компетентності [2, с. 165]. Через читання учні збагачують свій словниковий запас, вивчають граматичні структури, а також навчаються розуміти контекст та інтонацію. Це допомагає їм краще розуміти письмову мову та покращує їхні навички усного спілкування. Читання також сприяє розвитку аналітичних та критичного мислення. Під час читання учні вчитимуться аналізувати інформацію, робити висновки, формулювати власні думки та доводити їх. Ці навички важливі не лише у навчанні, а й у подальшому житті, де вони допомагають у прийнятті обґрунтованих рішень та розв'язанні проблем. Через читання учні також розвивають свою уяву та креативність. Це сприяє розвитку творчих здібностей та може стимулювати їх до написання власних творів. Крім того, читання розвиває емпатію та соціальну компетентність. Під час занурення у світ літературних персонажів учні можуть співпереживати їхнім переживанням та розуміти їхні мотивації. Це допомагає у формуванні сприйняття різноманітності людей та культур і сприяє розвитку міжособистісних відносин.

Матеріали для читання можуть бути різноманітними, включаючи тексти різного стилю (художні, наукові, публіцистичні), а також вправи на розвиток читацьких навичок (складання запитань, розуміння основної ідеї тощо). Елементи таких матеріалів включають в себе заголовки, підзаголовки, ключові слова, графіки, таблиці тощо.

Формування навичок читання включає в себе різноманітні вправи, такі як читання та розуміння текстів, аналіз ключових ідей, виявлення основних думок, складання планів та резюме, а також обговорення прочитаного матеріалу. Для ефективного навчання рекомендується використовувати різні типи вправ і матеріалів.

Оцінювання навичок читання в середній школі зазвичай здійснюється за такими критеріями, як здатність розуміти основний зміст тексту, використання мовних засобів для розуміння невідомих слів, аналіз ключових ідей, вміння виділяти головне в тексті, а також уміння висловлювати свою думку про прочитане [3, с. 74]. Оцінки можуть включати письмові завдання, усні виступи, тестування тощо.

Читання відіграє ключову роль у вивченні англійської мови в середній школі. Його значення полягає в розвитку мовленнєвих навичок, збагаченні словникового запасу та поліпшенні розуміння письмової мови. Ефективне навчання читання потребує ретельної підготовки, різноманітних вправ та системи оцінювання школярів.

Список літератури

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод., допов. та CD) / уклад.; голов. ред. В. Т. Бусел Київ: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2009. 1736 с.
2. Матюха Г.В. Навчання техніки читання англійською мовою. *Наука і освіта*. 2013. № 6. С. 162–166.
3. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: Підручник/ Панова Л.С., Андрійко І.Ф., Тезікова С.В. та ін.. Київ: Видавничий центр «Академія», 2010. 328 с.

Вікторія Калинюк

Науковий керівник – асист. Ковалюк М.В.

СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМУНІКАТИВНОЇ ІНТЕНЦІЇ (НА МАТЕРІАЛІ ДИСКУРСУ СОЦІАЛЬНИХ МЕДІА)

Дослідження взаємодії стилістичних засобів та комунікативної інтенції у соціальних медіа є важливим кроком у розвитку наших знань про сучасні засоби комунікації та їх вплив на сприйняття та реакцію користувачів.

Теоретичному осмисленню проблеми комунікативної інтенції у працях присвячені праці О. Бондарко, І. Вихованець, К. Городенська, Н. Гуйванюк, А. Загнітко, Г. Золотова, М. Мірченко, О. Почепцов, Н. Формановська; серед українських дослідників мови соціальних мереж та її впливу на структури мову в цілому слід назвати таких дослідників, як А. Кромська, Б. Ковалевич, В. Шпитальний, К. Іванчук, О. Дзюбіна, О. Чернова, С. Воропай, Ю. Маковецька-Гудзь та інші дослідники.

Комунікативна інтенція вбачає глибокий зв'язок з логічними категоріями та філософськими універсаліями, що дозволяє розглядати її як поняттєву категорію на рівні змісту та як мовну категорію за способом вираження. Ідея двобічності граматичної категорії витікає з білатерального розуміння мовного знака та подвійної природи мови, яка містить план мовного змісту і план вираження [1, с. 29].

У мовознавстві зазвичай використовують терміни «комунікативна інтенція», «комунікативний намір», «ціль висловлювання комунікантів». За визначенням Ф. Бацевича, комунікативна інтенція - це «свідомий або інтуїтивний намір адресанта, що визначає внутрішню програму мовлення і спосіб її реалізації» [2, с.116].

Сьогодні сфера дослідження мовних трансформацій у парадигмі комунікації в соціальній мережі та їх безпосереднього впливу на структурні елементи мови як такої (тобто її позамережевого варіанту) є одним із найцікавіших та найбільш перспективних напрямків лінгвістичних досліджень, як і дисциплін,

які перебувають на перетині мовознавства з іншими дотичними науками (наприклад, лінгвосоціології, лінгвопсихології, лінгвокультуроології, тощо). Як зазначається, наприклад, у праці Х. Шварца, диференційний мовний аналіз у соціальних мережах – це унікальний метод ненав'язливого, а тому максимально достовірного, осягнення соціальних та психологічних характеристик щоденної мовної поведінки людей [3].

Стилістичні засоби, що використовуються у сучасному медійному дискурсі, використовуються авторами текстів з метою зробити такі тексти більш привабливими для читача, створити їх милозвучність, таким чином, спонукати читача або глядача сприймати такий текст. Важливо зазначити, що такі стилістичні засоби, як метафора, епітет, порівняння, гіпербола та антитеза є найбільш вживаними у дискурсі соцмереж. Також у промовах можуть використовуватися: фразеологізми, епіфори, епітети, алітерація [4].

Отже, можемо зробити висновок, що стилістичні засоби є важливим інструментом, які використовують для досягнення своїх цілей в соціальних мережах. Задіюючи наголос, інтонацію та стилістичні процеси, вони можуть емоційно впливати на своїх слухачів, створювати відчуття єдності та підкреслювати свою компетентність.

Список літератури

1. Кромська, А. (2015). Феномен соціальної мережі в інформаційному середовищі. Режим доступу: <http://naub.oa.edu.ua/2015/феномен-соціальноїмережі-в-інформац/>
2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. К.: Академія, 2004. 342 с.
3. Park, G., Schwartz, H. A., Eichstaedt, J. C., Kern, M. L., Kosinski, M., Stillwell, D. J., Ungar, L.H., & Seligman, M. E. P. (2014, November 3). Automatic Personality Assessment Through Social Media Language. *Journal of Personality and Social Psychology*. Advance online publication. <http://dx.doi.org/10.1037/pspp0000020>
4. Рейда О. А. Основні мовні ознаки спілкування в соціальних мережах. Мова, література і культура: актуальні питання взаємодії: Міжнародна науково-практична конференція (Наукова філологічна організація «Логос», 8–9 жовтня 2021 р. Львів, 2021. С. 6–9.

Максим Капрош

Науковий керівник – доц. Сапожник І. В.

Психолого-вікові особливості учнів старшої школи

Вагома складова у викладанні будь-якого предмета – розуміння психолого-вікових особливостей учнів. Грамотно реалізувати процес навчання у школі можливо лише за умови досконалої обізнаності вчителя у вікових особливостях школяра, динаміці розвитку учня в інтелектуальному та особистісному плані [1].

Важливим моментом у становленні особистості учня старшої школи є відчуття власного світу, що виявляється у формі переживань власної індивідуальної цілісності та неповторності. Юнацький вік, тісно пов'язаний із кризою ідентичності, – відчуттям індивідуальної самототожності, цілісності [2].

У своїй навчальній роботі старший школяр впевнено користується різними розумовими операціями, міркує логічно, запам'ятовує осмислено. Водночас пізнавальна діяльність старшокласників має свої особливості. Вони люблять досліджувати та експериментувати, творити і створювати нове, оригінальне. Старших школярів цікавлять не тільки питання теорії, але самий хід аналізу, способи доказу. Їм подобається, коли викладач змушує вибирати рішення між різними точками зору, потребує обґрунтування тих чи інших тверджень, вони з готовністю, навіть з радістю вступають в суперечку і наполегливо захищають свою позицію [3].

Саме тому навчальний процес необхідно будувати, щоб у старшокласника була можливість виявляти свою позицію, аргументувати власну точку зору, доводити правильність або хибність окремих положень, ставити запитання вчителю, вміти чути позицію й точку зору іншої людини, рецензувати відповіді своїх товаришів, допомагати однокласникам та ділитися власними знаннями з іншими [2].

Якщо говорити про мотиви навчання у старшокласників, доволі часто вони пов'язані з вибором майбутньої професійної діяльності. В навчальному процесі учні обирають те, що особисто їм видається цікавим, корисним і доцільним [2].

Одна з центральних проблем підліткового віку, на яку неможливо не звернути увагу – це перебудова взаємин з дорослими. Старшокласники прагнуть звільнитися від контролю з боку батьків та вчителів, а також, частково, від встановлених ними правил і норм. У цьому процесі прийнято розрізняти прагнення до автономії у сфері поведінки (потреба і право самостійно вирішувати особисті проблеми), емоційної автономії (потреба і право мати власні уподобання) та нормативної автономії (потреба і право на власні норми й цінності) [2].

Вчитель також повинен розуміти, що вікові особливості розвитку учнів по-різному проявляються в їх індивідуальному формуванні. Ось чому розвиток кожного з них у свою чергу характеризується значними індивідуальними відмінностями та особливостями, на які необхідно звертати увагу у процесі навчання [3].

Отже, викладачу у ході навчального процесу важливо враховувати особливості та інтереси учнів, створювати умови для їх активності як у розумовій, так і соціальних сферах. Вчителю необхідно знати та пам'ятати про психолого-вікові особливості учнів, а найголовніше – вміти використовувати їх на благо навчання, адаптуючи свої заняття під специфіку учнів старшої школи.

Список літератури

1. Розенова М. Психологія навчання та виховання старших школярів. URL: <https://osvita.ua/school/method/psychology/1745/> (дата звернення 10.02.2024)
2. Старший шкільний вік. URL: <https://posibniki.com.ua/post-starshiy-shkilniy-vik> (дата звернення 10.02.2024)
3. Характеристика віку та вікових криз та способи взаємодії з дітьми. URL: <http://gymnasium152.edu.kh.ua/Files/downloads/Характеристики%20віку%20та%20вікових%20криз%20та%20способи%20взаємодії%20з%20дітьми.pdf> (дата звернення 10.02.2024)

Юлія Качур
Науковий керівник – доц. Лесінська О. М.

Когезія в оригіналі та перекладі політичних промов

Когезія і когерентність належать до основних понять теорії лінгвістики тексту і вважаються його визначальними, будівельними характеристиками, необхідною умовою текстуальності. Когезія означає внутрішньотекстові зв'язки, що забезпечують цілісність і єдність літературно-художнього твору або будь-якого словесного творіння.

М. А. К. Голлідеем та Р. Гасан [1] сформульовано п'ятикомпонентну структуру мовних відносин, що стосуються формально-граматичної дискурсивної зв'язності; вказівної, особистісної та порівняльної референції; іменної, дієслівної та предикативної субституції; іменного, дієслівного та предикативного еліпсису; сполучних слів та решти конекторів, що слугують для вираження певного типу відносин із їхнього обмеженого набору.

Для засвоєння правильного перекладу засобів когезії в іншомовних текстах політичної тематики, перекладачеві важливо знати структуру перекладацької діяльності, рівні та підрівні, на яких здійснюється реалізація перекладацького процесу [2]. Представимо їх так:

- 1) розпізнавання слів та структури тексту;
- 2) досягнення поглибленого розуміння тексту;
- 3) рівноцінна передача сприйнятої інформації оригіналу за допомогою засобів перекладу;
- 4) заключна оцінка виконаного перекладу в межах контексту з опорою на понятійний апарат;
- 5) досягнення перекладачем повного розуміння тексту під час перекладацько-аналітичної діяльності [2].

Особливості перекладу виявів когезії в політичних промовах можуть бути розглянуті на прикладі мовлення президента США Джо Байдена під час спільної з Володимиром Зеленським прес-конференції в Білому домі. Байден наголошує: «And as I said when Putin rolled his tanks into Ukraine in February: American – American»

people are prepared to have us stand up to bullies, stand up for freedom» [3].

Ця фраза президента може бути перекладена так: «І, як я і казав, коли Путін ввів свої танки до України в лютому, американці – весь американський народ був готовий до протистояння негідникам, боротьби за свободу». У мовленні американського лідера виділяється слово bullies, яке можна віднести до розряду просторічної лексики. Відповідником цієї лексеми в українській мові постає слово негідники. Відповідно, при його перекладі було використано модуляцію, або ж вибір найбільш доречного контекстуального еквіваленту.

Американський лідер у цьому випадку послуговується лексикою, що виходить за межі літературної норми. Висловлюючись подібним чином, Джо Байден, з одного боку, виражає обурення діями РФ, а з іншого – адресує українському президентові та народу підтримку від імені всієї Америки в протистоянні з ворогом.

Отже, переклад засобів когезії, вжитих в англомовних політичних текстах, вимагає попереднього уточнення узусу когерентних маркерів. Структурна відмінність мов при перекладі когезії потребує глибокої компетентності перекладача у сфері іншомовного слововживання, що забезпечила б йому можливість аргументування доречності послугування тією чи іншою лексемою як відповідником слова в оригінальному тексті.

Список літератури

1. Halliday M. A. K. Cohesion in English. London: Longman, 1976. 392 p.
2. Knott A. The classification of coherence relations and their linguistic markers: An exploration of two languages. Journal of Pragmatics. № 31. 1998. P. 135-175
3. Remarks By President Biden And President Volodymyr Zelenskyy Of Ukraine In Joint Press Conference. URL: <https://ua.usembassy.gov/remarks-by-president-biden-and-president-volodymyr-zelenskyy-of-ukraine-in-joint-press-conference/> (дата звернення: 21.01.2024)

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СПРИЙНЯТТЯ УЧНЯМИ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ АУДІЮВАННЯ

Формування аудитивної компетентності в англійській мові передбачає розуміння психолінгвістичних аспектів процесу аудіювання. Ураховуючи сприйняття, розуміння та обробку інформації, необхідно створити необхідні психофізіологічні механізми. Розуміння усного мовлення складне, бо слухач спочатку фокусується на загальному змісті висловлювання, а потім переходить до конкретної інформації. Знання психолінгвістичної природи аудіювання дозволяє вчителю більш ефективно організувати навчальний процес та сприяти позитивному розвитку комунікативних навичок учнів.

Хід процесу аудіювання значною мірою залежить від емоційного стану слухача та його мотивації. Відсутність мотивації може спричинити втрату значної кількості інформації у процесі сприйняття повідомлення. Сильні емоційні стани, такі як злість, роздратування, схвильованість, негативно впливають на ефективність аудіювання.

Як стверджує О. Тарнопольський, «у процесі сприйняття мають місце постійні переходи. Процес йде симультанно на різних рівнях перцептивної обробки, регулюється гіпотезами, які починають висуватися та перевірятися, коли сприймається перше слово» [4, с. 128].

Сприйняття є складним процесом, який передбачає взаємодію механізмів сприйняття, оперативної та довготривалої пам'яті, а також процесів імовірнісного прогнозування й осмислення. Пам'ять і осмислення є основою імовірнісного прогнозування, оскільки для передбачення подій слухач повинен сприймати, запам'ятовувати та осмислювати інформацію. Під час сприйняття інформації слухач користується візуальними образами, що сприяє утриманню прослуханого тексту в пам'яті. Під час відтворення інформації відбувається зворотній процес – декодування візуальних образів у словесну форму [1, с. 58].

Окрім механізму сприйняття, у процесі аудіювання задіяний механізм пам'яті, зокрема, короткотривала, оперативна та довготривала пам'ять. Пам'ять включає процеси запам'ятовування, зберігання та відтворення інформації [3, с. 352].

Відтворення – процес активізації раніше збереженої інформації в мозку, перенесення її з довготривалої у короткочасну пам'ять. Успішність впливає на обсяг, осмисленість матеріалу, вік учня, тривалість збереження і налаштування на відтворення. Пригадування є формою відтворення, що активується під час формування аудитивної компетентності, особливо після прослуховування текстів. У ситуаціях труднощів пригадування може допомагати подолати напруження та відновлювати пропущену інформацію, полегшуючи процеси вивчення іноземної мови [2, с. 198].

Отже, формування англійської аудитивної компетентності учнів основної школи успішно відбувається, якщо вчитель враховує їхні психолінгвістичні особливості. Залучення механізму імовірнісного прогнозування під час аудіювання розвіює психологічну напругу та полегшує процес формування аудитивних умінь, сприяючи позитивному налаштуванню учнів.

Список літератури

1. Заболотна М. І. Методика навчання аудіювання англійських публіцистичних текстів старшокласників в умовах профільного навчання: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т філології. Київ, 2015. 210 с.
2. Загальна психологія. 2-ге вид., переробл. і доп. / За загальною редакцією академіка С. Д. Максименка. Вінниця: Нова книга, 2004. 704 с.
3. Вікова та педагогічна психологія : навч. посібник / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. Київ: Каравела, 2012. 400 с.
4. Тарнопольський О. Б. Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти: Навч. посібник. Київ: Фірма «ІНККОС», 2006. 248 с.

Теоретичні засади дослідження препозитивних атрибутивних сполучень англійської мови

В умовах глобалізації та інтернаціоналізації важливість дослідження препозитивних атрибутивних словосполучень англійської мови у перекладі визначається потребою точного відтворення семантики та граматичної структури оригіналу.

Як зауважує А. К. Мойсієнко, за допомогою єдності ознаки і предмета створюється нове поняття: “кожен предмет має деякий набір властивостей, що створюють його сутність, і прикметник-визначення служить для експлікації одного з них. Властивість зливається зі своїм носієм, становить з ним нерозривну єдність” [3].

Актуальність нашої роботи пов'язана з дослідженням теоретичних засад препозитивних атрибутивних сполучень в англійській мові, і є актуальним завданням, оскільки ці конструкції визначають глибокий семантичний та граматичний зв'язок у мові.

Мета роботи полягає у дослідженні теоретичних аспектів функціонування та побудови препозитивних атрибутивних сполучень англійської мови для розуміння їхнього впливу на структуру мовлення. Наукова новизна дослідження полягає у глибокому та системному аналізі теоретичних засад препозитивних атрибутивних словосполучень в англійській мові, що розкриває нові підходи до розуміння цього явища.

Атрибутивні сполучення є найбільш розповсюдженим типом вільних словосполучень у сучасній англійській мові. В текстах словосполучення слугують засобом мовної компресії, що сприяє перетворенню розгорнутих синтаксичних конструкцій на нескладні види, здатних у той же час передавати той же об'єм інформації, що і повні синтаксичні структури. Атрибутивні конструкції часто зустрічаються у суспільно-політичних і науково-технічних текстах.

Наприклад: *president's stunning comments* – вражаючі коментарі президента; *hard-line policies* – жорстка політика; *London district committee* – районний комітет Лондона; *Paris peace talks* – мирні переговори у Парижі [4].

Розрізняють двочленні та багаточленні препозитивні атрибутивні словосполучення. Структурний підхід, застосований до аналізу двочленних словосполучень, передбачає вивчення базових схем їх утворення, а саме: «ад'єктив + іменник», «іменник + іменник», «займенник + іменник». Атрибутивний зв'язок («ад'єктив + іменник») як вид синтаксичного зв'язку виражає вищий ступінь з'єднаності між окремими елементами словосполучення. Поєднання «прикметник + іменник» є найбільш типовим випадком атрибутивного зв'язку в художніх творах, адже у ньому розкриваються кваліфікативні відношення між окремими елементами словосполучення [2].

Структурний підхід застосований до аналізу багаточленних словосполучень дозволяє розкрити їхню взаємодію складових та внесок у створення смислового і граматичного контексту. Їхні основні типи: «прикметник + іменник + прийменник», «іменник + прийменник + іменник» [2].

Отже, в ході дослідження стало зрозумілим, що атрибутивні словосполучення відіграють ключову роль у сучасній англійській мові, визначаючи мовну компресію. Аналіз їх структурних особливостей, здійснений з урахуванням граматичних та семантичних відносин, допомагає розширити розуміння структури мовлення.

Список літератури

1. Корсун О.В. Труднощі перекладу атрибутивних словосполучень англійської мови // Д.: Донецький національний технічний університет. 2011. №1.
2. Островська Л. С. Атрибутивна конструкція в комунікативному аспекті. Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки. Запоріжжя: ЗНУ, 2010. № 1. С. 242–252.
3. Моренець В. В. Атрибутивні словосполучення в українській мові : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Київ, 1963. 406 с.
4. Основи перекладу: граматичні та лексичні аспекти: Навч. посіб. / За ред. В. К. Шпака. – 2-ге вид.. – К.: Знання, 2007. – 310 с.

Способи відтворення географічних назв у перекладі

Як відомо, географічні назви посідають важливе місце в житті людства, даючи назву тим чи іншим місцевостям та природним об'єктам. Крім того, важливо зазначити що топоніми – це назви географічних об'єктів, які включають в себе гори, країни, вулкани, річки тощо. Однак замість того, щоб вживати загальний термін “топонім”, використовують назву “ойконім”. Перш ніж перекладати ці мовні одиниці, нам потрібно з'ясувати, чи можна їх взагалі перекладати; якщо так, то які критерії слід застосовувати. Як справедливо зазначив український перекладознавець Д. Павличко, «Починаючи переклад власної назви, переконайся, чи існує вже її переклад. Це потрібно для того, щоб випадково не створити нову власну назву. А якщо власна назва є маловідомою, тоді потрібно перекладати її самостійно, але з дотриманням усіх вимог, які стосуються перекладу власних назв» [1].

Актуальність дослідження способів відтворення топонімів у перекладі є затребуваним у сьогоденні, адже еквівалентність перекладу цих одиниць мови впливають на сприйняття та розуміння певної інформації про них. Крім того, важливо враховувати й історичні, культурні та лінгвістичні особливості, за допомогою яких можна забезпечити якісний переклад географічних найменувань.

Мета наукової роботи полягає у теоретичному обґрунтуванні загальних понять про топоніми та практичному виявленні шляхів перекладу штатів США.

Наукова новизна полягає у ретельному дослідженні шляхів відтворення назв штатів США на матеріалі географічних словників.

У ході дослідження проаналізовано 50 штатів США та їхніх столиць. Нами розглянуто способи відтворення, використані при перекладі зазначених топонімів.

Дослідження показало, що при перекладі аналізованих назв у більшості випадків застосовують спосіб транслітерації (60%). Цей метод є менш неоднозначним, ніж метод транскрипції через те, що мовні одиниці перекладаються послідовно – кожна буква окремо, відповідно до стандартів Міжнародної фонетичної транскрипції.

В.М. Жирмунський визначає транслітерацію як: "відтворення звукового складу слів однієї мови засобами іншої мови, при якому кожна літера або група букв оригіналу замінюється відповідною літерою або групою букв мови перекладу"[2]. Проілюструємо на прикладах нашої вибірки: Alabama – Алабама, Arizona – Аризона, Arkansas – Арканзас, Colorado – Колорадо, Indiana – Індіана та інші.

Друге місце займає спосіб змішаного транскодування (25%), коли при перекладі використовують транскрипцію з елементами транслітерації. Представляємо яскраві приклади: Texas – Техас, Washington – Вашингтон, Wyoming – Вайомінг.

Метод, який найменш за все використовують при перекладі топонімів, це метод калькування (15%). Калькування – це спосіб перекладу, при якому іншомовне слово або словосполучення перекладається дослівно, за допомогою окремих слів або словосполучень, що мають аналогічне значення у мові перекладу. Наприклад, North Dakota – Північна Дакота, South Carolina – Південна Кароліна.

Отже, географічні назви, а саме штати США та їхні столиці, є одиницями, які відіграють важливу роль у суспільстві. Для того, щоб переклад цих назв був точним, використовують способи відтворення, які відображають важливу інформацію про топоніми.

Список літератури

1. Павличко Д. В. Українська перекладознавча думка /Хрестоматія, 2006.112 с.
2. Жирмунський В. М. Вступ до мовознавства, 1967. 145 с.
3. Зубков В., Мюллер В. Сучасний англо – український словник та українсько – англійський словник – Вид.2 – ге, випр. та доп. – Х. : ВД *ШКОЛА*, 2013 . 1379 с.

Англомовні фразеологізми біблійного походження та способи їх перекладу українською мовою

У сучасному світі, де англійська мова є однією з ключових мов спілкування, вивчення фразеологізмів біблійного походження постає актуальним та важливим завданням для лінгвістів, перекладачів, та тих, хто цікавиться вивченням культурних впливів на мовлення.

Англійська мова має глибокі корені в християнській традиції, і велика кількість її фразеологізмів біблійного походження. Знання цих виразів – ключове для розуміння не тільки мовного багатства, але і культурних, релігійних та філософських аспектів англомовного світу [1].

Вивчення англомовних фразеологізмів біблійного походження важливо з численних причин. По-перше, це розширює лексичний запас та поглиблює розуміння культурного контексту. По-друге, знання цих фразеологізмів є ключем до точного перекладу біблійних текстів, які мають велике значення в християнській та літературній традиції. Також вивчення перекладу фразеологізмів з біблійного походження може виявитися корисним при перекладі художніх текстів, де вони також можуть використовуватися з метою надання особливого відтінку або емоційного забарвлення.

У ході дослідження аналізується ряд англомовних фразеологізмів біблійного походження, таких як *"the writing on the wall"*, *"the salt of the earth"*, *"a drop in the bucket"* [3], тощо. Для кожного фразеологізму розглядається його визначення, вживання в реальних контекстах та його важливість у культурному спадку.

Важливо також звернутися до способів перекладу цих фразеологізмів українською мовою. Наприклад, англійський вираз *"the salt of the earth"* може бути перекладений як *"крайці, достойні люди"* і важливо врахувати, як зберегти його зміст та емоційне забарвлення [2].

Англомовні фразеологізми біблійного походження, такі як *"the apple of one's eye"* чи *"turn the other cheek"* несуть у собі глибокий

культурний сенс. Вивчення цих виразів дозволяє розкрити історичні та релігійні витоки англomовної лінгвокультури.

Використання біблійних фразеологізмів є своєрідним мовним підписом, що вказує на релігійну та культурну ідентичність. Розуміння цих виразів сприяє кращому сприйняттю культурного контексту [4].

Переклад фразеологізмів біблійного походження на українську мову може стати викликом через різницю в релігійних традиціях та культурних асоціаціях [2]. Розгляд цього аспекту сприяє розумінню можливих труднощів та розробці оптимальних стратегій перекладу.

Дослідження можливостей трансформації значень фразеологізмів при перекладі дозволяє виявити та врахувати специфіку культурного контексту української мови.

Список літератури

1. Авер'янова, О. "Англійські фразеологізми в семантичному взаємодії: лінгвокогнітивний аспект." Київ: Видавництво Київського університету. 2005. - 240 с.
2. Гнатюк, О.. "Фразеологічний словник англійської мови." Київ: Видавництво Логос. 2013- 312 с.
3. Мельчук, І. "Словник англійської мови: Фразеологія." Київ: Видавництво Наукова думка. 2000. - 184 с.
4. Володимирова, Н. "Фразеологія англійської мови." Київ: Видавництво Київського університету. 2007 - 208 с.

Олександра Клянчина
Науковий керівник – доц. Мігорян О.В.

Англомовний пісенний дискурс як культурний феномен

В умовах сучасної лінгвістичної глобалізації спостерігається особливий інтерес до вивчення різних типів дискурсу: художнього, публіцистичного, рекламного тощо. Пісенний дискурс як об'єкт лінгвістичного аналізу в останні десятиліття також привертає увагу зарубіжних та вітчизняних учених.

Мета нашої роботи – узагальнення особливостей сучасного англомовного пісенного дискурсу як культурного феномену.

За визначенням Д. Крістала, дискурс – це «відрізок мовлення, що за розміром більший за речення» [5, с. 106].

Н.В. Вострякова стверджує, що «пісенний або музичний дискурс є однією з форм збереження знань про культуру, поведінку, емоції та стереотипи людства. Слухаючи пісні різних періодів, можна знайти в них відображення історичних подій, душевних станів людей, їхніх характерів» [1, с. 122].

Л. П. Єфімов трактує пісенний дискурс як «текст пісень разом із контекстом їх створення та інтерпретації» [2, с. 158]. Узагальнюючи це визначення, можна сказати, що пісенний дискурс – це єдність двох компонентів – музичного та мовного.

Англомовний пісенний дискурс, як і будь-який інший, пісенний дискурс «складається з величезного корпусу текстів у ситуаціях представлення даних повідомлень їх адресату, сукупно чи індивідуально. Ці тексти відрізняються довжиною, ступенем складності та художньою майстерністю їх творців. Текст пісні, навіть якщо він створений авторським колективом, все одно асоціюється з особистістю вокаліста, так званого *фронтмена* – він є обличчям гурту й уособлює ліричного героя тексту пісні, іноді навіть не будучи автором тексту [4, с. 93].

Традиційна англомовна пісня, як відомо, складається з двох-трьох куплетів і приспіву, тобто має так звану двоголосну структуру. Тексти пісень зазвичай містять розповідний текст, описовий текст або аргументований текст. До синтаксичних особливостей англомовної пісні належать паралелізм, просте

речення, повтори, питальні речення. Аналізуючи фонетичний аспект пісенних текстів, зустрічаємо такі компоненти, як: звукова організація художнього тексту, звукова гармонія, милозвучність, звукові повтори – алітерація, асонанс, звуконаслідування, звукосимволіка.

У порівнянні з іншими мовами, англійськомовний пісенний дискурс, безумовно, домінуючий. За дослідженнями Д. Кристала, більше 90% гуртів і виконавців сучасної музики послуговуються англійською мовою [6]. Таке глобальне розповсюдження текстів англійськомовного пісенного дискурсу зумовлює їхнє спрощення. Текст пісні з очевидних причин не повинен містити складних граматичних конструкцій, лексем і фразеологізмів, що можуть виявитися не цілком зрозумілими аудиторії інших держав, не автентичних носіїв англійської мови.

Отже, англійськомовний пісенний дискурс перетворився на глобальне явище, якому притаманні власні лінгвістичні та структурні особливості.

Список літератури

1. Вострякова Н. В. Сенсорна метафора з одоративним компонентом в іспаномовному художньому тексті та його українському перекладі. Мовні та концептуальні картини світу. 2011. Вип. 33. С. 121-126.
2. Єфімов Л. П. Стилїстика англійської мови та дискурсивний аналіз. Вінниця: Нова книга, 2014. 240 с.
3. Кузнецова М. О., Ходус А. М. Англійськомовний пісенний дискурс у контексті лінгвокультури (на матеріалі поп-пісень ХХІ століття). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія : Філологія. 2017. Вип. 29(2). С. 53-56. Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_filol_2017_29\(2\)_17](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_filol_2017_29(2)_17)
4. Рябенка І. В. Концепт ЧАС в англійськомовному пісенному дискурсі. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Сер.: Філологічні науки. Мовознавство. Луцьк, 2013. № 17. С. 90–94.
5. Crystal D. A Dictionary of Linguistics and Phonetics. Oxford : Blackwell Publishers, 1991. 389 p.
6. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language. Cambridge: Cambridge University Press, 2005. 490 p.

Анастасія Кобель

Науковий керівник – доц. Мойсюк В.А.

Мовне портфоліо: структура і типологія

Викладання іноземної мови в сучасних умовах вимагає від вчителя не тільки знання власного предмета, а й активного застосування новітніх методів навчання. Дидактична система, заснована на особистісноорієнтованому підході до навчання, передбачає використання широкого спектра сучасних педагогічних технологій, серед яких особливе місце посідає мовне портфоліо учня. Технології, об'єднані цим поняттям, доповнюють систему навчання, спрямовану на особистість учня, будуючи її, надаючи їй певної цілісності. Незважаючи на значну увагу дослідників до проблеми використання портфоліо в освітньому процесі (Д. Літл, Р. Перцлова, С. Дж. Пейн, О. Бойко, Ф. Гульє та ін.), питання його використання як технології формувального оцінювання учнів базової середньої школи залишається досі **актуальним** та потребує ґрунтовнішого дослідження.

Мета нашої розвідки полягає у розкритті можливостей мовного портфоліо як засобу самоконтролю школярів при опануванні іноземної мови та опис методичної роботи із ним.

Насамперед зауважимо, що важливою складовою освітнього процесу є контроль та оцінювання знань та умінь учнів. При цьому оцінювання постає як процес і результат, який допомагає учням побачити сильні та слабкі сторони роботи на уроці, вчасно скоригувати її для досягнення найкращого результату. Як зазначають педагоги, для забезпечення якості освіти загалом та учіння зокрема до навчальної роботи повинні залучатися різні методи і прийоми контролю та оцінювання знань. Особливу роль у цьому відводять формувальному оцінюванню та портфоліо як одній із ефективних методик оцінювання навчальних досягнень (Н.Бібік, В.Сухомлинський, А.Кендюхова та ін.).

Традиційно портфоліо витлумачують як інструмент самооцінки та власної пізнавальної, творчої праці учня. Портфоліо – це «педагогічна технологія, за якою учень самостійно фіксує та оцінює власні досягнення і досвід під час вивчення однієї чи кількох мов у шкільній та позашкільній підготовці» [2, с. 2]. Критеріями

оцінювання мовного портфоліо можуть виступати: 1) культура його оформлення; 2) акуратність виконання робіт; зміст портфоліо [1].

Портфоліо цінне тим, що, робота, перш за все, виконується учнем самостійно, вона відрізняється від інших і є індивідуальною. На сторінках портфоліо він робить усе для того, щоб довести свою неповторність, виявити свою творчість, розкрити себе як особистість [3].

Задля рефлексії вчителі пропонують учням заповнити кілька анкет, серед яких можуть фігурувати такі, як:

8. Я вивчив...
9. Мені найбільше подобається...
10. Я можу...
11. Я не впорався...
12. Мені не подобається...
13. У мене труднощі з...

Відтак, портфоліо, як одна із ефективних форм накопичувального оцінювання, дозволяє сформувати в учнів вміння вчитися, ставити певні цілі перед собою, планувати та організовувати свою навчальну діяльність. У портфоліо можуть включатися результати, досягнуті учнем у ході навчальної діяльності, а також у інших формах активності: творчої, соціальної, комунікативної, фізкультурно-оздоровчої, трудової діяльності, яка відбувається як у межах повсякденного шкільного життя, так і за його межами.

Отже, використання мовного портфоліо в самостійній роботі учня дозволяє забезпечити особистіснозорієнтований характер навчання іноземної мови, спрямованість на створення особистісного освітнього продукту, автентичність у навчанні іноземної мови та автентичність навчальної діяльності учня з урахуванням його реальних мотивів і потреб.

Список літератури

1. Кузьмінська О.Г. Портфоліо як одна з форм оцінювання та саморефлексії ліцеїстів. URL: <https://fi.npu.edu.ua.pdf>
2. Технологія портфоліо. URL: <http://litsey1.org.ua.pdf>
3. Paulson, F. Leon, Peal R. Paulson, and A. Meyer. What makes a portfolio a portfolio? Educational Leadership. №48 (5). 1991. P. 60-63.

Лексико-граматичні особливості перекладу медичних термінів (на основі матеріалів зі статей "The New England Journal Of Medicine")

Виникнення будь-якої науки передбачає систематизацію наукової основи галузі, у результаті чого визначаються основні поняття та розглядаються теоретичні питання терміносистем у сучасних аспектах лінгвістичного аналізу.

Т. В. Стасюк зазначає, що, на відміну від інших одиниць професійної комунікації, термін є знаком із максимально навантаженим сенсом; його змістова структура носить інтелектуальний характер [2, с. 97].

Формування системи англійської професійної медичної термінології тривало багато століть. Важливим фактором у вивченні медичної термінології є структура досліджуваних термінів та їх використання в різних контекстах. Наукова медична термінологія є живою та динамічною системою, яка змінюється, щоб відобразити розвиток, потреби та тенденції сучасної медицини з точки зору запитів самих пацієнтів [1, с. 25]. Важливі як екстралінгвістичні чинники, що зумовлюють появу нових термінів, так і мовні явища, що відображають утворення термінів.

Говорячи безпосередньо про те, як перекладаються терміни, Є. В. Павлова і Т. Г. Лаптева виділяють такі трансформації: калькування, транскрибування, транслітерація, функціональна заміна, пошук словникового еквівалента, описовий переклад, лексико-семантична заміна, конкретизація, генералізація, прийом лексичних додавань та їх комбінації.

Під перекладацькими трансформаціями розуміються повторне вираженням змісту або перефразуванням з метою досягнення еквівалентності перекладу, міжмовні перетворення та перебудування елементів вихідного тексту.

Дослідницьку роботу присвячено вивченню матеріалів зі статей "The New England Journal Of Medicine", а саме лексико-граматичним особливостям перекладу медичних термінів на українську мову.

На основі аналізу 15 англомовних статей (80 термінів за допомогою методу суцільної вибірки), виявлено, що найефективнішим способом перекладу медичної термінології є лексичні трансформації, які складають 36% усіх проаналізованих одиниць.

Наведемо кілька прикладів із проаналізованих статей:

- калькування або дослівний переклад: *a copper intrauterine device* – мідна внутрішньоматкова спіраль; *primary ovarian insufficiency* – первинна недостатність яєчників; *The Turner syndrome* – Синдром Тернера.
- транскодування: *mastopathia* – мастопатія; *ovulatio* – овуляція; *haemostasis* – гемостаз.
- транслітерація: *vulvitis* – вульвіт; *bartholinitis* – бартолініт; *metritis* – метрит.
- транскрибування: *Pompe's Disease* – Хвороба Помпе; *mannose-6-phosphate* – манозо-6-фосфат; *Buprenorphine* – Бупренорфін.

На основі нашого дослідження можна зробити висновок, що залишається ще багато актуальних питань для подальших досліджень, оскільки не всі питання та особливості сучасної та застарілої медичної термінології досліджені. Безсумнівно, можна стверджувати, що подальше вивчення медичної лексики, способів її адаптації та зв'язків з різними сферами людської діяльності буде доречним та необхідним.

Список літератури

1. Литвиненко, Ніна. Стильові аспекти фахового мовлення (на матеріалі медичної лексики). Науково-публіцистичний журнал «Дайджест», вип.3, 2004, сс. 24–26.
2. Стасюк Т. В. Природа терміну в когнітивно-антропологічній парадигмі мовознавства. Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО КНЛУ. Серія: Філологія. Педагогіка. Психологія. Київ: КНЛУ, 25, 2012. С. 95-100.

Нікнейми у віртуальному просторі: емотивна складова

На сучасному етапі розвитку суспільства та наукових досліджень особливий інтерес мовознавців різних галузей лінгвістичної науки викликають проблеми, пов'язані з мовною особистістю, мовною свідомістю, емотивністю, категорією оцінки тощо (О. Воробйова, С. Гладь) [1].

Мета дослідження полягає в уточненні та поглибленні лінгвістичного розуміння явища самоіменування особи в англійській мові, у виявленні емотивної складової віртуального найменування.

У сучасному просторі віртуального спілкування чільне місце посідають питання самовираження особистості мовця. Електронний нікнейм як засіб особистісного самовираження потребує більш детального вивчення у скопусі новітніх мовознавчих досліджень, зокрема у зв'язку із недостатньою кількістю розвідок явища віртуальної комунікації.

Л. Войтило та Т. Крупенька проаналізували терміни на позначення користувачів Інтернет-ресурсів і зазначають, що різні джерела пропонують такі терміни: „епістулонім”, „ніконім”, „нік”, „нікнейм”, „мережеве ім'я”, „віртуальна власна назва”, „комп'ютерне ім'я”, „юзернік” тощо [2, с. 31].

Користувачі віртуального простору створюють собі особливі та незвичні нікнейми з метою демонстрації особистості свого „Я”, набутого соціального статусу й виконання певної соціальної ролі в умовах віртуальної реальності й специфічного соціуму. У віртуальному просторі нікнейми відіграють ключову роль у створенні емоційного зв'язку між користувачами. Дослідження, проведені Лі Мінгом та співавторами (Ming et al., 2019) [3], підкреслюють, що нікнейми не лише ідентифікують особистість, але й відображають емоційний стан та настрої. Згідно з результатами цих досліджень, вибір нікнейму часто базується на емоційному сприйнятті себе та співрозмовників у віртуальному середовищі. Це

вказує на необхідність у глибокому розумінні емотивної складової нікнеймів для ефективного вивчення психологічних аспектів віртуального спілкування.

За типом особистості власника нікнейми поділяємо на такі: „Традиціоналісти”, наприклад: *John Stansfield; Karl Mitchell*; „Ідеалісти”, наприклад: *Curious; iambrian*; „Фрустранти”, наприклад: *My TV has turned black; Stubble Bomb*; „Реалісти”, наприклад: *For the record; Human*; „Гедоністи”, наприклад: *Last King Of Britain*; „інші”, наприклад: *Trollhunter; You*.

У проведеному дослідженні виявлено, що нікнейми відображають емоційний стан користувачів та стають важливим засобом самовираження віртуальної ідентичності. Вони впливають на сприйняття та взаємодію в онлайн-спілкуванні, створюючи атмосферу довіри та спільності. Підкреслено важливість уважного вибору нікнейму та розуміння його впливу на інших користувачів, оскільки він може викликати різноманітні емоційні реакції та впливати на сприйняття віртуального середовища.

Дослідження підкреслює необхідність проведення подальших аналізів для кращого розуміння ролі нікнеймів у формуванні віртуальної спільноти та емоційної взаємодії в Інтернеті.

Список літератури

1. Воробйова О. П., Гладь С. В. The Pragmatics of Emotivity Markers in Literary Discourse: Cognitive implications. *Науковий Вісник кафедри ЮНЕСКО КДЛУ*. 2001. С. 165–174.
2. Войтило Л., Крупенька Т. Структурно-семантичні особливості ніконімів студентів історико-філологічного факультету Університету Ушинського. *Українська словесність у полікультурно-освітньому просторі сьогодення: збірник тез доповідей Міжнародної наукової конференції, 23-24 вересня 2021 р. Одеса : ДЗ „Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського”, 2021. С. 30–34.*
3. Мінг Л., Сміт, Дж., & Джонсон, К. Емоційний компонент псевдонімів у віртуальних просторах. *Журнал віртуальної комунікації*. 2019. 20(3), 45-62.

Sofia Kolodiazhna

Scientific advisor – ass. prof. Soloviova O.V.

USING GAMES IN TEACHING VOCABULARY IN SECONDARY SCHOOL

Teaching English is an integral part in Ukrainian education, particularly in secondary schools where it is regarded as a core subject. Like any other children, Ukrainians acquire new foreign languages easily, though they quickly lose interest if instruction relies solely on traditional methods. Therefore, educators bear the responsibility of devising engaging and stimulating teaching approaches to maintain students' motivation. This has become a challenging issue recently, since teachers must spend plenty of time to understanding their students' cognitive processes and preferences.

Teaching English to young learners presents unique challenges compared to instructing adults, because young learners get distracted very fast. Children love to have fun and play, so educators should choose suitable teaching methods that cater to their nature. Incorporating games into the classroom environment emerges as a particularly effective strategy, as they serve to captivate students' attention and foster active participation.

As a result, both students and educators will benefit from including games during class time. Furthermore, tutors may achieve all the educational outcomes through applying the use of games especially when teaching vocabulary. However in order to achieve the most from vocabulary games, it is important that suitable games are chosen. Whenever a game is conducted, the number of students, proficiency level, cultural context, timing, learning topic, and classroom settings are factors that should be taken into account. It has long been proven that in the language environment, children learn the language more efficiently and faster [1]. Game situations create conditions for natural communication of children [2]. Therefore, in research, we analyze how teaching vocabulary using games is conducted according to the school curriculum resources and books. The relevance of the study lies in the comparing the conventional method of teaching through textbooks, particularly focusing on the textbook 'Prepare' designed for fifth-grade students by Joanna Kosta and Melanie Williams [3]. Additionally, data from the Model Curriculum "Foreign Language, Grades 5-9" developed by Zymomria

I.M. [4], and approved by the Ministry of Education and Culture on September 30, 2020 [5], served as supplementary material for analysis. The materials that were working with, were based on the New Ukrainian School (NUS) [6] program for the fifth grades. The new educational Standards as well as the distinctive school formula help to contribute to the further evolution of student's interest in the English language as well as strengthen the desire to learn English in the future. To evaluate the efficacy of a developed set of lexical games, an action research (3 weeks) was employed. As a result, the usage of lexical games in the English lesson for secondary school students has been analyzed.

The findings of the research indicate that incorporating vocabulary games using the new English textbook can enhance students' lexical proficiency, aiding in the acquisition of new words, definitions, and improvement of reading and spelling skills. Thus, it is recommended that elementary schools consider adopting the new vocabulary approach to enhance the language abilities of their students.

References

1. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям. Київ, 1976. 667 с.
2. Montessori M. The 1946 London Lectures Maria Montessori. London, 2012. 242 p.
3. Prepare Level 3 Student's Book Williams M., Kosta J. 2019.
4. Model curriculum "Foreign Language. 5-9 grades" for institutions of general secondary education developed under the leadership of Zymomrya I.M : Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated July 12, 2021 No. 795. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna_serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Inozemni.movy.5-9-kl/Inoz.mov.5-9-kl.Zymomrya.ta.in.14.07.pdf (date of access: 06.02.2024).
5. New Ukrainian School Ministry of Education and Science of Ukraine : website. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898> (date of access: 06.02.2024).
6. The new Ukrainian school in brief. New Ukrainian School : website. URL:<https://nus.org.ua/about/> (date of access: 06.02.2024).

Інтерактивний підхід у навчанні англійської мови

У сучасному освітньому контексті підхід до викладання іноземних мов набуває нових розмірів та перетворень, підкреслюючи важливість активної взаємодії та залучення студентів до навчального процесу. Серед різноманітних методів і стратегій навчання англійської мови, інтерактивний підхід набуває особливого значення, відкриваючи нові можливості для ефективного засвоєння мови та розвитку комунікативних навичок.

Щоб повністю описати інтерактивне навчання, нам потрібно відкрити термін «інтерактивна взаємодія», яка виступає як цілеспрямована та активізована діяльність, у якій вчитель і учні організовують взаємодію з розвивальною метою» [4, с.12]. Визначення, запропоноване іншим науковцем, О. М. Пометун, якнайкраще відображає суть цього явища, адже вона визначає інтерактивну взаємодію як «процес цілеспрямованого діалогу учасників освітнього процесу». Ця взаємодія базується на особистому досвіді кожного учня. Інтерактивні процеси характеризуються інтенсивним спілкуванням, спілкуванням, обміном діяльністю, варіюванням і різноманітністю діяльності, процесуальністю та цілеспрямованим відображенням діяльності та взаємодії учасниками [3, с.17].

Розкривши сутність інтерактивного підходу, важливо визначити методи, які використовуються в рамках інтерактивного навчання. За визначенням О. Р. Пишко, «діалогічний метод навчання — це взаємопов'язана та спільна діяльність учнів і вчителя, у якій усі учасники навчального процесу взаємодіють між собою, обмінюються інформацією та спільно розв'язують проблеми, моделюють ситуації, оцінюють дії один одного, спостерігати за своїми діями та занурюються в атмосферу реальної спільної роботи для спільного вирішення проблем» [2]. За дослідженнями Н.М.Бібік, інтерактивний метод навчання – це система педагогічних засобів, спрямованих на те, щоб у навчальному процесі самостійно

набувалися та засвоювалися нові знання, отримані в процесі педагогічної взаємодії [1, с.11].

Отже, можемо зазначити, що у сучасному освітньому контексті інтерактивний підхід у навчанні англійської мови є ключовим елементом, що сприяє активній взаємодії та залученню студентів до навчального процесу. Дослідження сутності інтерактивного підходу підкреслює важливість цілеспрямованого діалогу та спільної діяльності як основи для успішного вивчення мови. Засвоєння нових знань та навичок через інтерактивний процес сприяє глибшому розумінню та кращому запам'ятовуванню матеріалу.

Список літератури

1. Бібік Н.М. Я у світі. 4 клас: Підручник для загальноосвітніх навчальних закладів. Харків : Основа, 2015. 160 с.
2. Пишко О. Л. Інтерактивні методи навчання як засіб розвитку творчих здібностей учнів на уроках історії та правознавства. народна освіта. Електронні наукові видання [електронні ресурси]-Режим доступу: http://narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=2257.
3. Пометун О., Пироженко Л. Сучасні уроки. Технологія інтерактивного навчання. Київ: А.С.К., 2015. С. 192.
4. Мокрогуз О. П. Інноваційні технології в освіті соціальної сфери. Чернігів, 2012. С. 72.

Христина Колотило
Науковий керівник – доц. Сапожник І.В.

**Лексичні трансформації як засіб досягнення
адекватності перекладу**

Роботу присвячено огляду існуючих лексичних перекладацьких трансформацій.

Ще наприкінці ХХ століття перекладацькі трансформації почали викликати інтерес у зарубіжних і вітчизняних науковців. Першопрохідцями у цій галузі вивчення стали зарубіжні вчені Л. Єльмслев і Н. Хомський. Серед вітчизняних вчених явищу мовних перетворень присвятили свої наукові праці Л.Г. Верба, В.І. Карабан, Л.В. Клименко, І.В. Корунець, А.В. Мамрак.

Термін «перекладацька трансформація» зустрічається у працях багатьох науковців. На думку І.Корунця, «основні та незначні зміни в структурній формі мовних одиниць, що відбуваються з метою досягнення точності в перекладі, називаються перекладацькими трансформаціями» [3, с. 53].

Нині існує певна кількість класифікацій перекладацьких трансформацій, кожна з яких має свої особливості і складники.

Так, В.І. Карабан розділив лексичні трансформації на конкретизацію, генералізацію, додавання, вилучення, заміну слова однієї частини мови на слово іншої частини мови, а також перестановку слів [2].

Пізніше він додав такі типи трансформацій як транскодування, калькування, описовий переклад, додавання.

В.І. Карабан дає визначення конкретизації як лексичної трансформації, «внаслідок якої слово (термін) ширшої семантики в оригіналі замінюється словом (терміном) вужчої семантики» [2, с. 300]. Конкретизація частіше застосовується тоді, коли перекладаються слова з дуже широким, навіть розмитим значенням, на кшталт *thing, matter, piece, affair, entity, unit, challenge, range, claim, concern, weakness, fine, good, useful, to be, to go, to get, to come* тощо [2, с. 301].

«Генералізація – це лексична перекладацька трансформація, внаслідок якої слово із вужчим значенням, замінюється у перекладі на слово із ширшим значенням» [2, с. 306].

Під час антонімічного перекладу «слова, що перекладаються, не замінюються на антонім у мові перекладу, а лише змінюють форму на протилежну, тоді як його зміст, значення залишається без особливих змін» [2, с. 291].

«Додавання – трансформація, яка полягає у введенні в переклад лексичних елементів, відсутніх в оригіналі, з метою правильної передачі смислу речення (оригіналу), яке перекладається» [2, с. 308].

За В. Карабаном, «вилучення/опущення – виправдане з точки зору адекватності перекладу, насамперед норм мови перекладу, усунення в тексті перекладу тих плеонастичних або тавтологічних лексичних елементів, які за нормами мови перекладу є частинами імпліцитного змісту тексту» [2, с. 311].

«Перестановка як вид перекладацької трансформації – це заміна розташування мовних одиниць у тексті перекладу порівняно з текстом оригіналу» [2, с. 314].

«Компенсацією називається такий спосіб перекладу, за якого елементи змісту оригіналу, що були втрачені під час перекладу, передаються у тексті якимось іншим засобом, причому не обов'язково у тому ж самому місці тексту, що і в оригіналі» [1, с. 144].

Отже, в нашій роботі виявлено сутність поняття лексичних трансформацій та наведено їх класифікацію. На основі проаналізованих даних можемо стверджувати, що лексичні трансформації допомагають перекладачам передати інформацію відповідно до вимог і норм української мови.

Список літератури

1. Богайчук О. С. Лексичні трансформації в перекладі. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. 2021. № 49. Том 2. С. 143 – 146.
2. Карабан В.І. Переклад наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця : Нова Книга, 2004. 576 с.
3. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад) : підручник. 5-те вид., виправ. і допов. Вінниця : Нова Книга, 2017. 448 с.